

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

**για την περίοδο από
1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2019**

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Ν. Κηφισιά, 01/06/2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A.	Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	5
B.	Ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των ενοποιημένων και ατομικών Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης από 1 Ιανουαρίου 2019 - 31 Δεκεμβρίου 2019.....	8
Γ.	Οικονομικές Καταστάσεις	31
1	Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων	31
2	Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	32
3	Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.....	32
4	Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	34
5	Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Μητρικής Εταιρείας.....	36
6	Κατάσταση των Ταμειακών Ροών	38
7	Γενικές Πληροφορίες.....	39
7.1	Γενικές Πληροφορίες για τον Όμιλο	39
8	Αντικείμενο δραστηριότητας	39
9	Πλαίσιο κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων	39
9.1	Αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας	39
9.2	Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές.....	41
9.2.1	Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση	41
9.2.2	Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση	42
9.2.3	Επίδραση από την υιοθέτηση του προτύπου ΔΠΧΑ 16	44
9.3	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης.....	46
10	Σύνοψη των λογιστικών πολιτικών	49
10.1	Γενικά	49
10.2	Ενοποίηση και επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις.....	49
10.3	Μετατροπή στοιχείων σε ξένο νόμισμα.....	51
10.4	Αναγνώριση εσόδων και εξόδων	52
10.5	Συμβάσεις Έργων	53
10.6	Άυλα στοιχεία του ενεργητικού	54
10.7	Ενσώματα πάγια	56
10.8	Λογαριασμοί εισπρακτέοι και πιστωτική πολιτική	56
10.9	Μισθώσεις.....	57
10.9.1	Λειτουργικές Μισθώσεις.....	57
10.9.2	Χρηματοδοτικές μισθώσεις.....	57
10.10	Απομείωση Αξίας Στοιχείων του Ενεργητικού	57
10.10.1	Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (υπεραξία, ασώματες ακινητοποιήσεις, ενσώματες ακινητοποιήσεις).	57
10.10.2	Χρηματοοικονομικά Στοιχεία του Ενεργητικού	58
10.11	Χρηματοοικονομικά Μέσα.....	59
10.11.1	Αρχική αναγνώριση και αποαναγνώριση.....	59

10.11.2	Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Χρηματοοικονομικών Στοιχείων του Ενεργητικού	59
10.11.3	Μεταγενέστερη επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	59
10.11.4	Ταξινόμηση και επιμέτρηση Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων.....	60
10.11.5	Μέθοδοι επιμέτρησης εύλογης αξίας	60
10.11.6	Συμψηφισμός.....	61
10.12	Αποθέματα	61
10.13	Λογιστική Φόρου Εισοδήματος.....	62
10.13.1	Τρέχουσα Φορολογία Εισοδήματος	62
10.13.2	Αναβαλλόμενη Φορολογία Εισοδήματος	62
10.14	Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα.....	62
10.15	Ίδια Κεφάλαια	63
10.16	Κρατικές Επιχορηγήσεις.....	63
10.17	Παροχές λόγω συνταξιοδότησης και βραχυπρόθεσμες παροχές σε εργαζομένους	63
10.17.1	Βραχυπρόθεσμες παροχές.....	63
10.17.2	Παροχές λόγω συνταξιοδότησης	63
10.18	Δάνεια	65
10.19	Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού	65
11	Δομή του Ομίλου.....	65
12	Πρόσθετη πληροφόρηση για την επιχειρηματική δραστηριότητα	67
13	Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις.....	68
13.1	Ενσώματες ακινητοποιήσεις	68
13.2	Ενσώματα Πάγια με δικαίωμα χρήσης	70
13.3	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	71
13.4	Υπεραξία	72
13.4.1	Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας και άυλων με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή	72
13.4.2	Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης.....	73
13.5	Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις.....	75
13.6	Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις.....	77
13.7	Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	77
13.8	Λοιπά Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού	78
13.9	Αποθέματα	78
13.10	Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	78
13.11	Λοιπές απαιτήσεις	79
13.12	Λοιπά κυκλοφοριακά στοιχεία Ενεργητικού.....	79
13.13	Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις.....	80
13.14	Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	80
13.15	Συμβάσεις έργων	81
13.16	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων	81
13.17	Ίδια Κεφάλαια	82
13.17.1	Μετοχικό Κεφάλαιο.....	82

13.17.2	Αποθεματικά κεφάλαια.....	82
13.18	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού.....	83
13.19	Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.....	85
13.20	Δανειακές υποχρεώσεις.....	85
13.21	Μακροπρόθεσμες & Βραχυπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις.....	86
13.22	Προβλέψεις.....	87
13.23	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.....	88
13.24	Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις.....	88
13.25	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.....	88
13.26	Κόστος πωληθέντων – Έξοδα διοίκησης – Έξοδα διάθεσης.....	89
13.27	Λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης.....	90
13.28	Χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα.....	90
13.29	Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα.....	91
13.30	Φόροι εισοδήματος.....	91
13.31	Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες.....	93
13.32	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	93
13.33	Συναλλαγές με Βασικά Διοικητικά Στελέχη.....	95
13.34	Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού.....	95
13.35	Εμπράγματα Βάρη.....	96
13.36	Ενδεχόμενες απαιτήσεις – υποχρεώσεις.....	96
13.37	Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις.....	97
14	Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων.....	97
14.1	Συναλλαγματικός κίνδυνος.....	98
14.2	Ανάλυση ευαισθησίας κινδύνου επιτοκίου.....	99
14.3	Ανάλυση κινδύνου λοιπών τιμών.....	99
14.4	Ανάλυση πιστωτικού κινδύνου.....	99
14.5	Ανάλυση κινδύνου ρευστότητας.....	100
14.6	Κίνδυνος ατυχημάτων.....	101
14.7	Παρουσίαση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ανά κατηγορία.....	101
14.8	Επιμετρήσεις Εύλογης αξίας.....	102
14.9	Πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κεφαλαίου.....	103
15	Γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς.....	104

A. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «SINGULARLOGIC A.E.»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «SINGULARLOGIC A.E.» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2019, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως και συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περιήληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, την χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση της δραστηριότητας

Εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 9.1 των οικονομικών καταστάσεων όπου περιγράφεται ότι το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας υπερβαίνουν το σύνολο των κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού κατά ποσό € 8.191 χιλ. και € 6.530 χιλ. αντίστοιχα καθώς και ότι ο Όμιλος βρίσκεται σε συζητήσεις με τα πιστωτικά ιδρύματα με σκοπό την αναδιάρθρωση υφιστάμενων δανειακών υποχρεώσεων του, ενώ παράλληλα στη σημείωση 15 των οικονομικών καταστάσεων, γίνεται αναφορά στους κινδύνους που ενδεχομένως ανακύπτουν λόγω της πανδημίας COVID -19 για τα αποτελέσματα και την οικονομική θέση / ρευστότητα του Ομίλου και της Εταιρείας.

Οι παραπάνω συνθήκες υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας σχετικής με την απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας. Η επιτυχής ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης του δανεισμού και η ευδοκίμηση του επιχειρηματικού σχεδιασμού της Διοίκησης στις συνθήκες που έχουνε διαμορφωθεί λόγω της πανδημίας COVID -19, αποτελούν βασική προϋπόθεση για τη διασφάλιση της ομαλής συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας. Όπως αναφέρεται στην ίδια σημείωση, η διοίκηση έχει προβεί στον σχεδιασμό δράσεων για τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας και την ομαλή συνέχιση των δραστηριοτήτων τους, προϋπόθεση η οποία έχει ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους.

Η γνώμη μας δεν τροποποιείται σε σχέση με το θέμα αυτό.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και αν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους, ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σε αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμεστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και

ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

- 1) Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν.4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:
 - α. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2019.
 - β. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία «SINGULARLOGIC A.E.» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.
- 2) Στη σημείωση 9.1 επί των οικονομικών καταστάσεων γίνεται αναφορά στο γεγονός ότι το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας, κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 έχει καταστεί κατώτερο του ημίσεως (1/2) του μετοχικού της κεφαλαίου και ως εκ τούτου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 119 του Ν.4548/2018, βάσει του οποίου το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει τη γενική συνέλευση των μετόχων με θέμα την λήψη των κατάλληλων μέτρων.

Αθήνα, 1 Ιουνίου 2020

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Θανάσης Ξύνας

A.M. ΣΟΕΛ 34081

Grant Thornton

An instinct for growth™

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

B. Ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των ενοποιημένων και ατομικών Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης από 1 Ιανουαρίου 2019 - 31 Δεκεμβρίου 2019.

Αγαπητοί Μέτοχοι,

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά τη χρήση 2019 και περιλαμβάνει την πραγματική απεικόνιση των επιδόσεων των δραστηριοτήτων της Εταιρείας και της χρηματοοικονομικής θέσης της, την αναφορά των σημαντικών γεγονότων που έλαβαν χώρα κατά το 2019, τα σημαντικότερα γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης καθώς και τις προοπτικές της.

Η έκθεση περιέχει επίσης την περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων για την επόμενη χρήση, την παράθεση των σημαντικών συναλλαγών της Εταιρείας και του Ομίλου με τα συνδεδεμένα τους μέρη καθώς και μη χρηματοοικονομικά στοιχεία - έκθεση βιώσιμης ανάπτυξης.

1. Γενική Ανασκόπηση Έτους – Μακροοικονομικό Περιβάλλον

Το 2019 ήταν χρονιά ουσιαστικής ανάκαμψης για την Πληροφορική λόγω της γενικότερης αναπτυξιακής δυναμικής της ελληνικής οικονομίας. Η βελτίωση του επενδυτικού κλίματος και η αύξηση κρίσιμων μεγεθών, όπως οι εξαγωγές, η ιδιωτική κατανάλωση και η δημόσια κατανάλωση, διαμόρφωσαν ένα ιδιαίτερα θετικό μακροοικονομικό περιβάλλον κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2019. Αυτό αποτυπώθηκε στον ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ σε σταθερές τιμές ο οποίος ήταν 1,9%, όπως και το 2018 (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας).

Όσον αφορά την Πληροφορική, η ανάπτυξη του κλάδου σε σχέση με το 2018 υπολογίζεται σε 3,6% σύμφωνα με πρόσφατες ανακοινώσεις του συνδέσμου Εταιρειών Πληροφορικής Ελλάδας (ΣΕΠΕ).

2. Οικονομική Ανασκόπηση Ομίλου

Ο Όμιλος και η Εταιρεία στη χρήση 2019 παρουσιάζει αύξηση του κύκλου εργασιών αλλά και του λειτουργικού αποτελέσματος έναντι της χρήσης 2018. Στη μεταβολή των δύο μεγεθών συνέβαλε σημαντικά και η ανάληψη και ολοκλήρωση με επιτυχία του έργου των ευρωεκλογών & αυτοδιοικητικών εκλογών καθώς και των εθνικών εκλογών 2019.

Κατά συνέπεια το 2019 οι ενοποιημένες πωλήσεις του Ομίλου SingularLogic διαμορφώθηκαν στα €46,9 εκ. έναντι €41,5 εκ. το 2018 σημειώνοντας αύξηση 13%. Το μικτό κέρδος διαμορφώθηκε σε €11,4 εκ έναντι €9,9εκ. στη χρήση 2018 διατηρώντας το περιθώριο κέρδους σε ίδιο ποσοστό, 24% στο 2019 σε σχέση με το 2018. Τα λειτουργικά κέρδη EBITDA στη παρούσα χρήση ανήλθαν σε €4,6 εκ. έναντι €1,6 εκ στη χρήση 2018.

Αναφορικά στο κεφάλαιο κίνησης στα δάνεια και στη ρευστότητα του Ομίλου και της Εταιρείας γίνεται εκτενής ανάλυση στην ενότητα «3. Διαχείριση κινδύνων» της παρούσας Έκθεσης.

Ανάλυση πωλήσεων

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται η ανάλυση των πωλήσεων του Ομίλου ανά κατηγορία εσόδου για την περίοδο 01/01/2019-31/12/2019:

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

(Ποσά σε Ευρώ)	01/01/2019- 31/12/2019	%	01/01/2018- 31/12/2018	%
Πωλήσεις αδειών χρήσης λογισμικού	2.356.348	5,02	3.167.950	7,63
Πωλήσεις συντήρησης λογισμικού	14.789.232	31,50	15.344.575	36,97
Πωλήσεις υπηρεσιών	22.581.198	48,10	17.711.971	42,67
Πωλήσεις εμπορευμάτων	7.221.792	15,38	5.282.344	12,73
Σύνολο	46.948.570	100,00	41.506.840	100,00

3. Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος αναλύονται ακολούθως.

Οι εν λόγω κίνδυνοι συνιστάται να διαβάζονται συνδυαστικά με την επίδραση στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα, θέση και ρευστότητα του Ομίλου λόγω της πανδημίας Covid-19 που περιγράφεται στην ενότητα 5 «Σημαντικά γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης» της παρούσας Έκθεσης Διαχείρισης.

(α) Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ε.Ε. και συνεπώς η έκθεση σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών δεν είναι μεγάλη. Παρόλα αυτά προκύπτει κίνδυνος από εμπορικές συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όπως επίσης και από καθαρές επενδύσεις σε οικονομικές οντότητες του εξωτερικού, τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία των οποίων εκτίθενται σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών (κυρίως σε USD και σε RON Ρουμανίας). Το ύψος των συναλλαγών αυτών δεν είναι σημαντικό και δεν ακολουθείται πολιτική αντιστάθμισης του συναλλαγματικού κινδύνου.

(β) Κίνδυνος Τεχνολογικών Εξελίξεων

Οι τεχνολογικές εξελίξεις που αφορούν στη δραστηριότητα των εταιρειών του κλάδου της Πληροφορικής, ενδέχεται να επηρεάσουν την ανταγωνιστικότητά τους, έχοντας ως αποτέλεσμα την ύπαρξη συνεχούς ανάγκης ανανέωσης και ενημέρωσης. Ενδεχομένως, κάποιες σημαντικές και αναγκαίες διαφοροποιήσεις στην υπάρχουσα τεχνολογία να απαιτήσουν σημαντικές επενδύσεις και περίοδο λειτουργικής ενοποίησης στην υπάρχουσα δραστηριότητα. Σε κάθε περίπτωση σημειώνεται ότι η Εταιρεία καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να είναι επαρκώς καλυμμένη έναντι του κινδύνου της μειωμένης τεχνολογικής εξέλιξης με τους ακόλουθους τρόπους:

- Αναπτύσσοντας τα προϊόντα της σε ευρέως διαδεδομένες διεθνείς πλατφόρμες που έχουν σημαντικό χρόνο ζωής και συνεπάγονται αντίστοιχη επένδυση σε επίπεδο τεχνογνωσίας από την πελατειακή βάση,
- Έχοντας εμπειρία υιοθέτησης και προσαρμογής της ανάπτυξης των προϊόντων της στα πλέον σύγχρονα λειτουργικά συστήματα και τεχνολογίες,
- Λαμβάνοντας μέρος σε ευρωπαϊκά έργα, όπως τα ακόλουθα:
 - CloudDBAppliance «European Cloud In-Memory Database Appliance with Predictable Performance for Critical Applications»
 - BADGER «RoBot for Autonomous unDerGround trenchless opERations, mapping and navigation»
 - 5G-MEDIA «Programmable edge-to-cloud virtualization fabric for the 5G Media industry
 - BPR4GDPR Business Process Re-engineering and functional toolkit for GDPR compliance
 - BOUNCE Predicting Effective Adaptation to Breast Cancer to Help Women to BOUNCE Back
 - FINSEC Integrated Framework for Predictive and Collaborative Security of Financial Infrastructures
 - COG-LO - COGnitive Logistics Operations through secure, dynamic and ad-hoc collaborative networks

με μοναδικό στόχο την ενημέρωση και την αναγνώριση των πλέον καινοτόμων τεχνολογιών για την ενδεχόμενη ένταξή τους στη διαδικασία ανάπτυξης των προϊόντων της.

(γ) Πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, δεν εκτίθεται σε εξαιρετικά σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους. Οι απαιτήσεις προέρχονται από μία μεγάλη, ευρεία πελατειακή βάση. Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα και ενσωματώνει τις πληροφορίες αυτές στους ελέγχους του πιστωτικού ελέγχου. Όπου είναι διαθέσιμες χρησιμοποιούνται εξωτερικές εκθέσεις ή αναλύσεις σχετικά με τους πελάτες.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητάς του με προσεκτική παρακολούθηση των χρεών των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε

διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία. Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31η Δεκεμβρίου 2019 για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31/12/2019				31/12/2019			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες		Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Αργότερο από 5 έτη	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Αργότερο από 5 έτη
<i>Ποσά σε €</i>								
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	-	-	30.286.058	-	-	-	30.156.058	-
Μισθωτικές Υποχρεώσεις	461.412	425.875	533.752	28.026	372.918	346.251	386.410	28.026
Εμπορικές Υποχρεώσεις	3.651.415	4.754.219	-	-	4.913.890	3.275.927	-	-
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	8.179.787	5.711.519	107.591	-	7.501.502	5.046.745	-	-
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	5.675.289	-	-	-	4.438.342	-	-	-
Σύνολο	17.967.903	10.891.613	30.927.401	28.026	17.226.652	8.668.923	30.542.468	28.026
	31/12/2018				31/12/2018			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες		Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Αργότερο από 5 έτη	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Αργότερο από 5 έτη
<i>Ποσά σε €</i>								
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	1.000.000	50.443.996	-	-	1.000.000	50.313.996	-	-
Μισθωτικές Υποχρεώσεις	-	2.493	5.580	-	-	-	-	-
Εμπορικές Υποχρεώσεις	3.531.811	4.493.609	-	-	4.552.630	3.006.070	-	-
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	8.571.232	6.682.482	197.602	-	7.829.920	6.164.333	-	-
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	-	11.270.794	-	-	-	10.101.174	-	-
Σύνολο	13.103.043	72.893.375	203.453	-	11.382.550	69.585.574	-	-

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την 31/12/2019 παρουσιάζουν αρνητικό κεφάλαιο κίνησης, καθώς οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους υπερβαίνουν τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατά €8.191 χιλ. και €6.530 χιλ. αντίστοιχα.

Την 31/12/2019 τα δάνεια του Ομίλου ανέρχονται σε €35.96 χιλ. εκ των οποίων ποσό €5.67 χιλ. αφορά σε βραχυπρόθεσμο δανεισμό ενώ το υπόλοιπο ποσό €30.286 χιλ. αφορά σε μακροπρόθεσμο δανεισμό. Αντίστοιχα τα δάνεια της Εταιρείας ανέρχονται σε €34.594 χιλ. εκ των οποίων ποσό €4.438 χιλ. αφορά σε βραχυπρόθεσμο δανεισμό ενώ το υπόλοιπο ποσό €30.156 χιλ. αφορά σε μακροπρόθεσμο. Στο ποσό του μακροπρόθεσμου δανεισμού περιλαμβάνονται ομολογιακά δάνεια στον Όμιλο ποσού €24.436 χιλ. και στην Εταιρεία ποσού €24.306 χιλ.

Η μείωση του ποσού των Ομολογιακών Δανείων της Εταιρείας σε σχέση με την προηγούμενη χρήση οφείλεται αφενός στην αποπληρωμή ποσού €1.000 χιλ. και αφετέρου στην κεφαλαιοποίηση το Δεκεμβρίου του 2019, ποσού €26.008 χιλ. από τη μέτοχο MARFIN INVESTMENT GROUP A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ η οποία είχε αποκτήσει ομολογίες αντίστοιχου ποσού (βλ. σημείωση 13.17). Η λήξη του μακροπρόθεσμου δανεισμού στον Όμιλο και στην Εταιρεία για ποσό €30.156 χιλ. ορίζεται την 31/01/2021 ενώ για το υπόλοιπο ποσό των €130 χιλ. στον Όμιλο ορίζεται την 30/04/2021 (βλ. 13.20).

Σημειώνεται ότι το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας καθίσταται κατώτερο του ½ του μετοχικού κεφαλαίου και συνεπώς συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ.4 του άρθρου 119 του Ν.4548/2018 βάσει του οποίου το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση των μετόχων με θέμα τη λήψη κατάλληλων μέτρων

Ως προς την ρευστότητα της Εταιρείας και του Ομίλου εκτιμάται ότι δεν θα αντιμετωπιστούν θέματα χρηματοδότησης εντός των επόμενων 12 μηνών (βλ. σημειώσεις 9.1 και 13.20).

δ) Επιτοκιακός κίνδυνος

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο μεταβολής των μελλοντικών ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων καθώς έχει εκδώσει Ομολογιακά δάνεια ενώ έχει λάβει βραχυπρόθεσμα δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο.

ε) Κίνδυνος ατυχημάτων

Λόγω της φύσεως των εργασιών της η Εταιρεία υπόκειται στον προαναφερόμενο κίνδυνο που ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα αποτελέσματα, την πελατεία ή και τη λειτουργία της. Στο πλαίσιο αυτό η SINGULARLOGIC καλύπτεται από ασφαλιστήριο περιουσίας, αστικής ευθύνης, επαγγελματικής ευθύνης, πυρός και εργοδοτικής αστικής ευθύνης.

4. Σημαντικά Γεγονότα κατά τη Διάρκεια της Χρήσης

4.1 Έργο συγκέντρωσης και μετάδοσης εκλογικών αποτελεσμάτων Ευρωεκλογών – Αυτοδιοικητικών και Εθνικών Εκλογών 2019

Η SINGULARLOGIC ανέλαβε και ολοκλήρωσε με απόλυτη επιτυχία το έργο της συγκέντρωσης και μετάδοσης των εκλογικών αποτελεσμάτων των Ευρωεκλογών & Αυτοδιοικητικών εκλογών 2019 που διενεργήθηκαν στις 26/05/2019 και στις 02/06/2019, για λογαριασμό του Υπουργείου Εσωτερικών. Οι καινοτομίες που χρησιμοποίησε η Εταιρεία σε αυτές τις εκλογές βελτίωσαν περαιτέρω την εκλογική διαδικασία και την ταχύτητα της ενημέρωσης των πολιτών.

Επιπρόσθετα, η Εταιρεία διεξήγαγε, με απόλυτη επιτυχία, το έργο της συγκέντρωσης και μετάδοσης των εκλογικών αποτελεσμάτων των Εθνικών Εκλογών 2019, που είχε αναλάβει για λογαριασμό του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίες διενεργήθηκαν στις 07/07/2019. Η Εταιρεία, δημοσιοποίησε, νωρίτερα από κάθε άλλη φορά και με υψηλότατο βαθμό ακρίβειας, την εκτίμηση των τελικών αποτελεσμάτων των Εθνικών Εκλογών.

Στις εκλογικές αναμετρήσεις του 2019 η Εταιρεία χρησιμοποίησε 12.000 tablets και 4.500 κινητές συσκευές για τη συλλογή των αποτελεσμάτων με τη μέθοδο της Ασφαλούς Μετάδοσης Αποτελεσμάτων, με την οποία υποστηρίχθηκε και η μετάδοση των σταυρών υποψηφίων

4.2 ΝΕΑ ΕΡΓΑ

Κατά τη διάρκεια της χρήσης η Εταιρεία ανέλαβε πλήθος νέων έργων, σημαντικότερα από τα οποία είναι οι συνεργασίες με τις εταιρίες (COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY (CCHBC), CORAL ENERGY PRODUCTS CYPRUS, AVIS/OLYMPIC ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ & ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΗΡ ΕΛΛΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ & ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ Η/Υ, ZeniΘ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΕΡΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, ΠΑΓΩΤΑ ΔΩΔΩΝΗ, ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΒΟΛΟΥ/ΟΛΒ) ενώ υλοποίησε σημαντικά έργα στην αγορά λιανικής με τις ολοκληρωμένες λύσεις SingularLogic Retail System, SingularLogic Station Manager και Galaxy Retail για πρατήρια καυσίμων, δίκτυα super markets, πολυκαταστήματα και την Hellenic Sea Ways

4.3 ΒΡΑΒΕΥΣΕΙΣ –ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

- Το Ευρωπαϊκό έργο NeMo «Hyper-Network for electroMobility» στο οποίο η SingularLogic είναι βασικός εταίρος, τιμήθηκε με το 1^ο βραβείο της διοργάνωσης "MOBI Grand Challenge Phase II Citopia" 2019, στο Los Angeles των ΗΠΑ, στην κατηγορία "Most Feasible Entry", ως την πλέον εφικτή και υλοποιήσιμη λύση για τη βελτίωση της ανθρώπινης κινητικότητας, με χρήση τεχνολογίας blockchain.
- Silver Award για την εφαρμογή Personal Health Record (PHR) στα Healthcare Business Awards 2019 στην κατηγορία Ψηφιακές εφαρμογές για την ενημέρωση και ολοκληρωμένη φροντίδα ασθενών.
- Silver Βραβείο για τη SingularLogic και τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Ζαγοράς Πηλίου- Ζαγορίν, στην κατηγορία «Μεταποίηση/Βιομηχανία», στα Impact Business IT Excellence Awards 2019, για την αξιοποίηση του πληροφοριακού συστήματος Galaxy της SingularLogic, το οποίο συνέβαλε στη βελτιστοποίηση της παραγωγικότητας, της αποτελεσματικότητας και τη μείωση κόστους του Συνεταιρισμού.
- Bronze βραβείο στα Sales Excellence Awards 2019, έλαβε η SingularLogic για το έργο αναβάθμισης της omnichannel εμπειρίας των πελατών και την ενίσχυση των πωλήσεων της Sephora Greece.
- Η SingularLogic βραβεύτηκε από την Oracle, ως "Partner of the Year: Cloud Implementation Excellence", στο πλαίσιο του Oracle Partner Executive Forum για την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη (CEE), που έγινε στη Λιουμπλιάνα τον Μάρτιο του 2019. Η διάκριση αφορά στις επιτυχημένες υλοποιήσεις έργων Cloud βάσει βέλτιστων πρακτικών υλοποίησης. Ταυτόχρονα, η SingularLogic είναι ένας από τους ελάχιστους συνεργάτες στη CEE με πιστοποίηση κατά CEI (Cloud Excellence Implementer) για το Engagement Cloud.
- Η SenseOne, μέλος του ομίλου SingularLogic έλαβε Gold Award στα Energy Mastering Awards 2019 στην κατηγορία Energy Monitoring Technologies για τη λύση «Υπηρεσία IoE monitoring μέσω της SenseOne IoT Platform».
- Η SenseOne, μέλος του Ομίλου SingularLogic, και η Εταιρεία Πλαστικά Θράκης Συσκευασίας ABEE, μέλος του Ομίλου Πλαστικά Θράκης, έλαβαν Gold βραβείο στα πλαίσια των Impact Business IT Excellence Awards 2019, για τη βέλτιστη αξιοποίηση της καινοτόμου πλατφόρμας SenseOne IoT και στα δύο εργοστάσια της δεύτερης, συμβάλλοντας στη βελτίωση της ενεργειακής και λειτουργικής αποδοτικότητας των βιομηχανικών της εγκαταστάσεων.
- Η SingularLogic, μέλος του Ομίλου MIG, εμπλουτίζει τις υπηρεσίες της στον τομέα της Ασφάλειας Δεδομένων και επενδύει στην ανάπτυξη της τεχνογνωσίας της και των δεξιοτήτων των στελεχών της, εντάσσοντας στο portfolio των υπηρεσιών της τις λύσεις ασφάλειας της Check Point Software Technologies, για τις οποίες πιστοποιήθηκε ως 2 Stars Partner.

4.4 ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

- Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος κ. Γεώργιος Κωνσταντόπουλος, υπέβαλε την παραίτησή του από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Σε συνέχεια του γεγονότος αυτού το Διοικητικό Συμβούλιο, στην συνεδρίαση της 15ης Ιουλίου 2019 ομόφωνα εξέλεξε ως νέο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας του, τον κ. Ιωάννη Θεοδωρόπουλο στη θέση του Προέδρου και Δ/ντος

Συμβούλου. Το πρακτικό συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 2019 υποβλήθηκε στην αρμόδια υπηρεσία του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών και η σχετική ανακοίνωση έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου 1805305/30.07.2019 και αναρτήθηκε στο δικτυακό τόπο του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.Μ.Η.).

Σε συνέχεια της εκλογής του κ. Ιωάννη Θεοδωρόπουλου ως Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου τα μέλη του Δ.Σ της Εταιρείας έχουν ως ακολούθως:

- Ιωάννης Θεοδωρόπουλος του Νικολάου , Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
 - Γεώργιος Ευστρατιάδης του Ευστρατίου, Μέλος
 - Christophe Henri Vivien του Francois, Μέλος
 - Αναστάσιος Κυπριανίδης του Γεωργίου, Μέλος
 - Καψάσκης Στέφανος του Κωνσταντίνου, Μέλος
- Την 25/11/2019 ολοκληρώθηκε η εκκαθάριση της θυγατρικής εταιρείας ΜΕΤΑΣΟΦΤ ΑΕ
 - Την 31/12/2019 ολοκληρώθηκε η εκκαθάριση της SINGULARLOGIC MARITIME SERVICES LTD–θυγατρική της GREEK INFORMATION TECHNOLOGY (CYPRUS) LTD.
 - Την 31/12/2019 αποφασίστηκε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης η θέση της εταιρείας SINGULARLOGIC B.V σε εκκαθάριση

5. Σημαντικά γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης

- Την 10/03/2020 παραιτήθηκε το μέλος του Δ.Σ Christophe Henri Vivien του Francois. Σε συνέχεια αυτού το Διοικητικό Συμβούλιο ανασυγκροτήθηκε σε Σώμα ως ακολούθως:
 - Ιωάννης Θεοδωρόπουλος του Νικολάου , Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
 - Γεώργιος Ευστρατιάδης του Ευστρατίου, Μέλος
 - Αναστάσιος Κυπριανίδης του Γεωργίου, Μέλος
 - Καψάσκης Στέφανος του Κωνσταντίνου, Μέλος
- Την 6/3/2020 μεταβιβάστηκε το 100% των μετοχών της θυγατρικής SINGULARLOGIC BULGARIA
- Εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19

Η δραστηριότητα του Ομίλου επηρεάζεται σημαντικά από τις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες παρουσιάζουν έντονη ευαισθησία ως προς την λιανική κατανάλωση, καθώς και τις κρατικές επενδύσεις οι οποίες βρίσκονται σε πλήρη συνάρτηση με τα μακροοικονομικά μεγέθη της χώρας. Από μελέτες στην ελληνικά αγορά προκύπτει μια αυξητική μεταβολή του κλάδου της πληροφορικής στις μεταβολές των προαναφερόμενων παραμέτρων, οι οποίες σε συνδυασμό με τις καθαρές εξαγωγές προσδιορίζουν την μεταβολή του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος της Χώρας (GDP growth rate).

Πριν την εμφάνιση του κορωνοϊού COVID-19, η Ελληνική οικονομία φαινόταν να ξεπερνάει την πολυετή οικονομική κρίση και να βρίσκεται σε στάδιο επιταχυνόμενης μεγέθυνσης. Άρχισε να ενισχύεται η καταναλωτική εμπιστοσύνη και να παρατηρείται σημαντική βελτίωση του οικονομικού κλίματος. Η άρση των ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων σε συνδυασμό με τη σταδιακή μείωση του κόστους χρηματοδότησης και η έναρξη υλοποίησης σημαντικών επενδυτικών σχεδίων είναι παράγοντες που βελτιώνουν το οικονομικό κλίμα. Στο πλαίσιο αυτό και με την προϋπόθεση ότι θα ξεπεραστεί γρήγορα η πανδημία του COVID-19, υπάρχουν βάσιμες ελπίδες ότι η Εταιρεία μπορεί να συνεχίσει απερίσπαστη τους προγραμματισμένους της στόχους.

Εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19- Κίνδυνοι – επιπτώσεις - λήψη μέτρων αντιμετώπισης

Στις 30 Ιανουαρίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) δήλωσε την εξάπλωση του ιού COVID-19 ως «έκτακτη ανάγκη διεθνούς ενδιαφέροντος για τη δημόσια υγεία» και τον Μάρτιο 2020 ο ΠΟΥ κήρυξε τον COVID-19 πανδημία. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 10, ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 αποτελεί μη διορθωτικό γεγονός για τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019.

Η πανδημία του COVID-19 έχει πλήξει την επιχειρηματική και οικονομική δραστηριότητα σε όλο τον κόσμο. Ολόκληροι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας έχουν αναστείλει ή επιβραδύνει τη δραστηριότητά τους ενώ έχουν επιβληθεί περιοριστικά μέτρα από πολλές χώρες στην ελεύθερη διακίνηση των πολιτών. Ειδικότερα, στην Ελλάδα η εμφάνιση της πανδημίας αναχαίτισε τις ευνοϊκές προοπτικές που είχαν διαμορφωθεί στις αρχές του έτους για την πορεία της ελληνικής οικονομίας, καθώς αναμένεται μείωση του ΑΕΠ, η οποία εκτιμάται ότι θα προέρχεται σχεδόν από το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας, με τους κλάδους του τουρισμού, της εστίασης, των μεταφορών, του εμπορίου και της ψυχαγωγίας να επηρεάζονται περισσότερο.

Η Εταιρεία λόγω του εύρους του προϊόντικού της χαρτοφυλακίου συνεργάζεται με κλάδους που έχουν πληγεί σημαντικά από τον COVID-19, καθώς όμως και με άλλους που παρουσίασαν αύξηση της δραστηριότητας τους. Κατά συνέπεια υπάρχει μια μεικτή επίδραση στα οικονομικά της αποτελέσματα με μεγαλύτερη την βαρύτητα των αρνητικών επιδράσεων.

Η Ελληνική πολιτεία έλαβε δέσμη μέτρων για την καταπολέμηση της διασποράς της πανδημίας. Επίσης, με πράξη νομοθετικού περιεχομένου τέθηκαν, μεταξύ άλλων, περιορισμοί στην είσπραξη επιταγών για τις πληττόμενες επιχειρήσεις καθώς και μετάθεσης πληρωμών φόρων και εργοδοτικών εισφορών στηρίζοντας την ταμειακή διαχείριση της πανδημίας.

Κίνδυνοι από την πανδημία του Covid-19

Ειδικότερα, η πανδημία δημιουργεί σημαντικό αριθμό κινδύνων που θα μπορούσαν να έχουν επίπτωση στην οικονομική θέση και τα αποτελέσματα της χρήσης 2020, οι οποίοι εστιάζονται στους κάτωθι τομείς:

Απώλεια εσόδων κατά την χρήση 2020 αρνητική διακύμανση του GPR growth και κατά συνέπεια αρνητικές επιδράσεις στους προγραμματισμένους στόχους της Εταιρείας.

Κίνδυνος απομείωσης περιουσιακών στοιχείων: Λόγω της αναμενόμενης επίδρασης της πανδημίας στην παγκόσμια οικονομία και στη χώρα μας και κατ' επέκταση στην οικονομική απόδοση του Ομίλου υπάρχει κίνδυνος τα περιουσιακά στοιχεία του, ήτοι η αναγνωρισμένη υπεραξία και το σήμα της Εταιρείας καθώς και οι επενδύσεις σε θυγατρικές να αποτιμηθούν στις επόμενες χρήσεις σε χαμηλότερες αξίες και να προκύψουν ενδεχόμενες απομειώσεις οι οποίες να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα και την οικονομική θέση του Ομίλου.

Οικονομική θέση/ρευστότητα: Η ρευστότητα του Ομίλου κρίνεται ικανοποιητική στην παρούσα περίοδο, υπό την έννοια ότι μπορεί να καλύψει πλήρως της ανάγκες για ολόκληρη τη χρήση 2020, σύμφωνα με το επιχειρησιακό σχέδιο της Διοίκησης. Τελεί όμως υπό σημαντικά ρίσκα ως απόρροια της πανδημίας. Επίσης, υστέρηση στην ρευστότητα δημιουργούν και οι περιορισμοί που επεβλήθησαν με πράξη νομοθετικού περιεχομένου στην είσπραξη επιταγών για τις πληττόμενες επιχειρήσεις.

Πιστωτικός κίνδυνος: Η Εταιρεία χειρίζεται ικανοποιητικά τον πιστωτικό κίνδυνο έχοντας αναπτύξει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών. Όμως, η εμφάνιση της πανδημίας δημιουργεί νέες συνθήκες και επιτάσσει την επαγρύπνηση για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων περιπτώσεων αδυναμίας πληρωμής ή μεταχρονολόγησης υποχρεώσεων που δυνητικά θα μπορούσαν να επέλθουν.

Η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και λαμβάνει σειρά μέτρων προκειμένου να προσαρμόζει το επιχειρηματικό της μοντέλο στις μεταβαλλόμενες συνθήκες, να διασφαλιστεί η οικονομική θέση της Εταιρείας και να περιοριστούν οι αρνητικές επιπτώσεις στο μικρότερο δυνατό βαθμό.

Επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου

Οι πρόσφατες εξελίξεις ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά τις οικονομικές επιδόσεις του Ομίλου για τη χρήση 2020, καθώς ο κλάδος δραστηριοποιείται σε πελάτες με μικτή επίδραση στα οικονομικά τους αποτελέσματα.

Το εύρος των επιπτώσεων θα εξαρτηθεί από παράγοντες όπως η διάρκεια της επιδημίας και των ισχυρότων περιοριστικών μέτρων, τυχόν λήψη πρόσθετων μέτρων από τις κυβερνήσεις καθώς και το μέγεθος της αρνητικής επίδρασης στο σύνολο της παγκόσμιας οικονομίας.

Ιδιαίτερα για την Εταιρεία μέχρι και την περίοδο του Απριλίου δεν παρατηρούνται ιδιαίτερες αποκλίσεις έναντι των προγραμματισμένων στόχων. Κατά το μήνα Μάιο αποτυπώνεται μια πρώτη επίδραση έναντι των προγραμματισμένων στόχων, η οποία πιθανόν να διατηρηθεί για όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού λόγω και της εποχικότητας της δραστηριότητας.

Η διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί σε συνεχή βάση κάθε νέο στοιχείο που προκύπτει από την εξέλιξη της πανδημίας και τις σχετικές αποφάσεις που λαμβάνουν οι Αρχές και προσαρμόζει σε τακτά χρονικά διαστήματα τον σχεδιασμό της έχοντας ως βασικό μέλημα την προστασία της οικονομικής θέσης του Ομίλου.

Παράλληλα, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει μέτρα περιορισμού του κόστους λειτουργίας και ενίσχυσης της Οικονομικής Θέσης του, προκειμένου να μην επηρεαστεί σε σημαντικό βαθμό η αρχική του εκτίμηση για τα λειτουργικά του αποτελέσματα για το 2020.

Τα ανωτέρω δεδομένα έχουν στηριχθεί σε επικαιροποιημένη πληροφόρηση για την εξέλιξη της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων που ανακοινώνει η πολιτεία, λαμβάνουν υπόψη τα μέτρα ανακούφισης καθώς επίσης και το αποτέλεσμα των ενεργειών που έλαβε η διοίκηση της Εταιρείας για την ενίσχυση της οικονομικής θέσης του Ομίλου.

Σημειώνεται ωστόσο ότι καθώς το φαινόμενο είναι σε πλήρη εξέλιξη, οι ανωτέρω εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας. Τα δεδομένα μπορεί να αλλάξουν δραστικά είτε προς τη θετική πλευρά, εφόσον βρεθούν άμεσα τρόποι αντιμετώπισης της πανδημίας και ιδιαίτερα το εμβόλιο καθώς και εφόσον υλοποιηθούν αποτελεσματικά μέτρα στήριξης της οικονομικής δραστηριότητας, είτε αρνητικά, σε περίπτωση που επιδεινωθεί η κατάσταση και η πανδημία λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά.

Επιπτώσεις στην Χρηματοοικονομική Θέση του Ομίλου

Η Διοίκηση βρίσκεται σε διαδικασία επαναξιολόγησης της εμπορικής της δραστηριότητας και των σχετικών ταμειακών ροών, χρησιμοποιώντας αναθεωρημένες υποθέσεις και ενσωματώνοντας αρνητικά σενάρια στην αξιολόγηση των πραγματικών και δυνητικών χρηματοδοτικών αναγκών, λαμβάνοντας υπόψη τις κύριες επιπτώσεις που προσδιορίστηκαν παραπάνω.

Ο Όμιλος διαφυλάσσει τις ταμειακές ροές του, καταβάλλοντας προσπάθειες για τη διατήρηση επαρκούς κεφαλαίου κίνησης και εντοπίζοντας περιοχές εξοικονόμησης κόστους όπου είναι πιθανό όπως έχει ήδη αναφερθεί στην παράγραφο σχετικά με τις δράσεις της Διοίκησης.

Λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19

Για την αντιμετώπιση της έκτακτης κατάστασης που δημιουργήσε η πανδημία του κορωνοϊού COVID -19, η Εταιρεία έθεσε τους κάτωθι τρεις κύριους στόχους:

- I. Προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, και των συνεργατών,
- II. Επιχειρησιακή συνέχεια του Ομίλου.
- III. Μέτρα περιορισμού του κόστους λειτουργίας και ενίσχυσης της οικονομικής θέσης του Ομίλου,

I. Προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, των πελατών και των συνεργατών.

Για τον Όμιλο, κυρίαρχο μέλημα αποτελεί η υγεία των εργαζομένων, των πελατών και των συνεργατών του. Για τον λόγο αυτό έλαβε έγκαιρα σειρά προληπτικών μέτρων δίνοντας συγκεκριμένες οδηγίες για τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο κάθε εργαζόμενος σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων ασθένειας.

Εφαρμόστηκε από τις πρώτες ημέρες η εξ αποστάσεως εργασία σε ποσοστό άνω του 70% του προσωπικού, διατηρώντας το ελάχιστο προσωπικό ασφαλείας στα γραφεία. Παράλληλα, έχουν ανασταλεί όλα τα επαγγελματικά ταξίδια καθώς και οι δια ζώσης συναντήσεις, οι οποίες πλέον

πραγματοποιούνται μέσω τηλεδιάσκεψης ή βιντεοδιάσκεψης. Επιπλέον, πιστοποιημένα συνεργεία εξωτερικών συνεργατών πραγματοποιούν τακτικά απολυμάνσεις στα κτήρια των γραφείων.

II. Επιχειρησιακή Συνέχεια

Η Εταιρεία με την εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοϊού δημιούργησε Ομάδα Διαχείρισης Κρίσης με σκοπό τη διαρκή ενημέρωση, για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων αναφορικά με την προστασία των εργαζομένων της και εφάρμοσε εξειδικευμένο πλάνο επιχειρησιακής συνέχειας, το οποίο επιτρέπει την υφιστάμενη λειτουργία του συνόλου των εργασιών και υπηρεσιών του Ομίλου εφαρμόζοντας εργασία εξ αποστάσεως μέσω τηλεργασίας αξιοποιώντας τις σχετικές τεχνολογικές δυνατότητες.

III. Μέτρα περιορισμού του κόστους λειτουργίας και ενίσχυσης της οικονομικής θέσης του Ομίλου.

Η διοίκηση προέβη στη λήψη αποφάσεων προκειμένου να περιορίσει το κόστος λειτουργίας και να ενισχύσει την οικονομική θέση του Ομίλου, οι οποίες συνοψίζονται στα εξής:

- Έγινε χρήση όλων των μέτρων ανακούφισης που ανακοίνωσε η πολιτεία για τις πληττόμενες επιχειρήσεις με στόχο να διασφαλιστεί επαρκής ρευστότητα, ακόμη και στην περίπτωση που η πανδημία ενταθεί και λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά.
- Έγιναν ενέργειες για περαιτέρω βελτίωση της ρευστότητας μέσω επιμήκυνσης του χρόνου καταβολής υποχρεώσεων στους προμηθευτές, διαπραγματεύσεων μισθωμάτων πέραν των εκ του νόμου και για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα καθώς και αναβολή προμηθειών που δεν είναι απολύτως αναγκαίες.
- Αποφασίστηκε η εκ περιτροπής εργασία για εργαζόμενους, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θέτει η Νομοθεσία και σε συνδυασμό με τις επιχειρησιακές ανάγκες της Εταιρείας, για χρονικό διάστημα 2 εβδομάδων στην διάρκεια του Πάσχα

6. Προοπτικές για το 2020

Η εμφάνιση της πανδημίας COVID-19 είχε αρνητική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα σε παγκόσμιο επίπεδο. Ειδικότερα, στην Ελλάδα η εμφάνιση της πανδημίας αναχαίτισε τις ευνοϊκές προοπτικές που είχαν διαμορφωθεί στις αρχές του έτους για την πορεία της ελληνικής οικονομίας, καθώς αναμένεται μείωση του ΑΕΠ, η οποία εκτιμάται ότι θα προέρχεται σχεδόν από το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας, με τους κλάδους του τουρισμού, της εστίασης, των μεταφορών, του εμπορίου και της ψυχαγωγίας να επηρεάζονται περισσότερο.

Στον κλάδο της τεχνολογίας όμως εμφανίστηκαν ετερόκλητες τάσεις. Από τη μια μεριά διεθνείς συνεργασίες και συζητήσεις γίνονται σε παγκόσμιο επίπεδο για τις νέες ευκαιρίες που διαμορφώνονται, από την άλλη όμως υπάρχουν και περιπτώσεις αναστολής έργων στον ιδιωτικό τομέα λόγω της μεγάλης επιφυλακτικότητας.

Στην Ελλάδα βέβαια διαμορφώνονται αρκετές ευκαιρίες ανάπτυξης του χώρου μεσοπρόθεσμα λόγω της νέας αντίληψης της πολιτείας για ηλεκτρονικοποίηση του Δημόσιου Τομέα (τράπεζες, συναλλαγές, πληρωμές, διανομές, τηλεργασία κλπ.).

Στο πλαίσιο αυτό, η Διοίκηση της Εταιρείας αντιμετωπίζει το 2020 ως μεταβατική περίοδο, έχοντας ως προτεραιότητα την αντιμετώπιση των ετερόκλητων τάσεων που εμφανίζονται στον κλάδο.

Η αξιοπιστία των λύσεων enterprise software της Εταιρείας σε συνδυασμό με την άμεση προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού της στα νέα δεδομένα για την εξ' αποστάσεως παροχή ποιοτικών υπηρεσιών πληροφορικής, αποτελούν σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα στις αγορές που δραστηριοποιείται. Για να διατηρήσει την ανταγωνιστικότητά της στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο, η Εταιρεία θα συνεχίσει την ευέλικτη προσαρμογή των δομών και των λειτουργιών της στην νέα οικονομική πραγματικότητα, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον της σε ενέργειες, υπηρεσίες και δραστηριότητες υψηλής προστιθέμενης αξίας.

7. Σημαντικές συναλλαγές μεταξύ της εταιρείας και συνδεδεμένων μερών

Οι συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεδεμένα με αυτήν μέρη κατά την έννοια του ΔΛΠ 24 πραγματοποιήθηκαν υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Τα ποσά των εσόδων και εξόδων της χρήσης 2019 και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων της 31/12/2019 για τον Όμιλο και την Εταιρεία που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη παρουσιάζονται στη σημείωση 13.32 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

8. SingularLogic - Έκθεση Μη Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης

Η SingularLogic αποτελεί μια ιστορική Εταιρεία στην ελληνική αγορά πληροφορικής με παράλληλη πολυετή παρουσία σε επιλεγμένες διεθνείς αγορές. Κατά τη διάρκεια του πλήθους των ετών λειτουργίας της έχει επιτύχει σημαντικές διακρίσεις και έχει αποκτήσει μια διευρυμένη πελατειακή βάση, επιτυγχάνοντας σταθερές και πιστές συνεργασίες. Τα προϊόντα και τις λύσεις έχουν εμπιστευτεί διακεκριμένες επιχειρήσεις στην ελληνική αγορά σε διάφορους κλάδους της οικονομίας.

Οι δραστηριότητές της περιλαμβάνουν την ανάπτυξη και διάθεση προϊόντων επιχειρηματικού λογισμικού, τη μελέτη, σχεδίαση και υλοποίηση Ολοκληρωμένων Λύσεων Πληροφορικής για τον Ιδιωτικό και Δημόσιο Τομέα, υπηρεσίες outsourcing καθώς και τη διάθεση και υποστήριξη προϊόντων καταξιωμένων διεθνών οίκων πληροφορικής.

Όραμα μας

Η διατήρηση της ηγετικής μας θέσης και η δημιουργία του ισχυρότερου επιχειρηματικού οικοσυστήματος για λύσεις enterprise software στην Ελλάδα.

Αποστολή μας

Να βοηθούμε τους πελάτες μας να επιτυγχάνουν τους στόχους τους μέσα από την χρήση των enterprise software λύσεων που τους προσφέρουμε.

Οι αξίες μας:

- Καινοτομία
- Ομαδικότητα
- Συνέπεια
- Αφοσίωση στην επιτυχία του πελάτη

Η Εταιρεία δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή :

- πολιτικών και διαδικασιών που συμβάλλουν στην επίτευξη χρηστής εταιρικής διακυβέρνησης
- συστήματος διαχείρισης της ποιότητας των υπηρεσιών της πιστοποιημένο κατά ISO 20001 (Σύστημα για τη Διαχείριση Παροχής Υπηρεσιών Πληροφορικής)
- συστήματος Διαχείρισης της Ασφάλειας των Πληροφοριών πιστοποιημένο κατά ISO 27001
- στην ανάληψη πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων για την ανάπτυξη των εργαζομένων της καθώς και για την υποστήριξη της κοινωνίας με προτεραιότητα τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Το συνεχώς μεταβαλλόμενο επιχειρηματικό και τεχνολογικό περιβάλλον απαιτεί ευελιξία, και οι επιχειρηματικές εφαρμογές θα πρέπει να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις. Η SingularLogic διαθέτει ευρύ portfolio προϊόντων και καινοτόμων υπηρεσιών πληροφορικής.

Στο ανθρώπινο δυναμικό της Εταιρείας, που αριθμεί συνολικά τα 437 άτομα, συγκαταλέγονται έμπειρα στελέχη με υψηλή εξειδίκευση και πελατοκεντρική φιλοσοφία.

<u>Η SingularLogic διαθέτει προϊόντα</u>	<u>Παρέχει ολοκληρωμένες υπηρεσίες</u>	<u>Αναπτύσσει λύσεις</u>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Galaxy Enterprise Suite ▪ Galaxy Commercial ▪ Galaxy SFA ▪ Galaxy CRM ▪ Galaxy Retail ▪ SRS Retail System ▪ Galaxy Hospitality Suite ▪ Galaxy Payroll ▪ HCM/SHR ▪ Station Manager ▪ Accountant ▪ CFMS (Credit Facilities Management Solution) ▪ Λύσεις για OTA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Επιχειρηματικές Εφαρμογές ▪ Ολοκλήρωση Συστημάτων ▪ Διοίκηση Έργων ▪ Ανάπτυξη Λογισμικού ▪ Υποστήριξη IT ▪ Business Process Outsourcing ▪ Business Service Provisioning ▪ SingularLogic Data Center 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Διαχείριση Επιχειρησιακών Πόρων ▪ Διαχείριση Σχέσεων Πελατών ▪ Επιχειρηματική Ευφυία ▪ Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού ▪ mCommerce & eCommerce ▪ Διαχείριση Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών ▪ Λύσεις IOT (Internet of Things)

Η συνοπτική και περιεκτική αποτύπωση του επιχειρηματικού μοντέλου της SingularLogic περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

SingularLogic Επιχειρηματικό Μοντέλο

Κρίσιμες συνεργασίες	Κύριες δραστηριότητες	Αξία/ χρησιμότητα	Τμήματα αγοράς που απευθύνεται η Εταιρεία
<p>Συνεργασία με καταξιωμένους διεθνείς οίκους πληροφορικής</p>	<p>I. Μελέτη, σχεδίαση και υλοποίηση ολοκληρωμένων λύσεων πληροφορικής</p> <p>II. Ανάπτυξη και διάθεση προϊόντων επιχειρηματικού λογισμικού.</p> <p>III. Ανάπτυξη και διάθεση εφαρμογών για λειτουργία και χρήση μέσω έξυπνων κινητών συσκευών τηλεφώνων, καθώς και λύσεων λογισμικού ως συνδρομητική υπηρεσία.</p> <p>IV. Διάθεση και υποστήριξη προϊόντων καταξιωμένων διεθνών οίκων πληροφορικής.</p> <p>V. Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, σε Τηλεπικοινωνιακούς Οργανισμούς, Οργανισμούς Υγείας, εταιρίες Τροφίμων και Ποτών και Οργανισμούς του Δημόσιου Τομέα.</p>	<p>Ανάπτυξη και διάθεση καινοτόμων προϊόντων επιχειρηματικού λογισμικού, μελέτη, σχεδίαση και υλοποίηση ολοκληρωμένων έργων πληροφορικής για τον Ιδιωτικό και Δημόσιο τομέα, καθώς και διάθεση και υποστήριξη προϊόντων καταξιωμένων διεθνών οίκων πληροφορικής.</p>	<p>Η Εταιρεία προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις στον Ιδιωτικό και Δημόσιο τομέα, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.</p>

(αποτύπωση βάσει μοντέλου των Yves Pigneur και Alexander Osterwalder)

Η SingularLogic μέσω των δραστηριοτήτων της δημιουργεί αξία για την οικονομία και την κοινωνία. Η προστιθέμενη αξία που παράγεται από τις δραστηριότητές της επιστρέφει σε μεγάλο βαθμό στους εργαζόμενους, στους συνεργάτες της και στην ευρύτερη κοινωνία. Σε αυτό το πλαίσιο, η Εταιρεία φροντίζει

Διάρθρωση κόστους	Διάρθρωση εσόδων	Βασικές ανάγκες των πελατών που ικανοποιεί η SingularLogic είναι:	ΚΑΝΑΛΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αμοιβές και Παροχές εργαζομένων. ▪ Ειδικές συμβάσεις με Οίκους τους εξωτερικού για αγορά πνευματικών δικαιωμάτων για μεταπώληση/διάθεση αδειών χρήσεως επί προϊόντων λογισμικού. ▪ Αγορά HW και εξοπλισμού υποστήριξης λογισμικών. ▪ Αμοιβές εξωτερικών συνεργατών. ▪ Αγορές λογισμικού. 	<p>Τα έσοδα της SingularLogic προέρχονται από την παροχή των παραπάνω υπηρεσιών και την πώληση προϊόντων και λύσεων λογισμικού και εξοπλισμού πληροφορικής.</p>	<p>Η SingularLogic μέσω των υπηρεσιών υψηλής ποιότητας που παρέχει, είναι σε θέση να καλύπτει κάθε ανάγκη που μπορεί να προκύψει για προϊόντα επιχειρηματικού λογισμικού.</p>	<p>Τα κύρια κανάλια μέσω των οποίων η SingularLogic έρχεται σε επαφή με υποψήφιους πελάτες είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Διαγωνισμοί έργων του Δημοσίου ▪ Εκθέσεις εσωτερικού και εξωτερικού ▪ Συστάσεις από το υπάρχον πελατολόγιο ▪ Μέσω της συμμετοχής της σε μεγάλα ευρωπαϊκά έργα. ▪ Μέσω των συνεργατών της ▪ Μέσω του εταιρικού της ιστότοπου.

ώστε να αναπτύσσεται αμφίδρομη επικοινωνία με τους εργαζόμενους, πελάτες, μετόχους και όλες τις ομάδες συμμετόχων, προκειμένου να υπάρχει συνεχής καταγραφή και ανταπόκριση στις ανάγκες τους.

Επικοινωνία με τους συμμετόχους και ουσιαστικά θέματα

Η SingularLogic έχει αναγνωρίσει ως συμμετόχους/ενδιαφερόμενα μέρη τα πρόσωπα ή οργανισμούς/εταιρείες που μπορεί να επηρεάζει ή/και, να επηρεάζεται από, ή/και να θεωρούν ότι επηρεάζονται από τις δραστηριότητες της Εταιρείας. Οι ομάδες ενδιαφερομένων μερών είναι:

- μέτοχοι
- συνεργάτες
- δίκτυο πωλήσεων (μεταπωλητές)
- εργαζόμενοι
- κράτος και ρυθμιστικές αρχές
- ευρύτερο Δημόσιο
- πελάτες
- χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί
- κοινωνία
- προμηθευτές
- επιστημονική κοινότητα
- M.M.E.

Η υπεύθυνη, ειλικρινής και διαφανής επικοινωνία με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και η πλήρης συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία και το θεσμικό πλαίσιο περί θεμιτού ανταγωνισμού αποτελεί δέσμευση για τη SingularLogic και τους εργαζομένους της, προκειμένου να δημιουργούνται και να διατηρούνται σχέσεις εμπιστοσύνης με την κοινωνία και το ευρύτερο επιχειρηματικό περιβάλλον.

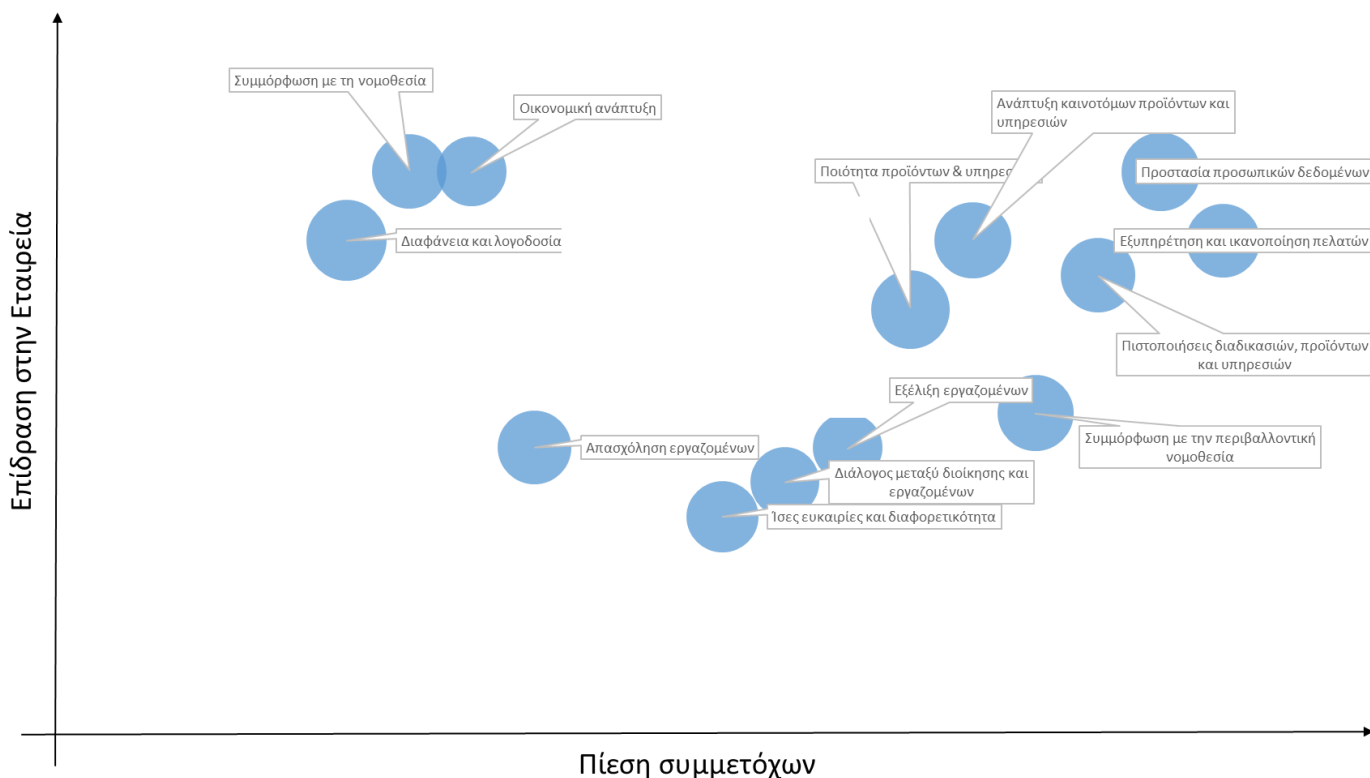
απόσπασμα από την Πολιτική Επαγγελματικής Συμπεριφοράς

Οι προβληματισμοί, οι προσδοκίες και τα θέματα που απασχολούν τους συμμετόχους της Εταιρείας σε σχέση με τις δραστηριότητές της, απασχολούν τη διοίκηση του οργανισμού που επιδιώκει με την αμφίδρομη επικοινωνία και το διάλογο μαζί τους να βελτιώνεται στα σημεία που διαπιστώνει αδυναμία ικανοποίησής τους.

Για την ανάπτυξη της παρούσας Έκθεσης Μη Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης πραγματοποιήθηκε από τη διοικητική ομάδα της Εταιρείας μια πρωταρχική ανάλυση των ουσιαστικών θεμάτων της SingularLogic.

Τα αποτελέσματα απεικονίζονται ως εξής:

Ουσιαστικά Θέματα SingularLogic

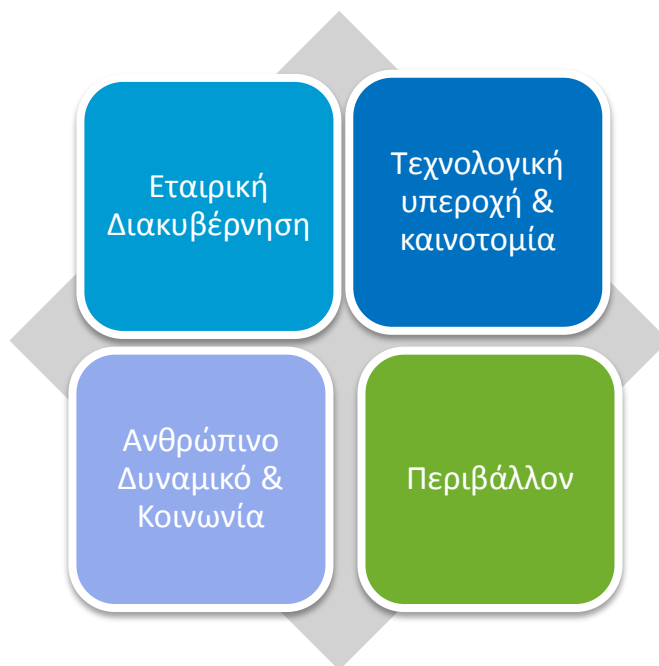
Ο κάθετος άξονας αφορά στην επίδραση των ουσιαστικών θεμάτων στη λειτουργία της Εταιρείας.
Ο οριζόντιος άξονας αφορά στην πίεση που ασκούν οι συμμετοχοί στην Εταιρεία αναφορικά με τα θέματα αυτά.

Ουσιαστικά θέματα

Οικονομική ανάπτυξη	Απασχόληση εργαζομένων	Ποιότητα προϊόντων & υπηρεσιών
Συμμόρφωση με τη νομοθεσία	Διάλογος μεταξύ διοίκησης και εργαζομένων	Ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών
Διαφάνεια και λογοδοσία	Ίσες ευκαιρίες και διαφορετικότητα	Εξυπηρέτηση και ικανοποίηση πελατών
Προστασία προσωπικών δεδομένων	Εξέλιξη εργαζομένων	Πιστοποιήσεις διαδικασιών, προϊόντων και υπηρεσιών
	Συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία	

Για την υλοποίηση της αποστολής της, η Εταιρεία αναπτύσσει και παρέχει αξιόπιστες και κοινωνικά υπεύθυνες υπηρεσίες και προϊόντα εφαρμόζοντας βέλτιστες πρακτικές στη διαχείριση Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Ασφάλειας Πληροφοριών και Υπηρεσιών Πληροφορικής, όπως επιβεβαιώνεται από τις σχετικές πιστοποιήσεις κατά ISO 9001, ISO14001, ISO 27001 και ISO 20000.

Για τη SingularLogic η υπεύθυνη επιχειρηματικότητα αποτελεί επιλογή στρατηγικής σημασίας για την επίτευξη των επιχειρηματικών της στόχων. Οι δράσεις που αναλαμβάνει αφορούν τέσσερις κύριους άξονες:

Αξονας: Εταιρική Διακυβέρνηση

Η SingularLogic επιδιώκοντας τη μεγιστοποίηση της αξίας της προς όφελος των μετόχων της, όσων συμβάλλουν στην ανάπτυξή της αλλά και της κοινωνίας γενικότερα, έχει αναπτύξει ένα πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης το οποίο περιλαμβάνει:

1. όργανα διοίκησης με σαφείς ρόλους, αρμοδιότητες και υποχρεώσεις,
2. κατάλληλη οργανωτική δομή και εταιρικές διαδικασίες,
3. αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου και
4. οργανωμένο σύστημα επικοινωνίας τόσο με το εξωτερικό, όσο και με το εσωτερικό της περιβάλλον.

Βασικό στοιχείο του πλαισίου Εταιρικής Διακυβέρνησης που εφαρμόζεται στην Εταιρεία αποτελεί η Επιτροπή Ελέγχου, η οποία υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο στην άσκηση των εποπτικών καθηκόντων του, στην εξασφάλιση της διαφάνειας στις εταιρικές δραστηριότητες, και στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων και ευθυνών του έναντι των μετόχων.

Η υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου επιπρόσθετα πραγματοποιεί αξιολόγηση και ανασκόπηση των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, στοχεύοντας στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και εταιρικής διακυβέρνησης.

Αρχές της Πρόληψης και διαχείριση κινδύνων

Η SingularLogic έχει αναγνωρίσει και περιγράψει με σαφήνεια τις περιοχές κινδύνων και εφαρμόζει συγκεκριμένες διαδικασίες οι οποίες έχουν αναπτυχθεί με βάση την **Αρχή της Πρόληψης**.

Με στόχο τη μείωση της πιθανότητας, αλλά και της σημαντικότητας επέλευσης των κινδύνων, η Εταιρεία λαμβάνει προληπτικές δράσεις και ενέργειες. Σε αυτό το πλαίσιο, η Εταιρεία:

1. Υλοποιεί συστηματικά συγκεκριμένο πρόγραμμα διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων.
2. Εφαρμόζει κριτήρια λειτουργίας και ασφάλειας στην εργασία που βρίσκονται σε συμφωνία με την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως αναλυτικά περιγράφονται στην Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία.
3. Έχει πραγματοποιήσει Αξιολόγηση Περιβαλλοντικών Πλευρών, σύμφωνα με τις διαδικασίες του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης που εφαρμόζει.
4. Υλοποιεί συστηματικά αξιολόγηση πόρων και κινδύνων για την ασφάλεια των πληροφοριών στο πλαίσιο του Διεθνούς πρότυπου ISO27001 που εφαρμόζει.

Διαφάνεια και καταπολέμηση της διαφθοράς

Στην Εταιρεία δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην υλοποίηση προληπτικών ενεργειών αναφορικά με θέματα διαφάνειας και διαφθοράς με στόχο την ανταπόκριση στις ανάγκες των συμμετόχων. Σε αυτό το πλαίσιο, η Εταιρεία έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Πολιτική Επαγγελματικής Συμπεριφοράς, μέσω της οποίας παρέχονται σαφείς κατευθύνσεις για την τήρηση των κανόνων ηθικής εντός και εκτός της Εταιρείας, ενδεικτικά στις σχέσεις με τους προμηθευτές και τους άλλους συμμετόχους.

Ο κανονισμός εργασίας της Εταιρείας περιγράφει με σαφήνεια τις περιοχές κινδύνων και περιλαμβάνει συγκεκριμένες διαδικασίες για τη διασφάλιση της διαφάνειας, οι οποίες έχουν αναπτυχθεί με βάση την **Αρχή της Πρόληψης**.

Η SingularLogic εφαρμόζει σύστημα Εταιρικής Διακυβέρνησης το οποίο προάγει τη διαφάνεια σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της Εταιρείας και στοχεύει στην ενίσχυση των δικλίδων ασφαλείας ενάντια σε κάθε είδους παραβατικής συμπεριφοράς.

Προστασία προσωπικών δεδομένων

Τα προσωπικά δεδομένα που διαχειρίζεται η Εταιρεία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πελατών της, καθώς και για εσωτερικές αναλύσεις και σχετικές αναφορές, λαμβάνοντας υπόψη τα προβλεπόμενα στο νέο κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2016/679 (GDPR). Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων πραγματοποιείται μέσω ασφαλών εφαρμογών που είτε ανήκουν στην Εταιρεία, είτε έχουν αναπτυχθεί από τη SingularLogic. Ειδικότερα κατά τη διάρκεια του 2018, ξεκίνησε η ενσωμάτωση του GDPR στα συστήματα Διαχείρισης.

Επιπλέον, οι εφαρμογές της SingularLogic, από το σχεδιασμό τους διαθέτουν ενσωματωμένα χαρακτηριστικά που παρέχουν υψηλά επίπεδα ασφάλειας, δυνατότητες ελέγχου και διαβαθμισμένης πρόσβασης στα δεδομένα. Καθώς τα πληροφοριακά συστήματα αποτελούν ένα σημαντικό μέρος της προσαρμογής των επιχειρήσεων στις απαιτήσεις του GDPR, η SingularLogic ενισχύει περαιτέρω τις εφαρμογές της που αφορούν στα συστήματα ERP, CRM, Retail, Hospitality, Εμπορικές και Λογιστικές εφαρμογές και εφαρμογές Ανθρώπινου Δυναμικού με το υποσύστημα Advanced Security. Το υποσύστημα βοηθά τις χιλιάδες επιχειρήσεις πελάτες της, να επιτύχουν αξιόπιστη διαχείριση και έλεγχο των δεδομένων τους, καθώς και να διαμορφώσουν τις διαδικασίες τους ευκολότερα, σύμφωνα με τις αλλαγές που έχει επιφέρει ο Κανονισμός GDPR.

Υπεύθυνη διαχείριση της προμηθευτικής αλυσίδας

Η SingularLogic επιλέγει, διαχειρίζεται και αξιολογεί τους προμηθευτές της με υπευθυνότητα. Οι προμηθευτές είναι σημαντικοί συνεργάτες σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων που αναπτύσσει η Εταιρεία.

Αναφορικά με τα ποσοτικά στοιχεία των προμηθευτών, οι κατηγορίες των προμηθευτών ανέρχονται σε δεκατρείς. Ο συνολικός αριθμός προμηθευτών κατά το 2019 ανήλθε στους 704. Οι προμηθευτές εσωτερικού είναι 627 που αντιπροσωπεύει το 89,06% και 77 εξωτερικού το 10,94%

Αξιολόγηση προμηθευτών και υπεργολάβων

Η αξιολόγηση των προμηθευτών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της προσπάθειας της Εταιρείας για διαρκή βελτίωση των προϊόντων και των υπηρεσιών της. Πραγματοποιείται ετησίως αξιολόγηση στους προμηθευτές λαμβάνοντας υπόψη ειδικά κριτήρια. Ειδικότερα, προμηθευτές με περιβαλλοντική επίπτωση αξιολογούνται σε ετήσια βάση ακολουθώντας την εταιρική διαδικασία.

Επιπλέον, για τους προμηθευτές που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο των διαχειριστικών συστημάτων ISO 27001 και 20001 η Εταιρεία έχει υιοθετήσει εξειδικευμένα κριτήρια για την αξιολόγηση των προμηθευτών των πληροφοριακών συστημάτων και υπηρεσιών.

Τεχνολογική υπεροχή & καινοτομία

Η SingularLogic επενδύει στρατηγικά στην Ποιότητα, προκειμένου να διατηρήσει το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και την πρωτοποριακή θέση της στην αγορά, μέσω της συνεχούς βελτίωσης της επιχειρηματικής της λειτουργίας και της αποτελεσματικής ικανοποίησης των πελατών της. Σε αυτό το πλαίσιο εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας (ΣΔΠ) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου για την Ποιότητα

ISO 9001:2015 το οποίο καλύπτει τις κύριες δραστηριότητές της. Οι στρατηγικοί άξονες του συστήματος Ποιότητας της SingularLogic συνοψίζονται ως εξής:

- Δουλεύουμε συστηματικά και αποτελεσματικά
- Στοχεύουμε στην ικανοποίηση των αναγκών και των προσδοκιών των πελατών μας και του ευρύτερου επιχειρησιακού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργούμε
- Τηρούμε την κείμενη νομοθεσία, τους κανονισμούς και τα πρότυπα που αφορούν τις δραστηριότητές μας
- Βελτιώνουμε συνεχώς το σύστημα ποιότητας και την επιχειρηματική μας λειτουργία
- Αξιοποιούμε τα νέα τεχνολογικά επιτεύγματα και τα εντάσσουμε στα προϊόντα και τις υπηρεσίες μας, προς όφελος των πελατών μας.

Η τεκμηριωμένη και εγκεκριμένη Πολιτική για την Ποιότητα που υιοθετεί η Εταιρεία, εκφράζει τη βούληση και τη δέσμευση της Ανώτατης Διοίκησης της Εταιρείας ως προς την Ποιότητα και την εξυπηρέτηση του πελάτη.

Επιπλέον, η SingularLogic εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης Υπηρεσιών Πληροφορικής (ΣΔΥΠ) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου ISO 20000:2011 και καλύπτει κάποιες από τις κύριες δραστηριότητές της. Με απόλυτη προτεραιότητα την παροχή υπηρεσιών πληροφορικής υψηλής ποιότητας, η Εταιρεία μέσω της εφαρμογής του συστήματος αυτού επιδιώκει:

- 1 Στην επίτευξη των προδιαγραφών, στόχων εξυπηρέτησης και συμβατικών υποχρεώσεων απέναντι στους πελάτες,
- 2 Στην παροχή υψηλών επιπέδων ποιότητας, διαθεσιμότητας και αξιοπιστίας των παρεχόμενων υπηρεσιών,
- 3 Στην ταχεία ανταπόκριση στα αιτήματα πελατών εντός των προβλεπόμενων χρόνων
- 4 Στην ανάπτυξη μακροχρόνιων σχέσεων προστιθέμενης αξίας με τους πελάτες μας

Από το Νοέμβριο του 2018 είναι σε λειτουργία σύστημα ITSMS (IT Service Management System) για την υποστήριξη του ISO 20001 και επιπλέον έχει επικαιροποιηθεί η τεκμηρίωση του ISO 20001 σύμφωνα με το ITSMS.

Ασφάλεια των πληροφοριών

Η Ασφάλεια των Πληροφοριών αποτελεί πρωταρχική προτεραιότητα της SingularLogic προκειμένου να διασφαλίσει τη συνεχή και αποτελεσματική λειτουργία της, προστατεύοντας τις πληροφορίες και τα πληροφοριακά συστήματα από κάθε απειλή, εσωτερική ή εξωτερική, σκόπιμη ή τυχαία.

Η SingularLogic εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών (ΣΔΑΠ) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου ISO 27001:2013 και καλύπτει κάποιες από τις κύριες δραστηριότητές της. Η Ασφάλεια των Πληροφοριών είναι ευθύνη όλων στη SingularLogic.

Οι στρατηγικοί άξονες της Πολιτικής Ασφάλειας των Πληροφοριών της SingularLogic συνοψίζονται ως εξής:

1. Η εμπιστευτικότητα της πληροφορίας έχει εξασφαλιστεί προστατεύοντάς την από μη εγκεκριμένη πρόσβαση
2. Η ακεραιότητα των πληροφοριών διατηρείται συστημικά και αποτελεσματικά,
3. Οι επιχειρησιακές απαιτήσεις για τη διαθεσιμότητα των πληροφοριών και των συστημάτων καθώς και την ανάκτηση κρίσιμων πληροφοριών και συστημάτων έχουν αναγνωριστεί και ικανοποιούνται.

Η SingularLogic με την εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών, στοχεύει στα ακόλουθα:

- Προστασία των υπολογιστικών πόρων και της διακινούμενης πληροφορίας στις υπηρεσίες της SingularLogic από κάθε απειλή, εσωτερική ή εξωτερική, σκόπιμη ή τυχαία,
- Συστηματική αποτίμηση και αξιολόγηση των κινδύνων που αφορούν στη διασφάλιση πληροφοριών, προσβλέποντας στην ορθή και έγκαιρη διαχείρισή τους,
- Αρχαιοθέτηση δεδομένων, αποφυγή ιών και εξωτερικών εισβολών, έλεγχο πρόσβασης στα συστήματα, καταγραφή όλων των περιστατικών ασφαλείας και διαχείριση απρόσμενων εξελίξεων,

- Διαρκή ενημέρωση της διοίκησης και του προσωπικού σε θέματα ασφάλειας πληροφοριών και τη διεξαγωγή εκπαιδευτικών σεμιναρίων για το προσωπικό,
- Δέσμευση της Διοίκησης της εταιρείας στην πιστή εφαρμογή και στη συνεχή βελτίωση του ΣΔΑΠ, το οποίο συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 27001.

Η Εταιρεία επιμελείται τη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης, επικαιροποιεί και κατ' επέκταση βελτιώνει τις διαδικασίες της και τις πολιτικές της τις οποίες αναρτά στο νέο intranet με διαβαθμισμένη πρόσβαση και διάρθρωση βάσει χρηστικότητας με αποτέλεσμα να εξασφαλίζεται η χρήση του αλλά και η ενημέρωση του κάθε εργαζόμενου

Στοχοθεσία 2020-2021

Οι στόχοι μας για τα επόμενα έτη είναι :

- Συνέχιση της ενοποίησης των Συστημάτων Διαχείρισης της Ποιότητας
- Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του ISO 27001.
- Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του ISO 20000.

Ανάπτυξη Συστήματος Διαχείρισης της Επιχειρησιακής Συνέχειας της Εταιρείας (Business Continuity) και στη συνέχεια η πιστοποίησή του με βάση το ISO 22301 B.V.

Αξονας: Ανθρώπινο Δυναμικό & Κοινωνία

Η SingularLogic απασχολεί εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό προκειμένου να παρέχει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στους πελάτες και συνεργάτες της. Η διατήρηση και συνεχής ανάπτυξη και εκπαίδευση των εργαζομένων της αποτελεί αδιαπραγμάτευτη προτεραιότητα.

Η SingularLogic ως εργοδότης δεσμεύεται στη διαμόρφωση ενός ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος, το οποίο παρέχει δίκαιη ανταμοιβή και διασφαλίζει ισότιμες ευκαιρίες για όλους τους εργαζόμενους, ανεξαρτήτως φύλου, εθνικής καταγωγής, πολιτικών πεποιθήσεων, θρησκείας, γενετήσιου προσανατολισμού ή άλλου χαρακτηριστικού στοιχείου ή ιδιότητας, η οποία προστατεύεται από την εθνική και διεθνή νομοθεσία για τα ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα.

Η Εταιρεία δεν ανέχεται κανενός είδους παρενόχληση, εξαναγκασμό ή εκβιασμό προς και από τους εργαζομένους της και δεσμεύεται στο σεβασμό των θεμελιωδών αρχών και δικαιωμάτων στην ελευθερία, την ασφάλεια και την εργασία, μεταξύ των οποίων το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι. Επιπλέον η SingularLogic δεν θα ανεχθεί σε καμία περίπτωση την τυχόν καταναγκαστική εργασία ή τη μη νόμιμη απασχόληση παιδιών από οποιονδήποτε συνεργάτη της.

απόσπασμα από την Πολιτική Επαγγελματικής Συμπεριφοράς

Στην Εταιρεία έχει αναπτυχθεί και εφαρμόζεται Κανονισμός Εργασίας. Τον Κανονισμό Εργασίας πλαισιώνουν οι εξής πολιτικές:

- Πολιτική Επαγγελματικής Συμπεριφοράς
- Πολιτική Απασχόλησης Συγγενικών Προσώπων
- Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία

Η Εταιρεία έχει καθορίσει το πλαίσιο ορθής επιχειρηματικής συμπεριφοράς με βάση αυτό οφείλουν όλοι οι εργαζόμενοι να λειτουργούν και το οποίο καλύπτει πλήρως τις προβλέψεις του κώδικα Electronic Industry Coalition v4.0 (www.eicc.info) και του συμφώνου Global Compact των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις (<http://www.unglobalcompact.org>). Η απασχόληση της εταιρείας SingularLogic A.E και του Ομίλου κατά τα δυο τελευταία έτη περιλάμβανε τα ακόλουθα στοιχεία:

Εταιρεία:

Ανθρώπινο Δυναμικό ανά φύλο	2018			2019		
	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Συνολικό προσωπικό ανά φύλο	329	160	489	288	149	437
Μόνιμοι εργαζόμενοι	324	158	482	287	149	436
Εποχικοί εργαζόμενοι	5	2	7	1	0	1

Όμιλος:

Ανθρώπινο Δυναμικό ανά φύλο	2018			2019		
	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Συνολικό προσωπικό ανά φύλο	380	197	577	335	185	520
Μόνιμοι εργαζόμενοι	375	194	569	334	184	518
Εποχικοί εργαζόμενοι	5	3	8	1	1	2

Εταιρεία:

Ηλικιακή κατανομή ανθρώπινου δυναμικού 2019			
	<30	30-50	51+
Άνδρες	36	178	74
Γυναίκες	11	111	27
Υπο-σύνολα	47	289	101

Όμιλος:

Ηλικιακή κατανομή ανθρώπινου δυναμικού 2019			
	<30	30-50	51+
Άνδρες	38	215	83
Γυναίκες	13	138	33
Υπο-σύνολα	51	353	116

Το 100% των εργαζομένων καλύπτεται από συμβάσεις εργασίας με το 99,4% να έχει σύμβαση πλήρους απασχόλησης και το 0,6% σύμβαση μερικής απασχόλησης.

Εταιρεία:

Σύμβαση εργασίας	2018			2019		
	Αττική	Υπόλοιπη Ελλάδα	Σύνολο	Αττική	Υπόλοιπη Ελλάδα	Σύνολο
Σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου	441	41	482	397	39	436
Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου	6	1	7	1	0	1
Σύνολο	447	42	489	399	39	437

Όμιλος:

Σύμβαση εργασίας	2018				2019			
	Αττική	Υπόλοιπη Ελλάδα	Λοιπές Χώρες εντός Ε.Ε	Σύνολο	Αττική	Υπόλοιπη Ελλάδα	Λοιπές Χώρες εντός Ε.Ε	Σύνολο
Σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου	501	41	27	569	455	39	24	518
Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου	7	1	0	8	2	0	0	2
Σύνολο	508	42	27	577	457	39	24	520

Εταιρεία:

Συνολικές προσλήψεις ανά ηλικιακή κατανομή & γεωγραφική τοποθεσία 2019			
	<30	30-50	51+
Αττική	21	42	5
Υπόλοιπη Ελλάδα	0	5	0
Υπο-σύνολα	21	47	5

Όμιλος

Συνολικές προσλήψεις ανά ηλικιακή κατανομή & γεωγραφική τοποθεσία 2019			
	<30	30-50	51+
Αττική	21	48	5
Υπόλοιπη Ελλάδα	0	5	0
Λοιπές Χώρες Ε.Ε	0	0	0
Υπο-σύνολα	21	53	5

Εταιρεία:

Προσλήψεις / Αποχωρήσεις	2018	2019
Προσλήψεις	78	73
Αποχωρήσεις (πχ. σύνταξη, λήξη σύμβασης)	108	125

Όμιλος:

Προσλήψεις / Αποχωρήσεις	2018	2019
Προσλήψεις	91	79
Αποχωρήσεις (πχ. σύνταξη, λήξη σύμβασης)	123	136

Η πολιτική αμοιβών και παροχών έχει αναπτυχθεί στη SingularLogic με σκοπό την προσέλκυση, απασχόληση και διατήρηση υψηλού επιπέδου με τεχνολογική εξειδίκευση ανθρωπίνου δυναμικού. Η αμοιβή κάθε εργαζόμενου αντανακλά το μορφωτικό υπόβαθρο, την εμπειρία, την ευθύνη, αλλά και την αξία / βαρύτητα της θέσης στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, ανάλογα με την ιεραρχική βαθμίδα, την προϋπηρεσία του εργαζομένου, και τις αντικειμενικές δυσκολίες που ενδεχομένως αντιμετωπίζει (όπως για παράδειγμα ανάγκη απομακρυσμένης εργασίας), η Εταιρεία προσφέρει επιπρόσθετες παροχές όπως: εταιρικό αυτοκίνητο, χιλιομετρική αποζημίωση, κινητό τηλέφωνο, φορητός Η/Υ κατά περίπτωση και άλλες.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο ανταμοιβής και διατήρησης σε υψηλό επίπεδο του βαθμού ικανοποίησης των ανθρώπων της, η Εταιρεία προσφέρει μία σειρά από πρόσθετες παροχές τόσο για τον ίδιο τον εργαζόμενο, όσο και για την οικογένειά του, όπως:

1. Ομαδικό Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο Νοσηλείας και Ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης
2. Δώρο γέννησης τέκνου
3. Ελαστικό ωράριο προσέλευσης στην εργασία
4. Επιδότηση μεταπτυχιακού προγράμματος
5. Υποστήριξη εταιρικής ομάδας Μπάσκετ
6. Τράπεζα αίματος
7. Εκπτώσεις σε επιλεγμένες παροχές ή προϊόντα των εταιρειών του Ομίλου MIG (π.χ. εκπτώσεις Ομίλου Vivartia: La Pasteria, Goody's, προνομιακές τιμές σε εξετάσεις του Ομίλου Υγεία κ.λπ.)
8. Επιδότηση προϊόντων του καταστήματος Everest, που στεγάζεται στις εγκαταστάσεις της εταιρείας.

Επιπρόσθετα, για την πρόσβαση στην Εταιρεία, παρέχεται λεωφορείο μεταφοράς προσωπικού από και προς τις εγκαταστάσεις της Εταιρείας από επιλεγμένους σταθμούς μετρό και προαστιακού.

Εθελοντισμός εργαζομένων

Στο πλαίσιο των δράσεων Εταιρικής Υπευθυνότητας που διοργανώνει η Εταιρεία, η συμμετοχή των εργαζομένων της είναι καθοριστική για την επιτυχία τους. Ειδικότερα κατά τη διάρκεια του 2019 πραγματοποιήθηκαν δράσεις ενίσχυσης διαφόρων ΜΚΟ όπως:

- Πρωινό μπουφέ Αγάπης: Βραβευμένη ενέργεια στα πλαίσια των HR Awards κατά την οποία οι εργαζόμενοι της SingularLogic ετοιμάζουν και διαθέτουν γλυκά και αλμυρά εδέσματα τα οποία προσφέρουν στους συναδέλφους σε συμβολικές τιμές.
- Bazaar: Φιλοξενία διαφόρων ΜΚΟ στο πλαίσιο καθιερωμένης διοργάνωσης κατά την περίοδο των εορτών των Χριστουγέννων και του Πάσχα, παραχωρώντας χώρο στα κτίρια Αθήνας & Θεσσαλονίκης για bazaar με σημαντικό κοινωνικό σκοπό.
- Συγκέντρωση πλαστικών καπακιών και παράδοση στον Πανελλήνιο Σύλλογο Πρόληψης Τροχαίων Ατυχημάτων & Στήριξης ΑΜΕΑ ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΖΩΗ για την αγορά αναπηρικών αμαξιδίων.

Κατά τη διάρκεια του 2019 συνεχίστηκαν οι δραστηριότητες δύο ομάδων που απαρτίζονται από τους εργαζόμενους της Εταιρείας, η Ομάδα Μπάσκετ της SingularLogic και η Ομάδα Θεάτρου. Η Εταιρεία υποστηρίζει ένθερμα τις εθελοντικές αυτές ομάδες των ανθρώπων της και έχει αναλάβει όλα τα έξοδα λειτουργίας τους (χώροι προπόνησης /πρόβας, στολές / εμφανίσεις).

Κοινωνικές δράσεις

- Δωρεάν διάθεση λογισμικού για εκπαιδευτικούς σκοπούς σε 13 εκπαιδευτικά ιδρύματα με σκοπό να ενισχυθεί η ποιότητα της εκπαίδευσης των σπουδαστών σε πραγματικές συνθήκες.
- Διάθεση 2 Η/Υ για τις ανάγκες του 2ου Νηπιαγωγείου Ραφήνας, συμβάλλοντας στην προσπάθεια του Συλλόγου Διδασκόντων καθώς και του Συλλόγου Γονέων και κηδεμόνων στη λειτουργία του σχολείου ειδικά μετά την καταστροφική φωτιά που έπληξε την περιοχή το καλοκαίρι του 2018.
- Εταιρική ευχετήρια κάρτα Χριστουγέννων, που αντιστοιχεί σε ποσό που διατίθεται σε ΜΚΟ. Το 2019, όπως και τα δύο προηγούμενα έτη (2017 & 2018) η SingularLogic επέλεξε το ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Στοχοθεσία 2020-2021

Οι στόχοι μας που αφορούν στο Ανθρώπινο Δυναμικό, για τα επόμενα έτη περιλαμβάνουν:

- Περαιτέρω αξιοποίηση τηλεργασίας
- Υποστήριξη εταιρικής ομάδας Θεάτρου.
- Υποστήριξη και κάλυψη του κόστους συμμετοχής στο Μαραθώνιο της Αθήνας για όλους τους εργαζόμενους που επιθυμούν να λάβουν μέρος.
- Ευαισθητοποίηση για την περαιτέρω ενίσχυση περιβάλλοντος ίσων ευκαιριών
- Ανάπτυξη των ταλέντων των ανθρώπων μας και επικέντρωση στην καινοτομία μέσα από προγράμματα επιμόρφωσης σε νέες τεχνολογίες

Δείκτες περιβαλλοντικής επίδοσης της SingularLogic

Η Singular Logic, ως Εταιρεία παροχής υπηρεσιών, δεν προκαλεί ιδιαίτερα σημαντική επιβάρυνση στο περιβάλλον με τις λειτουργίες της. Ωστόσο, αναγνωρίζοντας τη σημαντικότητα που έχει για όλους τους συμμετόχους της η προστασία του περιβάλλοντος, εντείνει τις προσπάθειές της στην καταγραφή και βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεών της. Σε αυτό το πλαίσιο έχει προχωρήσει στην αναγνώριση και καταγραφή των σημαντικότερων περιβαλλοντικών επιπτώσεων και εφαρμόζει Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης το οποίο έχει πιστοποιηθεί με βάση τα κριτήρια του διεθνούς προτύπου ISO 14001.

Ο σκοπός του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης είναι η αποτελεσματική διαχείριση τυχόν σημαντικών περιβαλλοντικών πλευρών και επιπτώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία της εταιρείας προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα πρόκλησης ρύπανσης. Επιπλέον, το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης διασφαλίζει την έγκαιρη εναρμόνιση της λειτουργίας της Εταιρείας με τη σχετική περιβαλλοντική νομοθεσία και τη συνεχή βελτίωση της περιβαλλοντικής της επίδοσης.

«Η διοίκηση της SingularLogic αναγνωρίζει ότι η προστασία του Περιβάλλοντος και η εξοικονόμηση των φυσικών πόρων αποτελεί αναπόσπαστο μέρος κάθε υπεύθυνης και αειφόρου επιχειρηματικής ανάπτυξης. Σε αυτό το πλαίσιο η Εταιρεία δεσμεύεται να:

Βελτιώνει συνεχώς το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης με σκοπό τη βελτίωση της Περιβαλλοντικής της επίδοσης, εφαρμόζοντας κατάλληλες διαδικασίες και προγράμματα, με συγκεκριμένους σκοπούς και στόχους, οι οποίοι ανασκοπούνται και εγκρίνονται από τη Διοίκηση,

Ακολουθεί, μαζί με τους κύριους συνεργάτες της, ορθές Περιβαλλοντικές πρακτικές προκειμένου να συμβάλει στην προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης ρύπανσης,

Παρακολουθεί και συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας, των υποχρεώσεων συμμόρφωσης, καθώς και τις απαιτήσεις και προσδοκίες του ευρύτερου επιχειρησιακού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργεί.»

απόσπασμα από την Περιβαλλοντική Πολιτική

Οι κύριες περιβαλλοντικές δράσεις της Εταιρείας για το 2019 αφορούσαν:

- Πραγματοποιήθηκε ανακύκλωση σε χαρτί/χαρτόνι (συνολικού βάρους 7.230 kg) Το μεγαλύτερο μέρος της ανακυκλούμενης ποσότητας χαρτιού προέκυψε από τη προετοιμασία των εκλογών 2019. Συνεχίστηκαν οι έλεγχοι στο πλαίσιο της προληπτικής συντήρησης των κτιρίων.
- Η Εταιρεία ανακύκλωσε παλαιό γραφειακό εξοπλισμό (2.410 kg).

Δείκτες περιβαλλοντικής επίδοσης της Singular Logic

Κατανάλωση ρεύματος (συνολική και ειδική κατανάλωση ανά ημέρα)

**οι ποσότητες κατανάλωσης ρεύματος για το 2019 παρουσιάζουν αύξηση λόγω των διευρυνόμενων αναγκών λειτουργίας της Εταιρείας που σχετίζονται με το έργο των εκλογικών αναμετρήσεων του 2019*

Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας* (σε KWh)	2018	2019	%	Ειδική Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας (σε KWh/ ημέρα)	2018	2019	%
Κτίριο Α	972.413	1.019.336	5%	Κτίριο Α	2.664	2.793	5%
Κτίριο Β	124.123	118.539	-4%	Κτίριο Β	340	324,76	-4%
ΣΥΝΟΛΟ	1.096.536	1.137.875	4%	ΣΥΝΟΛΟ	3.004	3.117	4%

Κατανάλωση νερού* (συνολική και ειδική κατανάλωση ανά ημέρα)

Κατανάλωση Νερού σε m ³	2018	2019
Κατανάλωση νερού (σε lt)	2.302	2.040
Ειδική Κατανάλωση νερού (lt/ημέρα)	6	5.6

*οι ποσότητες

κατανάλωσης νερού για το 2019 είναι μειωμένες λόγω ενεργειών μείωσης της κατανάλωσης.

Διαχείριση αποβλήτων

Απόβλητα σε κιλά (kg)	2018	2019	Τρόπος διαχείρισης
Χαρτί/χαρτόνι	890	7.230	Ανακύκλωση
Τонер/μελάνια	204	204,10	Επαναχρησιμοποίηση
Μπαταρίες	113	80	Ανακύκλωση (ΑΦΗΣ)
Ηλεκτρονικός & ηλεκτρικός εξοπλισμός	109	125	Ανακύκλωση (μέσω αδειοδοτημένων συνεργατών)
Ασφαλής καταστροφή χαρτιού	66	90	Ανακύκλωση

*οι ποσότητες των υλικών προς ανακύκλωση συνεχίζουν να είναι σε υψηλά επίπεδα.

Η Εταιρεία επιδιώκει συνεχώς τη βελτίωση και θέτει αντίστοιχα στόχους σε θέματα περιβαλλοντικής προστασίας. Ειδικότερα για τα επόμενα έτη στοχεύει να υλοποιήσει τα ακόλουθα:

- Υλοποίησης βελτιωτικών ενεργειών στις κτιριακές υποδομές για την περαιτέρω μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας.
- Ενέργειες ευαισθητοποίησης εργαζομένων για την ανακύκλωση και το περιβάλλον.
- Συνέχιση της Βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιδόσεων.

Στόχος της Εταιρείας είναι να μειώνει το περιβαλλοντικό αποτύπωμά της, ανταποκρινόμενη στις ανάγκες και προσδοκίες των συμμετόχων της και του ευρύτερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργεί.

Παράρτημα Α: Μεθοδολογία ανάπτυξης της Έκθεσης μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

Η παρούσα έκδοση αποτελεί τη Τρίτη Έκθεση μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης της SingularLogic και αφορά τη χρήση που έληξε στις 31/12/2019 (από 01/01/2019-31/12/2019), περιγράφοντας με σαφήνεια έναν ευρύ αριθμό θεμάτων που σχετίζονται με τον οικονομικό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό αντίκτυπο της Εταιρείας, καθώς και τις δράσεις αυτής. Η Έκθεση καλύπτει το σύνολο των δραστηριοτήτων της Εταιρείας στην Ελλάδα. Οι όροι «Εταιρεία» και «SingularLogic» αναφέρονται στην SingularLogic Α.Ε. Για την Έκθεση αυτή, η SingularLogic δεν έχει αναθέσει σε τρίτο ανεξάρτητο μέρος την επαλήθευση των μη

χρηματοοικονομικών στοιχείων της, ωστόσο, θα εξετάσει τη δυνατότητα εξωτερικού ελέγχου σε επόμενη έκδοση. Σημειώνεται πως δεν υπήρξαν εξαγορές, πωλήσεις ή κοινοπραξίες ή άλλες δραστηριότητες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη συγκρισιμότητα των δεδομένων σε ετήσια βάση.

Πηγές πληροφόρησης

Τα δεδομένα και οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην Έκθεση μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, έχουν συλλεχθεί από τις καταγεγραμμένες διαδικασίες της Εταιρείας, καθώς επίσης και από τις βάσεις δεδομένων του τηρούνται ως μέρος της εφαρμογής συστημάτων διαχείρισης. Στις περιπτώσεις όπου τα δεδομένα έχουν προκύψει μετά από επεξεργασία ή έχουν βασιστεί σε παραδοχές, γίνεται ειδική αναφορά του τρόπου ή της μεθόδου υπολογισμού τους σύμφωνα με τις οδηγίες του Global Reporting Initiative (GRI).

N. Κηφισιά, 01/06/2020

Ο Πρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος
Ιωάννης Θεοδωρόπουλος

Γ. Οικονομικές Καταστάσεις

1 Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων		Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
<i>(Ποσά σε €)</i>		31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Πωλήσεις	Σημ. 12	46.948.570	41.506.840	41.527.321	37.115.329
Κόστος Πωληθέντων	13.26	(35.596.704)	(31.606.728)	(32.284.849)	(29.013.718)
Μικτό Κέρδος		11.351.866	9.900.113	9.242.472	8.101.612
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	13.27	4.723.641	4.442.000	4.210.582	4.191.674
Έξοδα διάθεσης	13.26	(6.660.843)	(6.920.790)	(5.609.401)	(5.756.353)
Έξοδα διοίκησης	13.26	(6.659.535)	(6.259.372)	(5.360.202)	(5.028.835)
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	13.27	(1.640.694)	(1.430.827)	(1.992.281)	(1.582.669)
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		1.114.435	(268.877)	491.171	(74.572)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	13.28	361.250	7.002	369.261	18.225
Χρηματοοικονομικά έξοδα	13.28	(3.091.786)	(3.406.574)	(2.988.268)	(3.327.916)
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	13.29	(20.065.200)	(2.670.881)	(20.143.447)	(9.580)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων		(21.681.301)	(6.339.330)	(22.271.284)	(3.393.843)
Φόρος εισοδήματος	13.30	(635.516)	(897.212)	(548.352)	(813.750)
Κέρδη/(Ζημιές) μετά από φόρους		(22.316.817)	(7.236.542)	(22.819.635)	(4.207.593)
Κέρδη χρήσης αποδιδόμενα σε:					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		(22.304.608)	(7.169.892)	(22.819.635)	(4.207.593)
Μη ελέγχουσες Συμμετοχές		(12.209)	(66.650)	-	-
		(22.316.817)	(7.236.542)	(22.819.635)	(4.207.593)

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

2 Κατάσταση Συνολικών Εσόδων

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
<i>(Ποσά σε €)</i>				
Κέρδη χρήσης μετά από φόρους	(22.316.817)	(7.236.542)	(22.819.635)	(4.207.593)
Λοιπά συνολικά έσοδα				
Ποσά που δεν αν ταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:				
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	(19.211)	41.901	(4.159)	55.112
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού	4.611	(12.151)	998	(15.983)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή	21.826	87.305	20.567	82.270
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:				
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εξωτερικού	(1.539)	212	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	5.686	117.267	17.407	121.399
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης	(22.311.131)	(7.119.275)	(22.802.229)	(4.086.194)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης αποδιδόμενα σε:				
Ιδιοκτήτες της μητρικής	(22.290.415)	(7.051.872)	(22.802.229)	(4.086.194)
Μη ελέγχουσες Συμμετοχές	(20.716)	(67.404)	-	-

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

3 Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Σημ.

Ο ΟΜΙΛΟΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού

Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	13.1	984.203	1.209.042	905.533	1.113.811
Ενσώματα Πάγια με δικαίωμα χρήσης	13.2	1.401.634	-	1.096.464	-
Υπεραξία Επιχείρησης	13.4	31.705.844	51.705.844	31.636.150	51.636.150
Αυλα περιουσιακά στοιχεία	13.3	19.552.771	18.495.928	18.698.000	17.657.722
Επενδύσεις Σε θυγατρικές Επιχειρήσεις	13.5	-	-	1.203.902	1.300.865
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	13.6	-	-	-	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	13.13	1.513.567	1.531.848	1.429.370	1.461.721
Λοιπά Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	13.8	59.932	59.932	59.932	59.932
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	13.7	177.047	282.779	567.689	178.899

31/12/2019
31/12/2018
Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
31/12/2019
31/12/2018
55.394.998
73.285.372
55.597.039
73.409.099
Κυκλοφορούν Ενεργητικό

Αποθέματα	13.9	508.788	608.043	465.467	550.594
Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις	13.10	13.688.512	14.369.613	14.228.094	14.652.804
Λοιπές Απαιτήσεις	13.11	1.996.495	1.692.320	1.675.148	2.119.902
Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού	13.12	1.540.896	2.132.929	1.418.584	2.057.569
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	13.13	3.772.133	1.705.465	2.413.086	517.776

21.506.825
20.508.370
20.200.379
19.898.647
Σύνολο Ενεργητικού
76.901.823
93.793.742
75.797.417
93.307.746
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Μετοχικό κεφάλαιο	13.17.1	32.682.000	900.000	32.682.000	900.000
Υπέρ Το Άρτιο	13.17.1	13.571.728	13.571.728	13.571.728	13.571.728
Λοιπά αποθεματικά	13.17.2	104.326	104.326	73.296	73.296
Αποθεματικά Μετατροπής Ισολογισμού	13.17.2	(26.899)	(25.360)	-	-
Αποτελέσματα Εις Νέον		(34.790.857)	(12.152.380)	(32.150.758)	(8.998.927)

11.540.298
2.398.313
14.176.266
5.546.097
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της
Μητρικής

Μη ελέγχουσες συμμετοχές

196.111

234.153

-

-

Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
11.736.409
2.632.466
14.176.266
5.546.097
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	13.20	30.286.058	-	30.156.058	-
Μακροπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις	13.21	561.778	5.850	414.436	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	13.13	2.709.087	2.214.588	2.719.494	2.225.059
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	13.18	1.802.580	1.821.972	1.601.071	1.647.906
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	13.19	107.591	197.602	-	-

35.467.094
4.240.012
34.891.059
3.872.965
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	13.23	8.405.634	8.025.420	8.189.816	7.558.700
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	13.24	95.062	46.649	-	-
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	13.20	5.675.289	62.714.790	4.438.342	61.415.170
Βραχυπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις	13.21	887.287	2.493	719.170	-
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	13.25	13.796.244	15.207.065	12.548.247	13.994.253
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	13.22	838.803	924.847	834.518	920.561

29.698.320
86.921.264
26.730.093
83.888.684
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων
Σύνολο Υποχρεώσεων
65.165.414
91.161.276
61.621.151
87.761.649
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων
76.901.823
93.793.742
75.797.417
93.307.746

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

4 Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

		Ίδια Κεφάλαια Αποδιδόμενα στους μετόχους της Μητρικής							
		Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Σ/Δ μετατροπής ισολογισμού θυγατρικής	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα Ιδίων Κεφαλαίων 31/12/2017	13.17	20.643.215	70.547.001	104.326	(25.572)	(80.469.829)	10.799.141	309.971	11.109.112
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική IFRS 9		-	-	-	-	(442.862)	(442.862)	-	(442.862)
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική IFRS 15		-	-	-	-	(393.473)	(393.473)	-	(393.473)
Αναβαλλόμενη φορολογία IFRS 15		-	-	-	-	114.107	114.107	-	114.107
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο		20.643.215	70.547.001	104.326	(25.572)	(81.192.057)	10.076.913	309.971	10.386.885
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικού υπέρ το άρτιο		56.975.273	(56.975.273)	-	-	-	-	-	-
Κεφαλαιοποίηση ζημιών		(76.718.488)	-	-	-	76.718.488	-	-	-
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου		-	-	-	-	(626.728)	(626.728)	-	(626.728)
Διανομές		-	-	-	-	-	-	(8.415)	(8.415)
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες		900.000	13.571.728	104.326	(25.572)	(5.100.297)	9.450.185	301.556	9.751.741
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης 1/1-31/12/2018		-	-	-	-	(7.169.892)	(7.169.892)	(66.650)	(7.236.542)
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης (α)		-	-	-	-	(7.169.892)	(7.169.892)	(66.650)	(7.236.542)
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού		-	-	-	-	46.286	46.286	(4.385)	41.901
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		-	-	-	-	(15.783)	(15.783)	3.631	(12.151)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή		-	-	-	-	87.305	87.305	-	87.305
Συναλλαγματικές διαφορές		-	-	-	212	-	212	-	212
Λοιπά Συνολικά Έσοδα περιόδου (β)		-	-	-	212	117.808	118.020	(753)	117.267
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα περιόδου (α) + (β)		-	-	-	212	(7.052.084)	(7.051.872)	(67.404)	(7.119.275)
Υπόλοιπα Ιδίων Κεφαλαίων 31/12/2018		900.000	13.571.728	104.326	(25.360)	(12.152.380)	2.398.313	234.153	2.632.466

Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Σ/Δ μετατροπής ισολογισμού θυγατρικής	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	
Υπόλοιπα Ιδίων Κεφαλαίων 31/12/2018	900.000	13.571.728	104.326	(25360)	(12.152.380)	2.398.313	234.153	2.632.466
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	31.782.000	-	-	-	31.782.000	-	31.782.000	
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου				(349.602)	(349.602)	-	(349.602)	
Διανομές	-	-	-	-		(17.325)	(17.325)	
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες	32.682.000	13.571.728	104.326	(25.360)	(12.501.982)	216.827	34.047.539	
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης 1/1-31/12/2019				(22.304.608)	(22.304.608)	(12.209)	(22.316.817)	
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης (α)	-	-	-	(22.304.608)	(22.304.608)	(12.209)	(22.316.817)	
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	-	-	-	(7.241)	(7.241)	(11.970)	(19.211)	
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού	-	-	-	1.148	1.148	3.463	4.611	
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή	-	-	-	21.826	21.826	-	21.826	
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	(1.539)	(1.539)	-	(1.539)	
Λοιπά Συνολικά Έσοδα περιόδου (β)	-	-	-	(1.539)	15.733	(8.507)	5.686	
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα περιόδου (α) + (β)	-	-	-	(1.539)	(22.288.875)	(20.716)	(22.311.131)	
Υπόλοιπα Ιδίων Κεφαλαίων 31/12/2019	32.682.000	13.571.728	104.326	(26.899)	(34.790.857)	196.111	11.736.409	

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

5 Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Μητρικής Εταιρείας

		Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα Ιδίων Κεφαλαίων 31/12/2017	13.17	20.643.215	70.547.001	73.296	(80.403.696)	10.859.817
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική IFRS 9		-	-	-	(415.988)	(415.988)
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική IFRS 15		-	-	-	(260.295)	(260.295)
Αναβαλλόμενη φορολογία IFRS 15		-	-	-	75.486	75.486
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο		20.643.215	70.547.001	73.296	(81.004.494)	10.259.019
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικού υπέρ το άρτιο		56.975.273	(56.975.273)	-	-	-
Κεφαλαιοποίηση ζημιών		(76.718.488)	-	-	76.718.488	-
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου		-	-	-	(626.728)	(626.728)
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες		900.000	13.571.728	73.296	(4.912.734)	9.632.291
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης 1/1-31/12/2018		-	-	-	(4.207.593)	(4.207.593)
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης (α)		-	-	-	(4.207.593)	(4.207.593)
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού		-	-	-	55.112	55.112
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		-	-	-	(15.983)	(15.983)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή		-	-	-	82.270	82.270
Λοιπά Συνολικά Έσοδα περιόδου (β)		-	-	-	121.399	121.399
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα περιόδου (α+β)		-	-	-	(4.086.194)	(4.086.194)
Υπόλοιπα Ιδίων Κεφαλαίων 31/12/2018		900.000	13.571.728	73.296	(8.998.927)	5.546.097

	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα Ιδίων Κεφαλαίων 31/12/2018	900.000	13.571.728	73.296	(8.998.927)	5.546.097
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	31.782.000	-	-	-	31.782.000
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	(349.602)	(349.602)
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες	32.682.000	13.571.728	73.296	(9.348.529)	36.978.495
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης 1/1-31/12/2019	-	-	-	(22.819.635)	(22.819.635)
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης (α)	-	-	-	(22.819.635)	(22.819.635)
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	-	-	-	(4.159)	(4.159)
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού	-	-	-	998	998
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή	-	-	-	20.567	20.567
Λοιπά Συνολικά Έσοδα περιόδου (β)	-	-	-	17.407	17.407
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα περιόδου (α+β)	-	-	-	(22.802.229)	(22.802.229)
Υπόλοιπα Ιδίων Κεφαλαίων 31/12/2019	32.682.000	13.571.728	73.296	(32.150.758)	14.176.266

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

6 Κατάσταση των Ταμειακών Ροών

(Ποσά σε €)	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	13.31	4.429.569	487.020	3.751.258	225.019
Καταβληθέντες τόκοι		(1.583.967)	(2.130.806)	(1.510.098)	(2.058.881)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(47.994)	(23.671)	-	-
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		2.797.608	(1.667.457)	2.241.159	(1.833.862)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές ενσώματων παγίων	13.1	(1.162.702)	(329.569)	(1.141.353)	(265.655)
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων	13.2	(2.333.068)	(1.847.476)	(2.134.073)	(1.676.739)
Έσοδα από πώληση ενσώματων παγίων		33.365	4.150	32.300	4.147
Έσοδα από πώληση άυλων περιουσιακών στοιχείων		41.177	40.102	41.177	40.102
Συμμετοχή σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής		-	-	-	(5.000)
Πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		-	-	-	-
Τόκοι που εισπράχθηκαν		9.732	3.994	7.817	2.683
Μερίσματα εισπραχθέντα		-	-	17.675	8.585
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(3.411.495)	(2.128.799)	(3.176.457)	(1.891.877)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Έκδοση κοινών μετοχών		4.500.000	-	4.500.000	-
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου		(31.782)	(626.728)	(31.782)	(626.728)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές		(17.355)	(12.724)	-	-
Δάνεια αναληφθέντα		12.327	2.139.457	-	2.139.457
Δάνεια αναληφθέντα από συνδεδεμένα μέρη		600.000	3.750.000	600.000	3.750.000
Αποπληρωμή δανεισμού		(1.363.182)	(1.532.283)	(1.412.832)	(1.524.000)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις		(1.019.453)	-	(824.779)	-
Καθαρές Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		2.680.555	3.717.721	2.830.607	3.738.729
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		2.066.668	(78.535)	1.895.309	12.991
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου		1.705.465	1.784.000	517.776	504.786
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου		3.772.133	1.705.465	2.413.086	517.776

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

7 Γενικές Πληροφορίες

7.1 Γενικές Πληροφορίες για τον Όμιλο

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Η SingularLogic A.E. είναι η μητρική Εταιρεία του Ομίλου SingularLogic. Η έδρα της Εταιρείας βρίσκεται στη Ν. Κηφισιά επί των οδών Αχαΐας 3 & Τροιζηνίας, και η ηλεκτρονική της διεύθυνση είναι www.singularlogic.eu.

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2019 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 01/06/2020 και υπόκεινται στην οριστική έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

8 Αντικείμενο δραστηριότητας

Η SingularLogic δραστηριοποιείται στους κλάδους:

- Έρευνας, σχεδίασης, ανάπτυξης, μεταποίησης, κατασκευής, εμπορίας και προώθησης συστημάτων πληροφορικής και προϊόντων υψηλής τεχνολογίας,
- Παραγωγής, ανάπτυξης και υποστήριξης εφαρμογών λογισμικού (software),
- Παροχής υπηρεσιών λειτουργίας πληροφοριακών συστημάτων πελατών, ολοκληρωμένων λύσεων, καθώς και κάθε μορφής εφαρμογών στον τομέα της πληροφορικής,
- Εμπορίου προγραμμάτων λογισμικού (software), συστημάτων μηχανογραφικού εξοπλισμού (hardware) και λογισμικό συστημάτων (systems software).

Κύριος στόχος της SingularLogic είναι η έγκαιρη εξυπηρέτηση των αναγκών των επιχειρήσεων και των οργανισμών, με υψηλής ποιότητας και ανταγωνιστικές σε κόστος ολοκληρωμένες λύσεις.

Στα πλαίσια αυτής της στρατηγικής, η SingularLogic προσφέρει ένα ευρύ σύνολο από ολοκληρωμένες λύσεις πληροφορικής για τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς του Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα, που βασίζονται τόσο στο χαρτοφυλάκιο των προϊόντων λογισμικού που έχουν σχεδιασθεί και αναπτυχθεί από τη SingularLogic, όσο και σε εφαρμογές λογισμικού που έχει εξασφαλίσει μέσω στρατηγικών συνεργασιών με οίκους λογισμικού καταξιωμένους διεθνώς, όπως με τις Εταιρείες «SAP HELLAS A.E.», «MICROSOFT HELLAS A.E.» και «ORACLE HELLAS A.E.».

Η SingularLogic διαθέτει ισχυρό πανελλαδικό δίκτυο διανομής, το οποίο διαθέτει σημαντικό αριθμό συνεργατών, εξασφαλίζοντας έτσι τη διανομή και υποστήριξη των προϊόντων της και στις πιο απομακρυσμένες περιοχές της Ελλάδας. Στόχος του δικτύου διανομής είναι η προώθηση, όπως και η άμεση, διαρκής και ποιοτική υποστήριξη των προσφερόμενων προϊόντων της SingularLogic.

Η SingularLogic αποτελεί μια ιστορική εταιρεία στην ελληνική αγορά πληροφορικής με παράλληλη πολυετή παρουσία σε επιλεγμένες διεθνείς αγορές. Κατά τη διάρκεια του πλήθους των ετών λειτουργίας της έχει επιτύχει σημαντικές διακρίσεις και έχει αποκτήσει μια διευρυμένη πελατειακή βάση, επιτυγχάνοντας σταθερές και πιστές συνεργασίες. Τα προϊόντα και τις λύσεις έχουν εμπιστευτεί διακεκριμένες επιχειρήσεις στην ελληνική αγορά σε διάφορους κλάδους της οικονομίας.

9 Πλαίσιο κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων

9.1 Αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας

Οι ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας της 31ης Δεκεμβρίου 2019 που καλύπτουν τη χρήση από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των Διερμηνειών τους που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή

Ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2019. Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του. Οι σχετικές λογιστικές πολιτικές, περίληψη των οποίων παρουσιάζεται παρακάτω στη σημείωση 9.2, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

Οι εν λόγω Οικονομικές Καταστάσεις έχουν καταρτιστεί βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern), η οποία προϋποθέτει ότι η Εταιρεία και οι θυγατρικές της θα έχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν τις λειτουργίες τους ως δρώσες οικονομικές οντότητες στο προβλεπόμενο μέλλον λαμβάνοντας υπόψη τις κάτωθι συνθήκες και τις δράσεις που έχει σχεδιάσει και υλοποιεί η Διοίκηση.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την 31/12/2019 παρουσιάζουν αρνητικό κεφάλαιο κίνησης, καθώς οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους υπερβαίνουν τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατά €8.191 χιλ. και €6.530 χιλ. αντίστοιχα.

Την 31/12/2019 τα δάνεια του Ομίλου ανέρχονται σε €35.961 χιλ. εκ των οποίων ποσό €5.675 χιλ. αφορά σε βραχυπρόθεσμο δανεισμό ενώ το υπόλοιπο ποσό €30.286 χιλ. αφορά σε μακροπρόθεσμο δανεισμό. Αντίστοιχα τα δάνεια της Εταιρείας ανέρχονται σε €34.594 χιλ. εκ των οποίων ποσό €4.438 χιλ. αφορά σε βραχυπρόθεσμο δανεισμό ενώ το υπόλοιπο ποσό €30.156 χιλ. αφορά σε μακροπρόθεσμο. Στο ποσό του μακροπρόθεσμου δανεισμού περιλαμβάνονται ομολογιακά δάνεια στον Όμιλο ποσού €24.436 χιλ. και στην Εταιρεία ποσού €24.306 χιλ.

Η μείωση του ποσού των Ομολογιακών Δανείων της Εταιρείας σε σχέση με την προηγούμενη χρήση οφείλεται αφενός στην αποπληρωμή ποσού €1.000 χιλ. και αφετέρου στην κεφαλαιοποίηση το Δεκέμβριου του 2019, ποσού €26.008 χιλ. από τη μέτοχο MARFIN INVESTMENT GROUP A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ η οποία είχε αποκτήσει ομολογίες αντίστοιχου ποσού (βλ. σημείωση 13.17). Η λήξη του μακροπρόθεσμου δανεισμού στον Όμιλο και στην Εταιρεία για ποσό €30.156 χιλ. ορίζεται την 31/01/2021 ενώ για το υπόλοιπο ποσό των €130 χιλ. στον Όμιλο ορίζεται την 30/04/2021 (βλ. σημείωση 13.20)

Σημειώνεται ότι το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας καθίσταται κατώτερο του 1/2 του μετοχικού κεφαλαίου και συνεπώς συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ.4 του άρθρου 119 του Ν.4548/2018 βάσει του οποίου το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση των μετόχων με θέμα τη λήψη κατάλληλων μέτρων.

Η Διοίκηση της Εταιρείας βρίσκεται σε συζητήσεις με τις πιστώτριες τράπεζες προκειμένου να επιτευχθεί αναδιάρθρωση των εν λόγω δανείων. Στόχος των συζητήσεων είναι η επιμήκυνση της διάρκειας αποπληρωμής των δανείων και η διαμόρφωση χρηματοοικονομικών δεικτών εναρμονισμένων με την τρέχουσα οικονομική συγκυρία. Παρά το γεγονός ότι τα τρέχοντα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας και του ελληνικού τραπεζικού κλάδου έχουν οδηγήσει σε πιο αυστηρά κριτήρια δανειοδότησης, η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι η όλη διαδικασία των διαπραγματεύσεων για την αναδιάρθρωση θα ολοκληρωθεί με επιτυχία εντός των επόμενων μηνών.

Αν οι ανωτέρω επιδιωκόμενες ενέργειες της Διοίκησης δεν ολοκληρωθούν επιτυχώς, τότε ενδέχεται να επηρεαστούν δυσμενώς η λειτουργία και οι προοπτικές του Ομίλου, ήτοι ο συνδυασμός των περιγραφόμενων καταστάσεων υποδηλώνει την ύπαρξη αβεβαιότητας σχετικά με τη δυνατότητα συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας.

Ωστόσο, υπό την προϋπόθεση της επιτυχούς ολοκλήρωσης των ανωτέρω ενεργειών, η Διοίκηση αναμένει εύλογα ότι δεν θα αντιμετωπίσει θέματα χρηματοδότησης και ρευστότητας του Ομίλου και της Εταιρείας εντός των επόμενων 12 μηνών. Στη προκειμένη περίπτωση πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ρίσκα που αποτυπώνει η διοίκηση για τη πανδημία COVID-19.

9.2 Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές

Στις Οικονομικές Καταστάσεις έχουν τηρηθεί οι λογιστικές πολιτικές που χρησιμοποιήθηκαν για να καταρτιστούν οι Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2018, προσαρμοσμένων με νέα Πρότυπα, και τις αναθεωρήσεις επί των Προτύπων που επιτάσσουν τα ΔΠΧΑ (βλ. παραγράφους 9.2.1, 9.2.2 και 9.2.3).

9.2.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις των ΔΠΧΑ εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2019 ή μεταγενέστερα.

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2019 ή μεταγενέστερα.

- ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στον Όμιλο και την Εταιρεία περιγράφεται στη σημείωση 9.2.3 .

- ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: **ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11**: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, **ΔΛΠ 12**: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, **ΔΛΠ 23**: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

9.2.2 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις

Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος και η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος και η Εταιρεία θα εξετάσουν την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος και η Εταιρεία θα εξετάσουν την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7: “Αναμόρφωση Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου” (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Σεπτέμβριο του 2019, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων σε ορισμένες απαιτήσεις συγκεκριμένων λογιστικών χειρισμών αντιστάθμισης, προκειμένου να εξομαλύνει ενδεχόμενες επιπτώσεις που προκύπτουν από την αβεβαιότητα η οποία προέρχεται από την αναμόρφωση του Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου. Οι τροποποιήσεις σχεδιάστηκαν για να υποστηρίξουν την παροχή χρήσιμων χρηματοοικονομικών πληροφοριών από τις εταιρείες κατά τη διάρκεια της περιόδου αβεβαιότητας, η οποία προκύπτει από τη σταδιακή κατάργηση των σημείων αναφοράς επιτοκίου, όπως τα διατραπεζικά επιτόκια. Επιπλέον, οι εταιρείες απαιτείται να παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές αναφορικά με τις σχέσεις αντιστάθμισης που επηρεάζονται άμεσα από τις εν λόγω συνθήκες αβεβαιότητας. Ο Όμιλος και η Εταιρεία θα εξετάσουν την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος και η Εταιρεία θα εξετάσουν την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος και η Εταιρεία θα εξετάσουν την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Ταξινόμηση Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2022)

Τον Ιανουάριο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων του ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού, γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονίσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Ο Όμιλος και η Εταιρεία θα εξετάσουν την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

9.2.3 Επίδραση από την υιοθέτηση του προτύπου ΔΠΧΑ 16

Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο αναγνώρισης των μισθώσεων στις οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με το οποίο ο μισθωτής αναγνωρίζει στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεις μίσθωσης κατά την ημερομηνία που τα πάγια καθίστανται διαθέσιμα για χρήση.

Το ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» αντικαθιστά τον υφιστάμενο λογιστικό χειρισμό βάσει των ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις», ΕΔΔΠΧΑ 4 «Προσδιορισμός των συμφωνιών που περιέχουν μίσθωση», SIC 15

«Λειτουργικές Μισθώσεις – Κίνητρα» και SIC 27 «Αξιολόγηση συναλλαγών που έχουν τη νομική μορφή μίσθωσης». Το νέο Πρότυπο εισάγει ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο για όλες τις μισθώσεις με ορισμένες εξαιρέσεις ενώ παρέχει και συγκεκριμένες πρακτικές διευκόλυνσης όπως αναλύονται κατωτέρω.

Ο Όμιλος εφάρμοσε το νέο Πρότυπο από την 1η Ιανουαρίου 2019 χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση, αναγνωρίζοντας την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής στο υπόλοιπο έναρξης των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Ως εκ τούτου, τα συγκριτικά στοιχεία στην χρηματοοικονομική θέση της 31ης Δεκεμβρίου δεν έχουν επαναδιατυπωθεί και παρουσιάζονται σύμφωνα με όσα προβλέπονταν από το ΔΛΠ 17.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έκαναν χρήση των κατωτέρω πρακτικών διευκόλυνσης όπως προβλέπεται από το ΔΠΧΑ 16:

- Αναφορικά με τον προσδιορισμό των μισθώσεων, ο Όμιλος εφάρμοσε τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 μόνο σε όσες συμβάσεις ήταν σε ισχύ κατά την 1η Ιανουαρίου 2019 και είχαν αναγνωριστεί ως μισθώσεις με βάση το ΔΛΠ 17 και την ΕΔΔΠΧΑ 4.
- Οι μισθώσεις με χρονική διάρκεια μικρότερη των 12 μηνών, καθώς και οι μισθώσεις χαμηλής αξίας εξαιρέθηκαν από την εφαρμογή του νέου Προτύπου.
- Χρησιμοποιήθηκε ένα ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο σε κάθε κατηγορία μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά (όπως η διάρκεια μίσθωσης, η φύση του παγίου κ.λπ.).
- Εξαιρέθηκαν οι αρχικές άμεσες δαπάνες από την επιμέτρηση των δικαιωμάτων χρήσης παγίων περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής.
- Συμβάσεις οι οποίες εμπεριέχουν όρους επέκτασης ή λύσης αξιολογήθηκαν με βάση την προγενέστερη εμπειρία.

Οι κατηγορίες παγίων με τις οποίες σχετίζονται τα αναγνωρισμένα δικαιώματα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού παρατίθενται αναλυτικά στη Σημείωση 13.2.

Επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16

Η επίδραση των προσαρμογών στα οικονομικά μεγέθη του Ομίλου και της Εταιρείας από την εφαρμογή του νέου Προτύπου ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» αναλύεται στον κατωτέρω πίνακα. Τυχόν γραμμές οι οποίες δεν επηρεάστηκαν από τις αλλαγές που επέφερε το νέο Πρότυπο δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα.

<i>Ποσά σε €</i>	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Συνολικές υποχρεώσεις μισθώσεων την 1η Ιανουαρίου 2019	2.438.746	1.953.422
Πλέον: Προπληρωμένες λειτουργικές μισθώσεις την 1η Ιανουαρίου 2019	-	-
(Μείον): Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις την 31 Δεκεμβρίου 2018	-	-
Σύνολο Δικαιωμάτων χρήσης παγίων που αναγνωρίστηκαν την 1η Ιανουαρίου 2019	2.438.746	1.953.422
Μέσο σταθμικό προεξοφλητικό επιτόκιο κατά την 1η Ιανουαρίου 2019	5,86%	5,86%
Αποτίμηση στην παρούσα αξία την 1η Ιανουαρίου 2019	2.438.746	1.953.422
Πλέον υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις την 31 Δεκεμβρίου 2018	-	-
Συνολικές υποχρεώσεις μισθώσεων την 1η Ιανουαρίου 2019	2.438.746	1.953.422
<i>Ποσά σε €</i>	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Βραχυπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις	913.609	743.746
Μακροπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις	1.525.137	1.209.676
Συνολικές υποχρεώσεις μισθώσεων την 1η Ιανουαρίου 2019	2.438.746	1.953.422

Η συμφωνία των δεσμεύσεων από λειτουργικές μισθώσεις κατά την 31/12/2018, όπως αυτές γνωστοποιήθηκαν στη Σημείωση 13.1 των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2018, με τις μισθωτικές υποχρεώσεις που αναγνωρίστηκαν κατά την 01/01/2019 έχει ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις που γνωστοποιήθηκαν την 31 Δεκεμβρίου 2018	2.740.691	2.319.049
(Μείον): Μισθώσεις εκτός πεδίου εφαρμογής ΔΠΧΑ 16	-	-
(Μείον): Βραχυπρόθεσμες μισθώσεις	(188.306)	(170.405)
(Μείον): Μισθώσεις χαμηλής αξίας	-	-
Πλέον/(Μείον): Λοιπές προσαρμογές	11.175	(21.114)
Σύνολο	2.563.560	2.127.530

Από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16, ο Όμιλος αναγνώρισε αποσβέσεις και χρηματοοικονομικά έξοδα αντί για έξοδα από μισθώσεις. Για την ετήσια περίοδο που έληξε την 31/12/2019 ο Όμιλος αναγνώρισε €953 χιλ. αποσβέσεις και €113 χιλ. χρηματοοικονομικά έξοδα ενώ η Εταιρεία €773 χιλ. και €89 χιλ. αντίστοιχα. Τα Κέρδη προ τόκων, φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) για την ετήσια περίοδο που έληξε την 31/12/2019 έχουν επηρεαστεί θετικά κατά €985 χιλ. στον Όμιλο ενώ στην Εταιρεία κατά €825 χιλ. λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16.

9.3 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) απαιτεί από τη Διοίκηση τον σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις, τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων καθώς και τα έσοδα και έξοδα κατά τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

Συγκεκριμένα ποσά τα οποία περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας τον σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης, συχνά ως αποτέλεσμα της ανάγκης για σχηματισμό εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση υποθέσεων οι οποίες είναι αβέβαιες. Ο Όμιλος αξιολογεί τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενος στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, σε συσκέψεις με ειδικούς, σε τάσεις και σε άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον.

➤ Εκτιμήσεις κατά τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης των ΜΔΤΡ

Ο Όμιλος διενεργεί σχετικό έλεγχο απομείωσης της αξίας των επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36. Εφόσον διαπιστωθεί ότι συντρέχουν λόγοι απομείωσης, απαιτείται ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μειωμένης κατά το κόστος πώλησης της κάθε Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ). Τα ανακτήσιμα ποσά των ΜΔΤΡ καθορίζονται για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, με βάση τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης, ο οποίος απαιτεί εκτιμήσεις. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης, οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους με τη χρήση ενός συντελεστή προεξόφλησης, ο οποίος αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος, καθώς και τους κινδύνους που συνδέονται με τη συγκεκριμένη ΜΔΤΡ. Στον υπολογισμό χρησιμοποιούνται ταμειακές προβλέψεις βασισμένες σε εγκεκριμένα από τη Διοίκηση επιχειρηματικά σχέδια. Αυτά τα επιχειρηματικά σχέδια και οι προβλέψεις ταμειακών ροών καλύπτουν περίοδο επτά ετών. Ταμειακές ροές πέραν της

περιόδου κατά την οποία οι προβλέψεις είναι διαθέσιμες, προεκτείνονται βάσει των εκτιμώμενων ρυθμών ανάπτυξης. Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των διαφορετικών ΜΔΤΡ και οι εκάστοτε αναλύσεις ευαισθησίας που έχουν πραγματοποιηθεί, αναφέρονται στη σημείωση 13.4 των Οικονομικών Καταστάσεων.

➤ Έλεγχος απομείωσης Υπεραξίας και Άυλων Στοιχείων του Ενεργητικού

Ο Όμιλος διενεργεί τον σχετικό έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας και των άυλων στοιχείων του ενεργητικού με απεριόριστη διάρκεια ζωής που έχουν προκύψει από θυγατρικές και συγγενείς, τουλάχιστον σε ετήσια βάση ή και όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 36. Προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχουν λόγοι απομείωσης, απαιτείται ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μειωμένης κατά το κόστος πώλησης της επιχειρηματικής μονάδας. Συνήθως, χρησιμοποιούνται οι μέθοδοι της παρούσας αξίας ταμειακών ροών, η αποτίμηση βάσει δεικτών ομοειδών συναλλαγών ή επιχειρήσεων που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και η χρηματιστηριακή τιμή. Για την εφαρμογή των συγκεκριμένων μεθόδων, η Διοίκηση απαιτείται να χρησιμοποιήσει στοιχεία όπως εκτιμώμενη μελλοντική κερδοφορία της θυγατρικής, επιχειρηματικά σχέδια καθώς και στοιχεία της αγοράς, όπως επιτόκια κ.λπ.

Επιπλέον ετησίως ελέγχονται για τυχόν απομείωση άλλα αναγνωριζόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία με καθορισμένες ωφέλιμες ζωές και υποκείμενα σε απόσβεση εφόσον συντρέχουν ενδείξεις απομείωσης, συγκρίνοντας τη λογιστική αξία με το άθροισμα των προεξοφλημένων ταμειακών ροών που αναμένεται να δημιουργηθούν από το περιουσιακό στοιχείο. Ελέγχονται τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με καθορισμένες ωφέλιμες ζωές ετησίως χρησιμοποιώντας μια μέθοδο εύλογης αξίας όπως τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές.

➤ Αναγνώριση εσόδων από συμβάσεις με προκαθορισμένη τιμή

Η αναγνώριση των εσόδων με την πάροδο του χρόνου βάσει της επιμέτρησης της προόδου ως προς την πλήρη εκπλήρωση μίας δέσμευσης εκτέλεσης εξαρτάται από εκτιμήσεις που σχετίζονται με το σύνολο των εισροών που απαιτούνται για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων εκτέλεσης (π.χ. το συνολικό προϋπολογισθέν συμβατικό κόστος). Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να επιμετρήσει εύλογα το αποτέλεσμα μίας δέσμευσης εκτέλεσης (π.χ. κατά τη διάρκεια των αρχικών σταδίων μίας σύμβασης), τότε προβαίνει σε εκτίμηση του αποτελέσματος στην έκταση που το αναληφθέν κόστος πιθανολογείται ότι θα ανακτηθεί, ενώ το κόστος αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της περιόδου στην οποία πραγματοποιείται.

➤ Ανάπτυξη λογισμικών προγραμμάτων

Η αναγνώριση των εξόδων, που αποδίδονται στην ανάπτυξη λογισμικών προγραμμάτων του Ομίλου, ως άυλα στοιχεία του ενεργητικού, πραγματοποιείται μόνο όταν είναι πιθανό ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που θα προκύψουν από τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού θα εισρεύσουν στην επιχείρηση. Στην εκτίμηση των μελλοντικών οικονομικών οφελών ο Όμιλος συνυπολογίζει την τεχνική δυνατότητα να ολοκληρωθεί το άυλο περιουσιακό στοιχείο προκειμένου αυτό να διατεθεί για πώληση ή χρήση, την ύπαρξη αγοράς για το προϊόν που παράγει το άυλο περιουσιακό στοιχείο ή αν πρόκειται να χρησιμοποιηθεί εσωτερικά τη χρησιμότητα του άυλου στοιχείου του ενεργητικού καθώς και την δυνατότητα αξιόπιστης μέτρησης των εξόδων που θα αποδοθούν σε αυτό κατά τη διάρκεια της ανάπτυξής του.

➤ Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων

Η Διοίκηση εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού σε κάθε ετήσια περίοδο αναφοράς. Την 31/12/2019 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των περιουσιακών στοιχείων.

➤ **Εκτίμηση Εύλογης Αξίας Χρηματοοικονομικών Μέσων**

Ο υπολογισμός της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων για τα οποία δεν υπάρχουν δημοσιευμένες τιμές αγοράς, απαιτεί τη χρησιμοποίηση συγκεκριμένων τεχνικών εκτίμησης. Ο υπολογισμός της εύλογης αξίας τους απαιτεί διαφόρων ειδών εκτιμήσεις. Οι σημαντικότερες αφορούν στην εκτίμηση των διαφόρων κινδύνων στους οποίους υπόκειται το μέσο, όπως επιχειρηματικός κίνδυνος, κίνδυνος ρευστότητας κτλ., και στην εκτίμηση των μελλοντικών προοπτικών κερδοφορίας επιχειρήσεων σε περίπτωση αποτίμησης συμμετοχικών τίτλων.

➤ **Πρόβλεψη για Φόρο εισοδήματος**

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους.

Οι εταιρείες του Ομίλου υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος από διάφορες φορολογικές αρχές. Για τον καθορισμό των προβλέψεων για φόρους εισοδήματος απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής καθορισμός του φόρου είναι αβέβαιος κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για αναμενόμενα θέματα φορολογικού ελέγχου βασιζόμενος σε εκτιμήσεις για το ποσό των επιπλέον φόρων που ενδεχομένως θα οφείλονται. Όταν το τελικό αποτέλεσμα από τους φόρους των υποθέσεων αυτών, διαφέρει από το ποσό το οποίο είχε αρχικά αναγνωρισθεί στις οικονομικές καταστάσεις, οι διαφορές επηρεάζουν το φόρο εισοδήματος και τις προβλέψεις για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου κατά την οποία τα ποσά αυτά οριστικοποιούνται.

➤ **Επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών**

Η απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού βασίζεται σε παραδοχές σχετικά με τον κίνδυνο αθέτησης και τα ποσοστά των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Ειδικότερα, η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει στο σχηματισμό κρίσεων κατά την επιλογή των εν λόγω παραδοχών, καθώς και την επιλογή των εισροών για τον υπολογισμό της απομείωσης, βάσει των ιστορικών στοιχείων, των υφιστάμενων συνθηκών της αγοράς και των προβλέψεων για τα μελλοντικά οικονομικά μεγέθη στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

Για τα στοιχεία του ενεργητικού από συμβάσεις, τις εμπορικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις χρησιμοποιείται η απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων με τη χρήση ενός πίνακα προβλέψεων. Ο εν λόγω πίνακας βασίζεται σε ιστορικά στοιχεία αλλά προσαρμόζεται με τέτοιον τρόπο ώστε να αντανακλούνται προβλέψεις για την μελλοντική κατάσταση του οικονομικού περιβάλλοντος. Η συσχέτιση μεταξύ των ιστορικών στοιχείων, της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης και των αναμενόμενων πιστωτικών απαιτεί σημαντικές εκτιμήσεις. Το ύψος των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις αλλαγές των συνθηκών και τις προβλέψεις της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης. Επιπλέον, τα ιστορικά στοιχεία και οι προβλέψεις που γίνονται για το μέλλον ενδέχεται να μην οδηγήσουν σε συμπεράσματα ενδεικτικά του πραγματικού ύψους αθέτησης των υποχρεώσεων πελατών στο μέλλον.

➤ **Πρόβλεψη για Αποζημίωση Προσωπικού**

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους.

➤ Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού και Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Η Διοίκηση κρίνει ότι οποιοδήποτε διακανονισμοί δεν θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση του Ομίλου την 31/12/2019. Η Διοίκηση αξιολογεί την έκβαση των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα στοιχεία από την Νομική Υπηρεσία του Ομίλου και των συνεργαζόμενων δικηγορικών γραφείων, τα οποία προκύπτουν βάσει των πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζονται. Στην περίπτωση κατά την οποία πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, η Διοίκηση προβαίνει στο σχηματισμό των απαραίτητων προβλέψεων. Ο προσδιορισμός του ποσού που θα απαιτηθεί για τον διακανονισμό της υποχρέωσης βασίζεται σε εκτιμήσεις της Διοίκησης και σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης. Μεταβολές στις κρίσεις ή εκτιμήσεις είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μία αύξηση ή μείωση των υποχρεώσεων του Ομίλου στο μέλλον. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, η Διοίκηση του Ομίλου επανεξετάζει τα γεγονότα βάσει των οποίων μπορεί να οδηγηθεί και σε αναθεώρηση των εκτιμήσεών της. (βλ. σημείωση 13.36).

10 Σύνοψη των λογιστικών πολιτικών

10.1 Γενικά

Οι σημαντικές λογιστικές πολιτικές οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί στην κατάρτιση αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων συνοψίζονται παρακάτω.

10.2 Ενοποίηση και επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

(α) Θυγατρικές

Θυγατρικές είναι όλες οι εταιρείες στις οποίες η μητρική έχει τη δυνατότητα να ασκεί έλεγχο, άμεσα ή έμμεσα, μέσω άλλων θυγατρικών εταιρειών. Η Εταιρεία αποκτά και ασκεί έλεγχο κυρίως μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των θυγατρικών επιχειρήσεων. Θυγατρικές θεωρούνται επίσης και οι επιχειρήσεις στις οποίες η Εταιρεία, αποτελώντας το σημαντικότερο και μοναδικό μεγάλο μέτοχο, έχει τη δυνατότητα να ορίζει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού συμβουλίου τους. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι εξασκίσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η Εταιρεία ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής Εταιρείας όπως επίσης και των θυγατρικών οι οποίες ελέγχονται από τον Όμιλο με ολική ενοποίηση.

Στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις, οι επενδύσεις σε θυγατρικές έχουν αποτιμηθεί στο κόστος κτήσεως μείον τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται με ολική ενοποίηση με τη μέθοδο της απόκτησης από την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο, ενώ παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία κατά την οποία παύει να υφίσταται ο έλεγχος. Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται με βάση τη μέθοδο της απόκτησης. Κατά την ημερομηνία της απόκτησης, η αποκτώσα επιχείρηση αναγνωρίζει την υπεραξία που προκύπτει από τη συναλλαγή της απόκτησης, ως το υπερβάλλον ποσό μεταξύ:

- του αθροίσματος (i) του ανταλλάγματος που μεταβιβάστηκε αποτιμώμενο σε εύλογες αξίες, (ii) του ποσού των τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην αποκτώμενη (αποτιμώμενων είτε στην εύλογη αξία τους είτε στο αναλογικό ποσοστό των μη ελεγχουσών συμμετοχών επί των καθαρών αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού της αποκτώμενης) και (iii) σε συνένωση επιχειρήσεων που ολοκληρώνεται

σε στάδια, της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης των συμμετοχικών δικαιωμάτων που κατείχε η αποκτώσα προηγουμένως στην αποκτώμενη, μείον

- της καθαρής αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης των αποκτηθέντων αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων.

Η υπεραξία ελέγχεται ετησίως για πιθανή απομείωση και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής και της ανακτήσιμης αξίας της αναγνωρίζεται ως ζημιά απομείωσης, επιβαρύνοντας τα κέρδη ή τις ζημιές της περιόδου.

Τα κόστη που σχετίζονται με την απόκτηση των επενδύσεων σε θυγατρικές (π.χ. αμοιβές συμβούλων, νομικών, λογιστών, εκτιμητών και άλλες επαγγελματικές και συμβουλευτικές αμοιβές), αναγνωρίζονται ως έξοδα και επιβαρύνουν τα κέρδη ή τις ζημιές της περιόδου στην οποία πραγματοποιούνται.

Σε αντίθετη περίπτωση, που η αποκτώσα επιχείρηση προβεί σε μία απόκτηση συμμετοχικού δικαιώματος στην οποία, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, η καθαρή αξία των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων υπερβαίνει τα ανταλλάγματα που μεταβιβάζονται, τότε πρόκειται για μία αγορά ευκαιρίας. Αφού διενεργηθούν οι απαραίτητοι επανέλεγχοι, το υπερβάλλον ποσό της ανωτέρω διαφοράς αναγνωρίζεται ως κέρδος, στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος στοιχείου του ενεργητικού.

Οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών επιχειρήσεων μεταβλήθηκαν όπου κρίθηκε απαραίτητο προκειμένου να είναι συνεπείς με τις πολιτικές που υιοθετούνται από τον Όμιλο. Στη σημείωση 11, παρατίθεται πλήρης λίστα των ενοποιούμενων θυγατρικών μαζί με τα σχετικά ποσοστά του Ομίλου.

Η ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών εταιρειών, η οποία χρησιμοποιήθηκε για την ολική ενοποίηση, δεν διαφέρει από την ημερομηνία αναφοράς της μητρικής Εταιρείας.

(β) Μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα σε θυγατρικές

Όταν πραγματοποιούνται μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα σε μία θυγατρική, τότε εξετάζεται εάν οι μεταβολές αυτές έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια του ελέγχου στη θυγατρική ή όχι.

- Όταν οι μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα δεν έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, τότε λογίζονται ως συναλλαγές ιδίων κεφαλαίων (δηλαδή ως συναλλαγές με ιδιοκτήτες υπό την ιδιότητά τους ως ιδιοκτήτες). Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι λογιστικές αξίες των ελεγχουσών και μη ελεγχουσών συμμετοχών προσαρμόζονται, έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στις σχετικές συμμετοχές τους στη θυγατρική. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ του ποσού με το οποίο οι μη ελεγχουσες συμμετοχές προσαρμόζονται και της εύλογης αξίας του ανταλλάγματος που καταβλήθηκε ή ελήφθη, αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια και κατανέμεται στους ιδιοκτήτες της μητρικής.
- Σε διαφορετική περίπτωση, δηλαδή όταν οι μεταβολές ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων οδηγούν σε απώλεια ελέγχου, τότε η μητρική λογιστικοποιεί τις απαραίτητες εγγραφές πώλησης και αναγνωρίζει το αποτέλεσμα από την πώληση (αποαναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού, της υπεραξίας και των υποχρεώσεων της θυγατρικής κατά την ημερομηνία απώλειας του ελέγχου, αποαναγνώριση της λογιστικής αξίας των μη ελεγχουσών συμμετοχών, προσδιορισμός του αποτελέσματος από την πώληση). Με την απώλεια ελέγχου μίας θυγατρικής, τυχόν επένδυση που διακρατείται στην πρώην θυγατρική, αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 39.

(γ) Μη ελέγχουσες συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές είναι το μέρος των ιδίων κεφαλαίων μίας θυγατρικής που δεν αναλογούν, άμεσα ή έμμεσα, στην μητρική. Οι ζημιές που αφορούν στις μη ελέγχουσες συμμετοχές μίας θυγατρικής, μπορεί να ξεπερνούν τα δικαιώματα των μη ελεγχουσών συμμετοχών στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής. Τα κέρδη ή οι ζημιές και κάθε συστατικό στοιχείο των λοιπών συνολικών εσόδων, λογίζεται τόσο στους ιδιοκτήτες της μητρικής όσο και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμη και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα ότι οι μη ελέγχουσες συμμετοχές θα παρουσιάζουν έλλειμμα.

(δ) Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς επιχειρήσεις είναι οι οικονομικές οντότητες στις οποίες ο Όμιλος έχει τη δυνατότητα να ασκήσει ουσιώδη επιρροή αλλά δεν ασκεί έλεγχο. Ουσιώδης επιρροή είναι η εξουσία να συμμετέχει στις αποφάσεις που αφορούν τις αποφάσεις για τις οικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές της εκδότριας, αλλά όχι ο έλεγχος σε αυτές τις πολιτικές. Ουσιώδης επιρροή συνήθως υπάρχει όταν ο Όμιλος κατέχει ποσοστό μεταξύ 20% με 50% των δικαιωμάτων ψήφου μέσω κυριότητας μετοχών ή μέσω άλλου είδους συμφωνίας. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος ενώ για σκοπούς ενοποίησης χρησιμοποιείται η μέθοδος της καθαρής θέσης.

Στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς, το κόστος αυξάνεται ή μειώνεται με την αναλογία του Ομίλου στις μεταβολές της καθαρής θέσης της επενδύμενης. Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή στις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα (στο κονδύλι «(Ζημιές)/Κέρδη Συγγενών Εταιρειών»), ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά.

Οποιοδήποτε μεταβολές που αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια και δεν σχετίζονται με αποτέλεσμα, όπως για παράδειγμα η διανομή μερισμάτων ή άλλες συναλλαγές με τους μετόχους της συγγενούς επιχείρησης, καταχωρούνται έναντι της λογιστικής αξίας της συμμετοχής. Καμιά επίδραση στο καθαρό αποτέλεσμα ή στα ίδια κεφάλαια δεν αναγνωρίζεται στο πλαίσιο αυτών των συναλλαγών. Παρόλα αυτά, όταν το μερίδιο ζημιών του Ομίλου σε μια συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει τη λογιστική αξία της επένδυσης, συμπεριλαμβανομένων και οποιοδήποτε άλλων μη εξασφαλισμένων απαιτήσεων, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός κι αν έχει επιβαρυνθεί με δεσμεύσεις ή έχει προβεί σε πληρωμές για λογαριασμό της συγγενούς επιχείρησης. Εάν μεταγενέστερα η συγγενής επιχείρηση παρουσιάσει κέρδη, η επενδύτρια αρχίζει να αναγνωρίζει εκ νέου το μερίδιό της επί των κερδών, μόνον εφόσον το μερίδιό της επί των κερδών εξισωθεί με το μερίδιο των ζημιών που δεν είχε αναγνωρίσει.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές ανάμεσα στον Όμιλο και τις συγγενείς επιχειρήσεις απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές επίσης απαλείφονται εκτός κι αν η συναλλαγή παρέχει ένδειξη ζημιών λόγω μείωσης της αξίας των αποκτηθέντων από τη συγγενή στοιχεία του ενεργητικού.

Οι λογιστικές πολιτικές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων μεταβλήθηκαν όπου ήταν απαραίτητο προκειμένου να διασφαλιστεί συνέπεια με τις πολιτικές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο.

Οι επενδύσεις σε συγγενείς στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις αποτιμώνται σε εύλογες αξίες, σύμφωνα με τα οριζόμενα του ΔΠΧΑ 9 για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων. Οι επενδύσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους, ενώ οποιαδήποτε μεταγενέστερη μεταβολή σε αυτή την αξία, αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Κατά την 31/12/2019 η Εταιρεία δεν κατείχε επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις.

10.3 Μετατροπή στοιχείων σε ξένο νόμισμα

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου παρουσιάζονται σε ευρώ (€), το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα της μητρικής Εταιρείας.

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν στις ημερομηνίες των συναλλαγών. Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, όλες οι ατομικές οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών και οι από κοινού ελεγχόμενες οικονομικές οντότητες, οι οποίες αρχικά παρουσιάζονται σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου (καμιά από τις οποίες δεν έχει νόμισμα σε υπερπληθωριστική οικονομία), έχουν μετατραπεί σε ευρώ. Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις έχουν μετατραπεί σε ευρώ με τις ισοτιμίες κλεισίματος που υπάρχουν κατά την λήξη της περιόδου-αναφοράς. Έσοδα και δαπάνες έχουν μετατραπεί στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου με τις μέσες ισοτιμίες κατά την περίοδο αναφοράς. Οποιοσδήποτε διαφορές προκύπτουν από αυτή τη διαδικασία έχουν μεταφερθεί στο αποθεματικό μετατροπής Οικονομικών Καταστάσεων στα ίδια κεφάλαια.

10.4 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Για την αναγνώριση και την επιμέτρηση των εσόδων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες ακολουθείται ένα μοντέλο αποτελούμενο από τα εξής πέντε στάδια:

1. Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των δεσμεύσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
4. Κατανομή της τιμής συναλλαγής στις δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν (ή καθώς) οι δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης εκπληρώνονται.

Η τιμή συναλλαγής είναι το ποσό του ανταλλάγματος σε μία σύμβαση για το οποίο ο Όμιλος αναμένει να έχει δικαίωμα, ως αντάλλαγμα για τη μεταβίβαση υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών σε έναν πελάτη, εξαιρουμένων ποσών που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (φόρος προστιθέμενης αξίας, λοιποί φόροι επί των πωλήσεων). Εάν το αντάλλαγμα είναι μεταβλητό, τότε ο Όμιλος εκτιμά το ποσό του ανταλλάγματος που θα δικαιούται για τη μεταβίβαση των υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών με τη μέθοδο της αναμενόμενης αξίας ή με τη μέθοδο του πιο πιθανού ποσού. Η τιμή της συναλλαγής, συνήθως, κατανέμεται στις επιμέρους δεσμεύσεις εκτέλεσης με βάση τις σχετικές αυτοτελείς τιμές πώλησης κάθε υποσχόμενου στη σύμβαση, διακριτού αγαθού ή υπηρεσίας.

Τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν εκπληρώνονται οι σχετικές δεσμεύσεις εκτέλεσης, είτε σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή (συνήθως για υποσχέσεις που αφορούν στη μεταβίβαση αγαθών σε έναν πελάτη) είτε με την πάροδο του χρόνου (συνήθως για υποσχέσεις που αφορούν στη μεταβίβαση υπηρεσιών σε έναν πελάτη).

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μία συμβατική υποχρέωση για ποσά που λαμβάνει από τους πελάτες (προπληρωμές) τα οποία αφορούν σε δεσμεύσεις εκτέλεσης που δεν έχουν εκπληρωθεί, καθώς επίσης και όταν διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι ανεπιφύλακτο (αναβαλλόμενο έσοδο) πριν την εκτέλεση των δεσμεύσεων εκτέλεσης της σύμβασης και τη μεταφορά των αγαθών ή των υπηρεσιών. Η συμβατική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι δεσμεύσεις εκτέλεσης και το έσοδο αναγνωρισθεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μία απαίτηση από πελάτη όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει το τίμημα για τις εκτελεσμένες δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης προς τον πελάτη. Αντίστοιχα, ο Όμιλος αναγνωρίζει ένα στοιχείο του ενεργητικού από συμβάσεις όταν έχει ικανοποιήσει τις δεσμεύσεις εκτέλεσης, πριν ο πελάτης πληρώσει ή πριν καταστεί απαιτητή η πληρωμή, για παράδειγμα όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα του Ομίλου για την έκδοση τιμολογίου.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

-Πωλήσεις αγαθών: Το έσοδο από την πώληση αγαθών αναγνωρίζεται όταν οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και τα οφέλη της κυριότητας των αγαθών έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή, συνήθως με την αποστολή των αγαθών.

-Παροχή υπηρεσιών βάσει συμβάσεων με προκαθορισμένη τιμή /συμβόλαια πολλαπλών στοιχείων: Ο Όμιλος συνάπτει συμβάσεις με πελάτες για παροχή υπηρεσιών συντήρησης λογισμικού με προκαθορισμένη τιμή ή άλλα μακροχρόνια κατασκευαστικά συμβόλαια (customer-related long-term construction contracts). Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται είτε συνδυαστικά με την πώληση τεχνολογικού εξοπλισμού (συμβάσεις πολλαπλών στοιχείων) είτε σε ξεχωριστά συμβόλαια.

Οι πελάτες υποχρεούνται να καταβάλουν τμηματικά το τίμημα με βάση τους συμβατικούς όρους. Στην περίπτωση συμβάσεων πολλαπλών στοιχείων, ο Όμιλος αναγνωρίζει τα παραδοτέα με βάση τη σύμβαση (υπηρεσίες, εξοπλισμός κλπ) και επιμερίζει το τίμημα μεταξύ αυτών χρησιμοποιώντας την μέθοδο της σχετικής εύλογης αξίας.

Κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15, στις περιπτώσεις συμβολαίων πολλαπλών στοιχείων, προσδιορίζονται αρχικά οι επιμέρους δεσμεύσεις εκτέλεσης και στη συνέχεια επιμερίζεται η τιμή της συναλλαγής βάσει των αυτοτελών τιμών πώλησης των δεσμεύσεων που έχουν αναγνωριστεί. Το έσοδο από την παροχή υπηρεσιών συντήρησης λογισμικού αναγνωρίζεται με την πάροδο του χρόνου με βάση την αναλογία των ωρών που αναλώθηκαν στην τρέχουσα περίοδο αναφοράς προς το σύνολο των ωρών που προβλέπεται να αναλωθούν βάσει των συμβατικών όρων.

Η αναγνώριση των εσόδων με την πάροδο του χρόνου βάσει της επιμέτρησης της προόδου ως προς την πλήρη εκπλήρωση μίας δέσμευσης εκτέλεσης εξαρτάται από εκτιμήσεις που σχετίζονται με το σύνολο των εισροών που απαιτούνται για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων εκτέλεσης (π.χ. το συνολικό προϋπολογισθέν συμβατικό κόστος). Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να επιμετρήσει εύλογα το αποτέλεσμα μίας δέσμευσης εκτέλεσης (π.χ. κατά τη διάρκεια των αρχικών σταδίων μίας σύμβασης), τότε προβαίνει σε εκτίμηση του αποτελέσματος στην έκταση που το αναληφθέν κόστος πιθανολογείται ότι θα ανακτηθεί, ενώ το κόστος αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της περιόδου στην οποία πραγματοποιείται.

-Έσοδα από τόκους: Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου, το οποίο είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με ακρίβεια μελλοντικές καταβολές τοις μετρητοίς ή εισπράξεις για τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όταν απαιτείται, για συντομότερο διάστημα, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

-Μερίσματα: Τα μερίσματα, λογίζονται ως έσοδα, όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα εισπράξης τους.

-Έξοδα: Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στα αποτελέσματα ως έξοδα, κατά τον χρόνο χρήσεως του μισθίου. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

10.5 Συμβάσεις Έργων

Οι συμβάσεις έργων αφορούν την κατασκευή περιουσιακών στοιχείων ή ομάδα συνδεδεμένων περιουσιακών στοιχείων (έργα ανάπτυξης ειδικού λογισμικού), ειδικά για πελάτες σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στα σχετικά συμβόλαια και των οποίων η εκτέλεση συνήθως διαρκεί για χρονικό διάστημα άνω της μιας χρήσης.

Τα έξοδα που αφορούν στις κατασκευαστικές συμβάσεις αναγνωρίζονται όταν πραγματοποιούνται.

Στην περίπτωση όπου το αποτέλεσμα μιας σύμβασης κατασκευής έργου δεν είναι εφικτό να αποτιμηθεί αξιόπιστα, και κυρίως στην περίπτωση όπου το έργο βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο:

- το έσοδο αναγνωρίζεται μόνο στην έκταση που το αναληφθέν συμβατικό κόστος ενδέχεται να ανακτηθεί και
- το συμβατικό κόστος αναγνωρίζεται στα έξοδα της χρήσης στην οποία αναλήφθηκε

Επομένως, για τα συμβόλαια αυτά αναγνωρίζεται τέτοιο έσοδο ούτως ώστε το κέρδος από το συγκεκριμένο έργο να είναι μηδενικό. Όταν το αποτέλεσμα ενός συμβολαίου έργου μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, το έσοδο και τα έξοδα του συμβολαίου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, αντίστοιχα, ως έσοδο και έξοδο. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου και εξόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο.

Το στάδιο ολοκλήρωσης μετράται με βάση το συμβατικό κόστος που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης σε σχέση με το συνολικό εκτιμώμενο κόστος κατασκευής κάθε έργου. Όταν είναι πιθανό το συνολικό κόστος του συμβολαίου να υπερβεί το συνολικό έσοδο, τότε η αναμενόμενη ζημία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα της χρήσης ως έξοδο.

Για τον υπολογισμό του κόστους που πραγματοποιήθηκε έως το τέλος της χρήσης, τυχόν έξοδα που σχετίζονται με μελλοντικές εργασίες αναφορικά με το συμβόλαιο εξαιρούνται και εμφανίζονται ως έργο σε εξέλιξη. Το σύνολο του κόστους που πραγματοποιήθηκε και του κέρδους / ζημίας που αναγνωρίστηκε για κάθε συμβόλαιο συγκρίνεται με τις προοδευτικές τιμολογήσεις μέχρι το τέλος της χρήσης.

Όπου τα πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί υπερβαίνουν τις προοδευτικές τιμολογήσεις, η διαφορά εμφανίζεται ως απαίτηση από πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Λοιπά κυκλοφοριακά στοιχεία του ενεργητικού». Όταν οι προοδευτικές τιμολογήσεις υπερβαίνουν τα πραγματοποιηθέντα έξοδα πλέον των καθαρών κερδών (μείον των ζημιών) που έχουν αναγνωρισθεί, το υπόλοιπο εμφανίζεται ως υποχρέωση προς τους πελάτες συμβολαίων έργων στο κονδύλι «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις».

10.6 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού

Στα άυλα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται κυρίως άδειες λογισμικού, δικαιώματα και σήματα. Επιπλέον, στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις αναγνωρίζονται άυλα περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία τους, τα οποία προηγουμένως δεν είχαν αναγνωρισθεί στις εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις των εξαγοραζόμενων εταιρειών.

Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο αποτιμάται αρχικά στο κόστος κτήσης του. Το κόστος ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου το οποίο αποκτήθηκε σε μία συνένωση επιχειρήσεων, αποτελεί η εύλογη αξία του στοιχείου αυτού κατά την ημερομηνία της απόκτησής του.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν συσσωρευμένη ζημία απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των άυλων στοιχείων. Η περίοδος και η μέθοδος απόσβεσης αναθεωρούνται τουλάχιστον στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς.

(α) Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας

Τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβάνουν αγορά πνευματικών δικαιωμάτων για πώληση λογισμικού και αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον αποσβέσεις και τυχόν ζημία απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία είναι 5 χρόνια.

(β) Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του κόστους εξαγοράς και της εύλογης αξίας του μεριδίου της καθαρής θέσης της θυγατρικής / συνδεδεμένης επιχείρησης κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Η

υπεραξία από εξαγορές συνδεδεμένων επιχειρήσεων αναγνωρίζεται στον λογαριασμό των συμμετοχών σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Η υπεραξία ελέγχεται ετησίως (ή και νωρίτερα εφόσον υπάρχουν ενδείξεις πιθανής μείωσης της αξίας της) για απομείωση και αναγνωρίζεται στο κόστος μείον τις όποιες ζημιές απομείωσης. Κέρδη και ζημιές από την πώληση μιας επιχείρησης περιλαμβάνουν τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην επιχείρηση που πωλήθηκε.

(γ) Έξοδα ανάπτυξης λογισμικού

Τα έξοδα έρευνας αναγνωρίζονται ως έξοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη χρήση που προκύπτουν. Τα έξοδα που σχετίζονται με ανάπτυξη λογισμικού, το οποίο είναι πιθανό να εισφέρει στην Εταιρεία μελλοντικά οικονομικά οφέλη, αναγνωρίζονται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία. Έξοδα ανάπτυξης τα οποία σε προηγούμενες οικονομικές χρήσεις είχαν καταχωρηθεί σαν έξοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων, δεν καταχωρούνται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία σε μεταγενέστερη οικονομική χρήση εάν προκύψει ότι η συγκεκριμένη ανάπτυξη λογισμικού θα εισφέρει μελλοντικά οικονομικά οφέλη.

Αναπτύξεις προγραμμάτων που αποκτήθηκαν σε μια συνένωση επιχειρήσεων αναγνωρίζονται στην εύλογη τους αξία με βάση το κόστος που θα επιβαρυνόταν ο Όμιλος για να αναπτύξει εσωτερικά το προϊόν.

Τα έξοδα ανάπτυξης τα οποία έχουν κεφαλαιοποιηθεί, αποσβένονται από την εκκίνηση της εμπορικής παραγωγής του λογισμικού προϊόντος, βάσει της σταθερής μεθόδου απόσβεσης κατά την περίοδο των αναμενόμενων ωφελειών του προϊόντος. Η ωφέλιμη ζωή που έχει εκτιμηθεί από τον Όμιλο κυμαίνεται έως 10 έτη .

(δ) Λογισμικό

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία είναι 5 έτη.

Κατά την πώληση λογισμικού, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα.

Όταν οι λογιστικές αξίες των άυλων περιουσιακών στοιχείων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

ε) Εμπορική επωνυμία/σήμα

Τα εμπορικά σήματα είναι λέξεις, ονόματα, σύμβολα ή άλλα μέσα που χρησιμοποιούνται στο εμπόριο ώστε να υποδηλώνουν την πηγή ενός προϊόντος και να το διακρίνουν από τα προϊόντα άλλων παραγωγών. Το σήμα υπηρεσιών χαρακτηρίζει και διακρίνει την πηγή μιας υπηρεσίας αντί για ένα προϊόν. Τα γενικά σήματα χρησιμοποιούνται για τον χαρακτηρισμό των εμπορευμάτων ή αγαθών των μελών ενός Ομίλου. Τα σήματα πιστοποίησης χρησιμοποιούνται για την πιστοποίηση της γεωγραφικής προέλευσης ή άλλων χαρακτηριστικών ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας. Τα εμπορικά σήματα, οι εμπορικές επωνυμίες, τα σήματα υπηρεσιών, τα γενικά σήματα και τα σήματα πιστοποίησης δύνανται να κατοχυρώνονται νομικά μέσω της κατάθεσής τους σε κρατικούς φορείς, της συνεχιζόμενης χρήσης τους στα πλαίσια του εμπορίου ή με άλλα μέσα. Εφόσον κατοχυρώνεται νομικά μέσω της κατάθεσης ή με άλλα μέσα, ένα εμπορικό σήμα ή άλλο σήμα που αποκτάται σε συνένωση επιχειρήσεων είναι άυλο περιουσιακό στοιχείο που πληροί το συμβατικό-νομικό κριτήριο. Η εμπορική επωνυμία στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου προέκυψε με την εξαγορά του ομίλου SingularLogic A.E.

Τα σήματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημία απομείωσης.

Στη συνέχεια ακολουθεί μια περίληψη των πολιτικών που εφαρμόζονται και αφορούν στην ωφέλιμη ζωή των άυλων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου:

Άυλο που αναγνωρίστηκε	Διάρκεια	Ωφέλιμη Ζωή
Διακριτικός Τίτλος	Απροσδιόριστη	
Λογισμικό Αγοραζόμενο	Καθορισμένη	5 έτη σταθερή μέθοδος
Λογισμικό Παραγόμενο	Καθορισμένη	έως 10 έτη σταθερή μέθοδος

10.7 Ενσώματα πάγια

Τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις στις αξίες κτήσης τους, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημιές απομείωσης των παγίων. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτόμενες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων αυτών.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από την χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Διαμορφώσεις χώρων	Βάσει σύμβασης μίσθωσης
Μηχανολογικός εξοπλισμός	10 έτη
Μεταφορικά μέσα	6 έτη
Έπιπλα και εξαρτήματα	5-10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Κατά την πώληση παγίων στοιχείων του ενεργητικού, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

10.8 Λογαριασμοί εισπρακτέοι και πιστωτική πολιτική

Οι βραχυπρόθεσμοι λογαριασμοί απαιτήσεων εμφανίζονται στην ονομαστική τους αξία, μετά από προβλέψεις για τυχόν μη εισπρακτέα υπόλοιπα, ενώ οι μακροπρόθεσμοι λογαριασμοί απαιτήσεων (υπόλοιπα που υπερβαίνουν τους κανονικούς όρους πίστωσης) αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Ο Όμιλος έχει θεσπίσει κριτήρια για την παροχή πίστωσης στους πελάτες, τα οποία σε γενικές γραμμές βασίζονται στο μέγεθος των δραστηριοτήτων του πελάτη, με παράλληλη εκτίμηση σχετικών οικονομικών πληροφοριών. Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις εκτιμώνται προκειμένου να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Το υπόλοιπο της συγκεκριμένης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ώστε να αντανakλά τους πιθανολογούμενους σχετικούς κινδύνους. Κάθε διαγραφή υπολοίπων πελατών χρεώνεται στην υπάρχουσα πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Αποτελεί πολιτική του Ομίλου να μην διαγράφεται καμία απαίτηση μέχρι να εξαντληθούν όλες οι δυνατές νομικές ενέργειες για την είσπραξή της.

10.9 Μισθώσεις

10.9.1 Λειτουργικές Μισθώσεις

Μισθώσεις όπου ο εκμισθωτής διατηρεί όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του παγίου καταχωρούνται ως λειτουργικά μισθώματα. Οι πληρωμές των λειτουργικών μισθωμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε σταθερή βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

10.9.2 Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Οι μισθώσεις παγίων όπου η Εταιρεία διατηρεί ουσιαδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Οι πληρωμές για χρηματοδοτικές μισθώσεις επιμερίζονται μεταξύ των χρηματοοικονομικών εξόδων και της μείωσης της χρηματοδοτικής υποχρέωσης, ώστε να επιτευχθεί ένα σταθερό επιτόκιο στο εναπομείναν υπόλοιπο της υποχρέωσης. Τα χρηματοοικονομικά έξοδα λογίζονται στα αποτελέσματα. Τα κεφαλαιοποιηθέντα μισθωμένα πάγια αποσβένονται με βάση τη μικρότερη περίοδο από την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή του παγίου ή τη διάρκεια της μίσθωσης.

10.10 Απομείωση Αξίας Στοιχείων του Ενεργητικού

Ο Όμιλος στα πλαίσια των διενεργούμενων ελέγχων απομείωσης στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς:

- i) Αναγνωρίζει και αξιολογεί την επικρατούσα κατάσταση στην ελληνική οικονομία, αλλά και την απόδοση δείγματος εταιρειών του κλάδου της εκάστοτε εταιρείας.
- ii) Συγκεντρώνει, αναλύει και παρακολουθεί τις απολογιστικές πληροφορίες απόδοσης, με σημεία αναφοράς την εξέλιξη των χρηματοοικονομικών μεγεθών των εταιρειών στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς. Η ανάλυση των εν λόγω στοιχείων παρέχει πληροφορίες αναφορικά με την επίτευξη ή μη των επιχειρηματικών στόχων και δεικνύει την τάση για τα αποτελέσματα και την χρηματοοικονομική επίδοση των εταιρειών κατά τη λήξη της ετήσιας περιόδου αναφοράς.
- iii) Εξετάζει τις επιχειρηματικές συνθήκες και τις διαθέσιμες πληροφορίες και εκτιμήσεις αναφορικά με τις μετέπειτα εξελίξεις των οικονομικών μεγεθών και τάσεων.

Εφόσον προκύπτουν ενδείξεις απομείωσης στις ενδιάμεσες περιόδους αναφοράς, ο Όμιλος προβαίνει σε επανέλεγχο των παραδοχών των επιχειρηματικών σχεδίων του, χρησιμοποιώντας ως βάση το επιχειρηματικό σχέδιο που καταρτίζεται στη λήξη της προηγούμενης ετήσιας περιόδου αναφοράς και αφορά σε μετέπειτα οικονομικές περιόδους σε ορίζοντα πενταετίας.

10.10.1 Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (υπεραξία, ασώματες ακινητοποιήσεις, ενσώματες ακινητοποιήσεις).

Η υπεραξία του Ομίλου, οι ασώματες και ενσώματες ακινητοποιήσεις υπόκεινται σε ελέγχους απομείωσης.

Για σκοπούς εκτίμησης της απομείωσης τα στοιχεία του ενεργητικού κατηγοριοποιούνται στη μικρότερη ομάδα στοιχείων που μπορεί να παράγει ταμειακές ροές ανεξάρτητα από άλλα στοιχεία ή ομάδες στοιχείων του Ομίλου (Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών). Ως αποτέλεσμα, ορισμένα περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται για μείωση της αξίας τους μεμονωμένα ενώ άλλα σε επίπεδο Μονάδων Δημιουργίας Ταμειακών Ροών.

Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό τους, το οποίο είναι το υψηλότερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης, η Διοίκηση προσδιορίζει τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές για κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών προσδιορίζοντας ένα κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο προκειμένου να υπολογίσει την παρούσα αξία αυτών των ταμειακών ροών. Τα στοιχεία που

χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο απομείωσης προκύπτουν άμεσα από τους πιο πρόσφατους εγκεκριμένους από τη Διοίκηση προϋπολογισμούς, προσαρμοσμένα κατάλληλα ώστε να μην περιλαμβάνουν μελλοντικές αναδιοργανώσεις και βελτιώσεις των περιουσιακών στοιχείων. Προεξοφλητικοί παράγοντες προσδιορίζονται μεμονωμένα για κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών και αντικατοπτρίζουν τα αντίστοιχα στοιχεία κινδύνων που έχουν προσδιοριστεί από τη Διοίκηση για κάθε ένα από αυτά.

Οι ζημιές απομείωσης των Μονάδων Δημιουργίας Ταμειακών Ροών μειώνουν πρώτα τη λογιστική αξία της υπεραξίας που έχει κατανεμηθεί σε αυτές. Οι εναπομένουσες ζημιές απομείωσης χρεώνονται pro rata στα λοιπά περιουσιακά στοιχεία της συγκεκριμένης Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών. Με εξαίρεση την υπεραξία, όλα τα περιουσιακά στοιχεία μεταγενέστερα επανεκτιμώνται για την περίπτωση που η ζημιά απομείωσης που είχε αρχικώς αναγνωριστεί δεν υφίσταται πλέον. Οι ζημιές απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα όταν προκύπτουν και μπορούν να αναστραφούν σε μεταγενέστερη οικονομική χρήση εκτός ζημιών απομείωσης που αφορούν την υπεραξία.

10.10.2 Χρηματοοικονομικά Στοιχεία του Ενεργητικού

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός εκείνων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ο στόχος των απαιτήσεων απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 είναι να αναγνωρίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, του οποίου ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί μετά την αρχική αναγνώριση, ανεξαρτήτως από το εάν η αξιολόγηση γίνεται σε συλλογικό ή εξατομικευμένο επίπεδο, χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε λογικές μελλοντικές εκτιμήσεις.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω προσέγγισης πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ:

- ο των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή τα οποία έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 1),
- ο των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση και τα οποία δεν έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο (Στάδιο 2), και
- ο των χρηματοοικονομικών στοιχείων για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 3).

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που εντάσσονται στο Στάδιο 1 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για την περίοδο των επόμενων δώδεκα μηνών, ενώ για εκείνα που εντάσσονται στο Στάδιο 2 ή το Στάδιο 3 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των ταμειακών ροών που ο Όμιλος ή η Εταιρεία αναμένουν να λάβουν. Η διαφορά προεξοφλείται χρησιμοποιώντας μία εκτίμηση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του Προτύπου για τα στοιχεία του ενεργητικού από συμβάσεις, τις εμπορικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων. Στην περίπτωση αυτήν, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές συνιστούν τις αναμενόμενες ελλείψεις στις συμβατικές ταμειακές ροές, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο αθέτησης σε οποιοδήποτε σημείο κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος χρησιμοποιεί έναν πίνακα προβλέψεων έχοντας ομαδοποιήσει τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα με βάση την φύση και ενηλικίωση

των υπολοίπων και λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία σε σχέση με τους οφειλέτες, προσαρμοσμένα για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον.

10.11 Χρηματοοικονομικά Μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μία χρηματοοικονομική υποχρέωση ή έναν συμμετοχικό τίτλο σε μία άλλη επιχείρηση.

10.11.1 Αρχική αναγνώριση και αποαναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού ή μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, όταν και μόνο όταν, ο Όμιλος καθίσταται ένας εκ των συμβαλλομένων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του στοιχείου, ή όταν ο Όμιλος μεταβιβάσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο και ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας.

Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση (ή μέρος αυτής) αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνον όταν, η υποχρέωση που καθορίζεται στο συμβόλαιο εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

10.11.2 Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Χρηματοοικονομικών Στοιχείων του Ενεργητικού

Εκτός από εκείνες τις εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική συνιστώσα χρηματοδότησης και επιμετρώνται με βάση την τιμή συναλλαγής τους σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία προσθέτοντας το σχετικό κόστος της συναλλαγής εκτός από την περίπτωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, εκτός από εκείνα που αποτελούν καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνων, ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- α. χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος,
- β. χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, και
- γ. χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Η ταξινόμηση προσδιορίζεται βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου του Ομίλου σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών τους.

Όλα τα έσοδα και τα έξοδα που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και τα οποία αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται στα κονδύλια «Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα», «Χρηματοοικονομικά έξοδα» και «Χρηματοοικονομικά έσοδα», εκτός από την απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων που περιλαμβάνεται εντός των λειτουργικών αποτελεσμάτων.

10.11.3 Μεταγενέστερη επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράται μεταγενέστερα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων. Η ταξινόμηση βασίζεται σε δύο κριτήρια:

- i. το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών, καθώς και η πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, και
- ii. εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου (“SPPI” κριτήριο).

Η κατηγορία επιμέτρησης στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού όπως δάνεια και απαιτήσεις με σταθερές ή προκαθορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε κάποια ενεργό αγορά. Μετά την αρχική αναγνώριση, επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο αντίκτυπος από την προεξόφληση είναι ασήμαντος, η προεξόφληση παραλείπεται.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων και αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά την αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Η εύλογη αξία των στοιχείων προσδιορίζεται με αναφορά σε συναλλαγές σε μία ενεργό αγορά ή με τη χρήση τεχνικών μεθόδων αποτίμησης, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υφίσταται ενεργός αγορά.

10.11.4 Ταξινόμηση και επιμέτρηση Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν κυρίως Ομολογιακά Δάνεια και δάνεια τραπεζών. Οι δανειακές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος, που είναι η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που λαμβάνεται εκτός του κόστους έκδοσης σχετικά με τον δανεισμό. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δάνεια αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα δάνεια ταξινομούνται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν ο Όμιλος διατηρεί ανεπιφύλακτα το δικαίωμα να μεταφέρει την τακτοποίηση της υποχρέωσης τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δύναται να ταξινομηθούν κατά την αρχική αναγνώριση ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αν ικανοποιούνται τα κάτωθι κριτήρια.

- (α) Η ταξινόμηση αντιστρέφει ή μειώνει σε σημαντικό βαθμό τις επιδράσεις της λογιστικής ασυνέπειας (accounting mismatch) που θα προέκυπτε αν η υποχρέωση είχε αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος.
- (β) Οι εν λόγω υποχρεώσεις αποτελούν μέρος μιας ομάδας υποχρεώσεων οι οποίες διαχειρίζονται ή αξιολογούνται ως προς την απόδοσή τους στην βάση της εύλογης αξίας, σύμφωνα με τις στρατηγικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων του Ομίλου.
- (γ) Η χρηματοοικονομική υποχρέωση περιέχει ένα ενσωματωμένο παράγωγο το οποίο ταξινομείται και αποτιμάται διακεκριμένα.

10.11.5 Μέθοδοι επιμέτρησης εύλογης αξίας

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης χωρίς να αφαιρούνται τα έξοδα πώλησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία, οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση γενικά αποδεκτών τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται, μοντέλα αποτίμησης παραγώγων και προεξόφληση ταμειακών ροών.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί ευρέως αποδεκτές μεθόδους αποτίμησης για την εκτίμηση της εύλογης αξίας συνηθισμένων προϊόντων, όπως δικαιώματα και συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και συναλλάγματος. Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται βασίζονται σε σχετικές μετρήσεις της αγοράς (επιτόκια, τιμές μετοχών κ.λπ.) κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Τεχνικές αποτίμησης χρησιμοποιούνται, επίσης, και για την αποτίμηση μη διαπραγματεύσιμων συμμετοχικών τίτλων, καθώς και παραγώγων με υποκείμενο μη διαπραγματεύσιμους συμμετοχικούς τίτλους. Στην περίπτωση αυτή οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται είναι περισσότερο πολύπλοκες και εκτός από δεδομένα της αγοράς, ενσωματώνουν υποθέσεις και εκτιμήσεις για τις μελλοντικές ταμειακές ροές του τίτλου. Οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές βασίζονται στις καλύτερες εκτιμήσεις της Διοίκησης και το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο της αγοράς για ένα μέσο με τα ίδια χαρακτηριστικά και κινδύνους.

Σε ορισμένες περιπτώσεις οι αξίες που προκύπτουν από τις ευρέως αποδεκτές μεθόδους αποτίμησης συμμετοχικών τίτλων προσαρμόζονται για να αντανακλούν παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά λαμβάνουν υπόψη τους κατά την εκτίμηση της αξίας ενός τίτλου, όπως επιχειρηματικός κίνδυνος και κίνδυνος εμπορευσιμότητας.

Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων, που αποτιμώνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης, περιγράφεται ακολούθως. Τα μοντέλα αυτά περιλαμβάνουν τις εκτιμήσεις του Ομίλου σχετικά με τις παραδοχές που θα χρησιμοποιούσε ένας επενδυτής στην αποτίμηση της εύλογης αξίας και επιλέγονται βάσει των ειδικών χαρακτηριστικών κάθε επένδυσης.

Η Εταιρεία σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων διενεργεί τους απαιτούμενους υπολογισμούς αναφορικά με τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών της μέσων. Οι επενδύσεις που αφορούν σε εισηγμένες μετοχές σε χρηματιστήρια εσωτερικού και εξωτερικού αποτιμώνται με βάση τις χρηματιστηριακές τιμές των μετοχών αυτών. Οι επενδύσεις που αφορούν σε μη εισηγμένες μετοχές αποτιμώνται με βάση γενικά αποδεκτά μοντέλα αποτίμησης τα οποία άλλοτε περιλαμβάνουν δεδομένα βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία αγοράς και άλλοτε βασισμένα σε μη παρατηρήσιμα στοιχεία.

10.11.6 Συμψηφισμός

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό εμφανίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, μόνο όταν ο Όμιλος έχει το νομικό δικαίωμα και προτίθεται να προβεί στον ταυτόχρονο διακανονισμό της απαίτησης και υποχρέωσης στο καθαρό ποσό.

Έξοδα και έσοδα συμψηφίζονται μόνο αν κάτι τέτοιο επιτρέπεται από τα πρότυπα ή όταν αφορούν κέρδη ή ζημιές που προέκυψαν από μία ομάδα παρόμοιων συναλλαγών, όπως συναλλαγές εμπορικού χαρτοφυλακίου.

10.12 Αποθέματα

Τα αποθέματα περιλαμβάνουν εμπορεύματα, αναλώσιμα καθώς και αδιάθετες άδειες λογισμικού.

Κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, τα αποθέματα απεικονίζονται στην χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη ροή των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, μείον το εκτιμώμενο κόστος που είναι αναγκαίο για να πραγματοποιηθεί η πώληση. Το κόστος προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους.

Το κόστος περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για να φθάσουν τα αποθέματα στην παρούσα θέση και κατάσταση, οι οποίες είναι άμεσα αποδοτέες στην παραγωγική διαδικασία, καθώς και ένα μέρος γενικών εξόδων που σχετίζεται με την παραγωγή, το οποίο απορροφάται με βάση την κανονική δυναμικότητα των παραγωγικών εγκαταστάσεων.

Πρόβλεψη για βραδέως κινούμενα ή απαξιωμένα αποθέματα σχηματίζεται εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

10.13 Λογιστική Φόρου Εισοδήματος

10.13.1 Τρέχουσα Φορολογία Εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται βάσει των φορολογικών Καταστάσεων Οικονομικής Θέσης κάθε μιας εκ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα ή άλλα φορολογικά πλαίσια εντός των οποίων λειτουργούν οι θυγατρικές εξωτερικού. Η δαπάνη για τρέχοντα φόρο εισοδήματος περιλαμβάνει τον φόρο εισοδήματος που προκύπτει βάσει των κερδών της κάθε Εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές της δηλώσεις και προβλέψεις για πρόσθετους φόρους, και υπολογίζεται σύμφωνα με τους θεσμοθετημένους ή ουσιαστικά θεσμοθετημένους φορολογικούς συντελεστές.

10.13.2 Αναβαλλόμενη Φορολογία Εισοδήματος

Αναβαλλόμενοι φόροι είναι οι φόροι ή οι φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά βάρη ή οφέλη που προκύπτουν στην χρήση αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές χρήσεις. Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή υποχρέωσης σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημιά.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στη χρήση κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, χρήση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ενώ επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και μειώνονται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα είναι διαθέσιμο επαρκές φορολογητέο κέρδος για να επιτρέψει την αξιοποίηση της ωφέλειας μέρους ή του συνόλου αυτής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν ένα κομμάτι των φορολογικών εξόδων στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων χρήσης. Μόνο αυτές οι μεταβολές στα στοιχεία του ενεργητικού ή στις υποχρεώσεις που επηρεάζουν τις προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, έχουν ως αποτέλεσμα την σχετική αλλαγή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις να χρεώνεται έναντι του σχετικού λογαριασμού των Ιδίων Κεφαλαίων.

10.14 Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά στις τράπεζες και στο ταμείο καθώς και βραχυπρόθεσμες, υψηλής ρευστότητας επενδύσεις, όπως αξίες της χρηματαγοράς και τραπεζικές

καταθέσεις με ημερομηνία λήξης σε τρεις μήνες ή λιγότερο. Περιλαμβάνουν επίσης διακριτά τις δεσμευμένες καταθέσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

Για τον σκοπό της σύνταξης των ενοποιημένων Καταστάσεων των Ταμειακών Ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

10.15 Ίδια Κεφάλαια

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται σύμφωνα με την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Οι κοινές μετοχές ταξινομούνται στα ίδια κεφάλαια. Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών περιλαμβάνει κάθε διαφορά υπέρ το άρτιο κατά την αρχική έκδοση του μετοχικού κεφαλαίου.

Κάθε κόστος συναλλαγής σχετιζόμενο με την έκδοση των μετοχών καθώς και οποιοδήποτε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος προκύψει αφαιρούνται από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

Τα στοιχεία ενός χρηματοοικονομικού μέσου που α) δημιουργούν χρηματοοικονομική υποχρέωση της οικονομικής οντότητας και β) παρέχουν ένα δικαίωμα προαίρεσης στον κάτοχο του μέσου να το μετατρέψει σε συμμετοχικό τίτλο της οικονομικής οντότητας, αναγνωρίζονται ξεχωριστά σαν χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, χρηματοοικονομικές απαιτήσεις ή συμμετοχικοί τίτλοι.

Οι συναλλαγματικές διαφορές από την μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων θυγατρικών στο νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου περιλαμβάνονται στο αποθεματικό μετατροπής.

Τα παρακρατηθέντα κέρδη περιλαμβάνουν τα τρέχοντα αποτελέσματα και αυτά προηγούμενων περιόδων όπως γνωστοποιούνται στα αποτελέσματα.

10.16 Κρατικές Επιχορηγήσεις

Ο Όμιλος λαμβάνει κρατικές και ευρωπαϊκές επιχορηγήσεις για την συμμετοχή του σε συγκεκριμένα ερευνητικά έργα. Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται την στιγμή που το ποσό της επιχορήγησης αποκτάται. Οι επιχορηγήσεις που σχετίζονται με τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν αντισταθμίζονται έναντι των δαπανών ερευνών.

10.17 Παροχές λόγω συνταξιοδότησης και βραχυπρόθεσμες παροχές σε εργαζομένους

10.17.1 Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

10.17.2 Παροχές λόγω συνταξιοδότησης

Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εργαζόμενους μετά την λήξη της απασχόλησης ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας τους. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για παροχές συνταξιοδότησης αφορούν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κρατικά κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

(α) Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρεία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση).

Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρεία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Για την προεξόφληση της χρήσης 2019 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση του iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεδειγμένο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Καταστάσεις Αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
- τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης / (απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,
- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

(β) Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν την καταβολή εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς, με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που ο Φορέας αδυνατεί να καταβάλλει σύνταξη στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στους Φορείς. Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

10.18 Δάνεια

Τα τραπεζικά δάνεια παρέχουν μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση των λειτουργιών του Ομίλου. Όλα τα δάνεια αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος, που είναι η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που λαμβάνεται εκτός του κόστους έκδοσης σχετικά με τον δανεισμό. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δάνεια αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα δάνεια ταξινομούνται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν ο Όμιλος διατηρεί ανεπιφύλακτα το δικαίωμα να μεταφέρει την τακτοποίηση της υποχρέωσης τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων.

10.19 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκροών πόρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία. Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης. Προβλέψεις αναδιοργάνωσης αναγνωρίζονται μόνο εάν υπάρχει ένα λεπτομερές πρόγραμμα της αναδιοργάνωσης και η Διοίκηση έχει ανακοινώσει τα βασικά σημεία του στα μέρη που επηρεάζονται από την αναδιοργάνωση. Όταν η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης αποτελεί η παρούσα αξία των εξόδων που αναμένονται να απαιτηθούν προκειμένου να τακτοποιηθεί η υποχρέωση.

Αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα απαιτηθεί μία εκροή πόρων προκειμένου να διακανονιστεί μια υποχρέωση για την οποία έχει ήδη σχηματισθεί πρόβλεψη, τότε αυτή αναστρέφεται.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις και γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

11 Δομή του Ομίλου

Οι μέτοχοι της Εταιρείας την 31/12/2019 ήταν:

1. Η Εταιρεία «MARFIN INVESTMENT GROUP ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» σε ποσοστό 98,99%
2. Η Εταιρεία «TOWER TECHNOLOGY HOLDINGS (OVERSEAS) LTD» σε ποσοστό 0,62%
3. Η Εταιρεία «GLOBAL EQUITY INVESTMENTS S.A» σε ποσοστό 0,39%

Η Εταιρεία «MARFIN INVESTMENT GROUP ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» κατέχει από τις 07/02/2011 το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας «TOWER TECHNOLOGY HOLDINGS (OVERSEAS) LTD».

Στις 31/12/2019 οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ενοποιήθηκαν με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης από την MARFIN INVESTMENT GROUP ΑΕ Συμμετοχών. Στις οικονομικές καταστάσεις, οι επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες έχουν αποτιμηθεί στο απομειωμένο κόστος κτήσεως.

Αναλυτικά η δομή του Ομίλου καθώς και η μέθοδος ενοποίησης αυτών αναλύονται στη συνέχεια.

<u>Σημ.</u>	<u>Επωνυμία</u>	<u>Χώρα</u> <u>εγκατάστασης</u>	<u>Είδος</u> <u>συμμετοχής</u>	<u>%</u> <u>Συμμετοχής</u> <u>31.12.19</u>	<u>Μέθοδος</u> <u>Ενοποίησης</u> <u>31.12.19</u>	<u>%</u> <u>Συμμετοχής</u> <u>31.12.18</u>	<u>Μέθοδος</u> <u>Ενοποίησης</u> <u>31.12.18</u>
	SINGULARLOGIC A.E.	Ελλάδα	Μητρική				
	PCS A.E.	Ελλάδα	Άμεση	50,50%	Ολική	50,50%	Ολική
	INFOSUPPORT A.E.	Ελλάδα	Άμεση	34,00%	Καθαρή θέση	34,00%	Καθαρή θέση
	LOGODATA A.E.	Ελλάδα	Άμεση	23,88%	Καθαρή θέση	23,88%	Καθαρή θέση
8	METASOFT A.E.	Ελλάδα		-	Ολική	68,80%	Ολική
	METASOFT A.E.	Ελλάδα	Έμμεση	-	Ολική	31,20%	Ολική
	SINGULARLOGIC ROMANIA SRL	Ρουμανία	Άμεση	99,97%	Ολική	99,97%	Ολική
	SINGULARLOGIC ROMANIA SRL	Ρουμανία	Έμμεση	0,03%	Ολική	0,03%	Ολική
	SINGULARLOGIC BULGARIA EOOD	Βουλγαρία	Άμεση	100,00%	Ολική	100,00%	Ολική
7	SINGULARLOGIC B.V.	Ολλανδία	Άμεση	100,00%	Ολική	100,00%	Ολική
	SENSE ONE TECHNOLOGIES A.E.	Ελλάδα	Άμεση	50,99%	Ολική	50,99%	Ολική
9	SINGULARLOGIC MARITIME SERVICES LTD	Κύπρος	Έμμεση	-	Ολική	100%	Ολική
1	DPS ΕΠΕ	Ελλάδα	Άμεση	94,40%	Δεν ενοποιήθηκε	94,40%	Δεν ενοποιήθηκε
2	ΤΑΣΕΙΣ	Ελλάδα	Άμεση	59,60%	Δεν ενοποιήθηκε	59,60%	Δεν ενοποιήθηκε
3	ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Άμεση	50,00%	Δεν ενοποιήθηκε	50,00%	Δεν ενοποιήθηκε
4	VELVET ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ	Ελλάδα	Άμεση	60,00%	Δεν ενοποιήθηκε	60,00%	Δεν ενοποιήθηκε
5	MODULAR A.E.	Ελλάδα	Άμεση	97,40%	Δεν ενοποιήθηκε	97,40%	Δεν ενοποιήθηκε
5	ΜΠΙΖΝΕΣ ΛΟΤΖΙΚ Α.Ε.	Ελλάδα	Άμεση	87,00%	Δεν ενοποιήθηκε	87,00%	Δεν ενοποιήθηκε
	HELP DESK A.E.	Ελλάδα	Έμμεση	66,00%	Ολική	66,00%	Ολική
	SYSTEM SOFT A.E.	Ελλάδα	Άμεση	34,00%	Ολική	34,00%	Ολική
	SYSTEM SOFT A.E.	Ελλάδα	Έμμεση				
	SINGULARLOGIC CYPRUS LTD	Κύπρος	Άμεση	98,80%	Ολική	98,80%	Ολική
	G.I.T. HOLDING A.E.	Ελλάδα	Άμεση	100,00%	Ολική	100,00%	Ολική
	G.I.T. CYPRUS LTD	Κύπρος	Έμμεση	100,00%	Ολική	100,00%	Ολική
	INFO A.E.	Ελλάδα	Έμμεση	35,00%	Καθαρή θέση	35,00%	Καθαρή θέση
6	CHERRY AE	Ελλάδα	Έμμεση	33,00%	Δεν ενοποιήθηκε	33,00%	Δεν ενοποιήθηκε

Σημειώσεις :

1. Η Εταιρεία DPS ΕΠΕ δεν παρουσιάζει καμιά δραστηριότητα. Η SingularLogic δεν ασκεί οποιαδήποτε διοικητική επιρροή. Η DPS ΕΠΕ δεν ενοποιήθηκε κατά την 31/12/2019.
2. Η Εταιρεία ΤΑΣΕΙΣ-ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ Α.Ε. τέθηκε σε εκκαθάριση με απόφαση της Γενικής της Συνέλευσης την 20/07/2005. Κατά την 31/12/2019 η εκκαθάριση δεν έχει ολοκληρωθεί. Η ΤΑΣΕΙΣ-ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ Α.Ε. δεν ενοποιήθηκε κατά την 31/12/2019.
3. Η Εταιρεία VELVET Κοινοπραξία δεν παρουσιάζει καμιά δραστηριότητα. Η SingularLogic δεν ασκεί οποιαδήποτε διοικητική επιρροή. Η VELVET κοινοπραξία δεν ενοποιήθηκε κατά την 31/12/2019.
4. Η Modular AE τέθηκε σε εκκαθάριση, με απόφαση της Γενικής της Συνέλευσης την 30/06/2005. Κατά την 31/12/2019 η εκκαθάριση δεν έχει ολοκληρωθεί. Η Modular AE δεν ενοποιήθηκε κατά την 31/12/2019.

5. Η Εταιρεία Business Logic ΑΕ και η θυγατρική της Helpdesk ΑΕ τέθηκαν σε εκκαθάριση, με αποφάσεις των Γενικών τους Συνελεύσεων την 30/06/2005. Κατά την 31/12/2019 οι εκκαθαρίσεις δεν έχουν ολοκληρωθεί. Οι εταιρείες αυτές δεν ενοποιήθηκαν κατά την 31/12/2019.

6. Η CHERRY ΑΕ τέθηκε σε εκκαθάριση με απόφαση της Γενικής της Συνέλευσης την 13/07/2006. Κατά την 31/12/2019 η εκκαθάριση δεν έχει ολοκληρωθεί. Η CHERRY Α.Ε δεν ενοποιήθηκε κατά την 31/12/2019.

7. Η SINGULARLOGIC B.V την 31/12/2019 τέθηκε σε εκκαθάριση.

8. Η ΜΕΤΑΣΟΦΤ ΑΕ διαγράφηκε από το ΓΕΜΗ την 25/11/2019 κατόπιν καταχώρισεως στο ΓΕΜΗ την 22/11/2019 του πρακτικού Γενικής Συνέλευσης με ΚΑΚ 1986252 με το οποίο εγκρίθηκε ο Ισολογισμός πέρατος εκκαθάρισης .

9. Η SINGULARLOGIC MARITIME SERVICES LTD διαγράφηκε την 31/12/2019 από το Μητρώο Εταιρειών στη Κύπρο.

12 Πρόσθετη πληροφόρηση για την επιχειρηματική δραστηριότητα

Οι δραστηριότητες του Ομίλου είναι οι ακόλουθες:

- Έρευνα, σχεδίαση, ανάπτυξη, μεταποίηση, κατασκευή, εμπορία και προώθηση συστημάτων πληροφορικής και προϊόντων υψηλής τεχνολογίας,
- Παραγωγή, ανάπτυξη και υποστήριξη εφαρμογών λογισμικού (software),
- Παροχή υπηρεσιών μηχανοργάνωσης-μηχανογράφησης,
- Προγράμματα λογισμικού (software), συστήματα μηχανογραφικού εξοπλισμού (hardware) και λογισμικό συστημάτων (systems software).

Οι πωλήσεις του Ομίλου ανά κατηγορία αναλύονται ως εξής:

Ανάλυση των πωλήσεων ανά κατηγορία	31/12/2019	31/12/2018
<i>Ποσά σε €</i>		
Πωλήσεις αδειών χρήσης λογισμικού	2.356.348	3.167.950
Πωλήσεις συντήρησης λογισμικού	14.789.232	15.344.575
Πωλήσεις υπηρεσιών	22.581.198	17.711.971
Πωλήσεις εμπορευμάτων	7.221.792	5.282.344
Σύνολο	46.948.570	41.506.840

Γνωστοποίηση γεωγραφικών πληροφοριών:

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κατά κύριο λόγο στην Ελλάδα, όπου είναι και η έδρα του, ενώ παρουσιάζει δραστηριότητα στις Ευρωπαϊκές χώρες κατά ποσοστό 5% και στις Λοιπές Χώρες κατά ποσοστό 2% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών.

01/01 – 31/12/2019	Ελλάδα	Χώρες Ευρώπης	Λοιπές Χώρες	Σύνολο
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	43.696.841	2.322.630	929.099	46.948.570
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	53.611.512	209.988	-	53.821.500
01/01 – 31/12/2018	Ελλάδα	Χώρες Ευρώπης	Λοιπές Χώρες	Σύνολο
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	38.606.564	2.734.305	165.972	41.506.840
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	71.546.105	147.487	-	71.693.592

Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού δεν περιλαμβάνουν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία καθώς επίσης και τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις.

13 Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

13.1 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2019 αναλύονται ως εξής :

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ				Σύνολο
	Κτίρια και Εγκαταστάσεις	Μεταφορικά μέσα	Μηχανήματα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2017	741.559	11.059	16.984	651.679	1.421.279
Μικτή Λογιστική αξία	3.029.766	204.076	697.946	6.395.277	10.327.063
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(2.383.544)	(192.824)	(684.249)	(5.857.404)	(9.118.021)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2018	646.222	11.252	13.697	537.873	1.209.042
Μικτή Λογιστική αξία	3.046.734	174.510	608.981	7.360.562	11.190.786
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(2.617.954)	(169.640)	(601.447)	(6.817.542)	(10.206.583)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2019	428.781	4.870	7.534	543.020	984.203

(Ποσά σε €)	Κτίρια και Εγκαταστάσεις	Μεταφορικά μέσα	Μηχανήματα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2017	741.559	11.059	16.984	651.679	1.421.279
Προσθήκες	211.551	-	3.154	114.837	329.542
Λοιπές μεταφορές	-	4.304	-	-	4.304
Αξία κτήσης πωληθέντων/αποσυρθέντων	(116.829)	-	-	(16.774)	(133.603)
Αποσβέσεις πωληθέντων/αποσυρθέντων	13.853	-	-	12.693	26.546
Αποσβέσεις	(203.912)	(4.111)	(6.470)	(224.561)	(439.054)
Καθαρές συναλλαγματικές διαφορές	-	-	28	-	28
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2018	646.222	11.252	13.697	537.873	1.209.042
Προσθήκες	12.722	-	2.245	1.147.735	1.162.702
Λοιπές μεταφορές	-	(496)	-	-	(496)
Αξία κτήσης πωληθέντων/αποσυρθέντων	-	(19.134)	(4.860)	(66.140)	(90.135)
Αποσβέσεις πωληθέντων/αποσυρθέντων	-	19.134	4.860	42.538	66.532
Αναταξινόμησεις	4.246	(9.936)	(86.349)	(116.309)	(208.348)
Αποσβέσεις	(230.271)	(4.065)	(3.909)	(1.122.512)	(1.360.757)
Λοιπές μεταφορές	(4.138)	8.115	81.892	119.835	205.704
Καθαρές συναλλαγματικές διαφορές	-	-	(41)	-	(41)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2019	428.781	4.870	7.534	543.020	984.203

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	Κτίρια και Εγκαταστάσεις	Μεταφορικά μέσα	Μηχανήματα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2017	726.924	3.889	5.494	610.512	1.346.817
Μικτή Λογιστική αξία	2.513.337	9.386	98.635	4.425.483	7.046.841
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(1.897.024)	(6.136)	(94.033)	(3.935.837)	(5.933.030)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2018	616.313	3.250	4.602	489.646	1.113.811
Μικτή Λογιστική αξία	2.526.060	9.386	98.635	5.487.974	8.122.054
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(2.118.206)	(6.775)	(94.903)	(4.996.637)	(7.216.521)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2019	407.854	2.611	3.732	491.337	905.533

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	Κτίρια και Εγκαταστάσεις	Μεταφορικά μέσα	Μηχανήματα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2017	726.924	3.889	5.494	610.512	1.346.817
Προσθήκες	175.333	-	-	90.322	265.655
Αξία κτήσης πωληθέντων/αποσυρθέντων	(100.846)	-	-	(16.774)	(117.620)
Αποσβέσεις πωληθέντων/αποσυρθέντων	12.225	-	-	12.693	24.918
Αποσβέσεις	(197.322)	(639)	(892)	(207.105)	(405.959)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2018	616.313	3.250	4.602	489.646	1.113.811
Προσθήκες	12.722	-	-	1.128.631	1.141.353
Αξία κτήσης πωληθέντων/αποσυρθέντων	-	-	-	(66.140)	(66.140)
Αποσβέσεις πωληθέντων/αποσυρθέντων	-	-	-	42.538	42.538
Αποσβέσεις	(221.182)	(639)	(870)	(1.103.338)	(1.326.029)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2019	407.854	2.611	3.732	491.337	905.533

Δεν υπάρχουν υποθήκες και προσημειώσεις, ή οποιαδήποτε άλλα βάρη, επί των ενσώματων πάγιων του Ομίλου.

Λειτουργικές Μισθώσεις Ομίλου ως μισθωτής:

Τα μελλοντικά μισθώματα από λειτουργικές μισθώσεις κτιρίων του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

01/01-31/12/2019	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	Έως 1 έτος	Από 2 έως 5 έτη	Μετά τα 5 έτη	Σύνολο
Κτίρια	54.400	-	-	54.400
Οχήματα	8.246	-	-	8.246

01/01-31/12/2019	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Έως 1 έτος	Από 2 έως 5 έτη	Μετά τα 5 έτη	Σύνολο
Κτίρια	48.400	-	-	48.400
Οχήματα	4.703	-	-	4.703

01/01-31/12/2018	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	Έως 1 έτος	Από 2 έως 5 έτη	Μετά τα 5 έτη	Σύνολο
Κτίρια	681.300	1.020.454	148.500	1.850.254

Οχήματα	477.133	413.304	-	890.437
---------	---------	---------	---	----------------

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

01/01-31/12/2018	Έως 1 έτος	Από 2 έως 5 έτη	Μετά τα 5 έτη	Σύνολο
Κτίρια	544.780	832.934	148.500	1.526.214
Οχήματα	437.147	355.688	-	792.835

Τα μισθώματα από λειτουργικές μισθώσεις τα οποία αναγνωρίστηκαν ως έξοδο κατά τη διάρκεια της χρήσης 01/01-31/12/2019 στον Όμιλο ανέρχονται σε ποσό €280.735 (01/01-31/12/2018: €1.356.729) και για την Εταιρεία ανέρχεται σε ποσό €255.183 (01/01-31/12/2018: €1.215.063). Οι μισθώσεις των κτιρίων της Εταιρείας έχουν διάρκεια 5 και 10 έτη και οι μισθώσεις των αυτοκινήτων του Ομίλου έχουν διάρκεια 4 έτη.

13.2 Ενσώματα Πάγια με δικαίωμα χρήσης

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Σύνολο
	Δικαιώματα χρήσης σε κτίρια και εγκαταστάσεις	Δικαιώματα χρήσης σε μεταφορικά μέσα	
Λογιστική Αξία την 1/1/2019	1.630.680	808.067	2.438.746
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-	-	0
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2019	1.630.680	808.067	2.438.746
Προσθήκες	-	-	0
Αξία κτήσης-παύση συμβολαίων μίσθωσης	(76.916)	(35.119)	(112.036)
Αποσβέσεις περιόδου	(587.848)	(365.215)	(953.063)
Αποσβέσεις-παύση συμβολαίων μίσθωσης	17.889	10.097	27.986
Λογιστική Αξία την 31/12/2019	1.553.763	772.947	2.326.711
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(569.958)	(355.118)	(925.076)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2019	983.805	417.829	1.401.634

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

(Ποσά σε €)	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		Σύνολο
	Δικαιώματα χρήσης σε κτίρια και εγκαταστάσεις	Δικαιώματα χρήσης σε μεταφορικά μέσα	
Λογιστική Αξία την 1/1/2019	1.297.855	655.567	1.953.422
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-	-	-
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2019	1.297.855	655.567	1.953.422
Προσθήκες	-	-	0
Αξία κτήσης-παύση συμβολαίων μίσθωσης	(76.916)	(35.119)	(112.036)
Αποσβέσεις περιόδου	(468.082)	(304.826)	(772.908)
Αποσβέσεις-παύση συμβολαίων μίσθωσης	17.889	10.097	27.986
Λογιστική Αξία την 31/12/2019	1.220.938	620.447	1.841.386
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(450.192)	(294.730)	(744.922)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2019	770.746	325.718	1.096.464

13.3 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Το μεγαλύτερο μέρος των άυλων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου αφορά στο αναγνωρισθέν σήμα της SingularLogic A.E., σε λογισμικό που αναπτύσσουν οι εταιρείες του Ομίλου καθώς και σε αγοραζόμενες άδειες λογισμικού (software). Η ανάλυση των λογιστικών αξιών των ανωτέρω, παρουσιάζεται στους πίνακες που ακολουθούν.

Την 31/12/2019 υφίσταται ενέχυρο επί των εμπορικών σημάτων της Εταιρείας.

Ο ΟΜΙΛΟΣ					
<i>(Ποσά σε €)</i>	Software	Αναπτύξεις	Εμπορική Επωνυμία	Δικαιώματα	Σύνολο
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2017	528.402	4.754.268	12.806.739	-	18.089.409
Μικτή Λογιστική αξία	8.369.163	29.398.663	12.806.739	375.499	50.950.064
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(7.850.468)	(24.228.170)	-	(375.499)	(32.454.136)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2018	518.696	5.170.494	12.806.739	-	18.495.928
Μικτή Λογιστική αξία	8.738.907	31.260.771	12.806.739	375.499	53.181.916
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(8.204.475)	(25.049.169)	-	(375.499)	(33.629.144)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2019	534.432	6.211.602	12.806.739	(0)	19.552.771
<i>(Ποσά σε €)</i>	Software	Αναπτύξεις	Εμπορική Επωνυμία	Δικαιώματα	Σύνολο
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2017	528.402	4.754.268	12.806.739	-	18.089.409
Προσθήκες	344.003	1.503.474	-	-	1.847.476
Αξία κτήσης πωληθέντων	(40.102)	-	-	-	(40.102)
Αποσβέσεις	(313.570)	(1.087.248)	-	-	(1.400.818)
Καθαρές συναλλαγματικές διαφορές	(37)	-	-	-	(37)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2018	518.696	5.170.494	12.806.739	-	18.495.928
Προσθήκες	411.742	1.921.325	-	-	2.333.068
Αξία κτήσης πωληθέντων	(41.177)	-	-	-	(41.177)
Ζημιές απομείωσης αναγνωρισμένες στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	-	(59.218)	-	-	(59.218)
Αναταξινομήσεις	(821)	-	-	-	(821)
Αποσβέσεις	(354.826)	(820.999)	-	-	(1.175.825)
Λοιπές μεταφορές	1.655	-	-	-	1.655
Καθαρές συναλλαγματικές διαφορές	(836)	-	-	-	(836)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2019	534.432	6.211.602	12.806.739	-	19.552.771

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
(Ποσά σε €)

	Software	Αναπτύξεις	Εμπορικά Σήματα	Δικαιώματα	Σύνολο
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2017	423.136	4.020.089	12.806.739	-	17.249.964
Μικτή Λογιστική αξία	6.072.838	26.698.514	12.806.739	140.062	45.718.153
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(5.649.293)	(22.271.076)	-	(140.062)	(28.060.431)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2018	423.545	4.427.438	12.806.739	-	17.657.722
Μικτή Λογιστική αξία	6.420.728	28.384.302	12.806.739	140.062	47.751.831
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(5.969.663)	(22.944.106)	0	(140.062)	(29.053.831)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2019	451.065	5.440.196	12.806.739	0	18.698.000

	Software	Αναπτύξεις	Εμπορικά Σήματα	Δικαιώματα	Σύνολο
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2017	423.136	4.020.089	12.806.739	-	17.249.964
Προσθήκες	321.538	1.355.201	-	-	1.676.739
Αξία κτήσης πωληθέντων	(40.102)	-	-	-	(40.102)
Αποσβέσεις	(281.027)	(947.852)	-	-	(1.228.879)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2018	423.545	4.427.438	12.806.739	-	17.657.722
Προσθήκες	389.067	1.745.006	-	-	2.134.073
Αξία κτήσης πωληθέντων	(41.177)	-	-	-	(41.177)
Ζημιές απομείωσης αναγνωρισμένες στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	-	(59.218)	-	-	(59.218)
Αποσβέσεις	(320.370)	(673.030)	-	-	(993.401)
Λογιστική αξία 31^η Δεκεμβρίου 2019	451.065	5.440.196	12.806.739	-	18.698.000

Επί των άυλων περιουσιακών στοιχείων με περιορισμένη διάρκεια ζωής πραγματοποιείται έλεγχος απομείωσης, όταν τα γεγονότα και οι συνθήκες υποδεικνύουν ότι η αναπόσβεστη αξία τους μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμη. Εάν η αναπόσβεστη αξία των εν λόγω άυλων παγίων υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους, το επιπλέον ποσό αφορά σε ζημιά απομείωσης, η οποία αναγνωρίζεται απευθείας σε επιβάρυνση των αποτελεσμάτων. Στη χρήση 2019 προέκυψε απομείωση ποσού €59.218.

13.4 Υπεραξία

Την 31/12/2019 η υπεραξία του Ομίλου μειώθηκε κατά € 20.000.000 και προσδιορίστηκε στο ποσό των € 31.705.844 έναντι του ποσού των € 51.705.844 της 31/12/2018.

13.4.1 Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας και άυλων με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή

Κατά την 31/12/2019 διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας που έχει αναγνωριστεί και κατ'επέκταση των αναγνωρισμένων άυλων στοιχείων του ενεργητικού με απεριόριστη διάρκεια ζωής. Ο έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας και των άυλων πραγματοποιήθηκε έχοντας επιμερίσει τα στοιχεία αυτά στις επιμέρους Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών. Το ανακτήσιμο ποσό της υπεραξίας που σχετίζεται με τις επιμέρους ΜΔΤΡ έχει προσδιοριστεί με βάση την αξία λόγω χρήσης, η οποία υπολογίστηκε με την χρησιμοποίηση της μεθόδου των προεξοφλημένων ταμειακών ροών.

Αντίστοιχα, το ανακτήσιμο ποσό του εμπορικού σήματος με απεριόριστη διάρκεια ζωής (αξία λόγω χρήσης), προσδιορίστηκε με βάση τα έσοδα που θα προέκυπταν από τα δικαιώματα χρήσης (μέθοδος Income Approach via Relief from Royalty). Στον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης η Διοίκηση χρησιμοποιεί παραδοχές τις οποίες θεωρεί λογικές και βασίζονται στην καλύτερη δυνατή πληροφόρηση που έχει στη διάθεσή της και ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

13.4.2 Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης

Η ανακτήσιμη αξία κάθε ΜΔΤΡ καθορίζεται σύμφωνα με τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης (value in use). Ο προσδιορισμός προκύπτει μέσω της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, όπως αναμένεται να παραχθούν από κάθε ΜΔΤΡ (μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών). Η συγκεκριμένη μεθοδολογία προσδιορισμού της αξίας χρήσης επηρεάζεται (έχει ευαισθησία) από τις εξής βασικές παραδοχές, όπως αυτές υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών:

- **Κατάρτιση 7ετών επιχειρηματικών σχεδίων ανά ΜΔΤΡ:**

- Τα επιχειρηματικά σχέδια καταρτίζονται βάσει μίας μέγιστης περιόδου 7ετίας. Οι ταμειακές ροές πέραν της 7ετίας εξάγονται συμπερασματικά χρησιμοποιώντας εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης που αναφέρονται παρακάτω.
- Τα επιχειρηματικά σχέδια βασίζονται σε πρόσφατα καταρτισμένους προϋπολογισμούς και εκτιμήσεις.
- Επί των επιχειρηματικών σχεδίων χρησιμοποιούνται προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους και EBITDA, καθώς και μελλοντικές εκτιμήσεις με τη χρήση εύλογων παραδοχών.

Οι υπολογισμοί για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των ΜΔΤΡ βασίστηκαν σε 7ετή επιχειρηματικά σχέδια εγκεκριμένα από τη Διοίκηση, τα οποία έχουν συμπεριλάβει τις απαραίτητες αναθεωρήσεις για την αποτύπωση της οικονομικής συγκυρίας με βάση την ημερομηνία αναφοράς, και αντανακλούν προηγούμενη εμπειρία, προβλέψεις κλαδικών μελετών και λοιπές διαθέσιμες πληροφορίες από εξωτερικές πηγές.

- **Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές:**

Οι ταμειακές ροές πέραν της 7ετίας έχουν εξαχθεί συμπερασματικά χρησιμοποιώντας τις εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης στο διηνεκές, όπως αυτές λήφθηκαν από εξωτερικές πηγές. Για την χρήση που έληξε την 31/12/2019 το ποσοστό ανάπτυξης στο διηνεκές παρέμεινε σταθερό 1,6% σε σχέση με την 31/12/2018.

- **Μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου (WACC):**

Η μέθοδος του WACC αντανακλά το προεξοφλητικό επιτόκιο των μελλοντικών ταμειακών ροών κάθε ΜΔΤΡ, σύμφωνα με το οποίο σταθμίζεται το κόστος των ιδίων κεφαλαίων και το κόστος του μακροπρόθεσμου δανεισμού και τυχόν επιχορηγήσεις, προκειμένου να υπολογιστεί το κόστος των συνολικών κεφαλαίων της εταιρείας. Οι βασικές παράμετροι προσδιορισμού του σταθμισμένου κόστους κεφαλαίου (WACC) περιλαμβάνουν:

- Απόδοση μηδενικού κινδύνου επιτοκίου της αγοράς (risk-free return):

Δεδομένου του προσδιορισμού όλων των ταμειακών ροών των επιχειρηματικών σχεδίων στο νόμισμα του ευρώ, ως απόδοση μηδενικού κινδύνου (risk-free return), χρησιμοποιήθηκε η απόδοση του δεκαετούς Euro SAI Rate (EUS). Κατά την ημερομηνία της αποτίμησης το δεκαετές Euro Swap Rate ήταν 0,21%. Δεν χρησιμοποιήθηκε ως απόδοση μηδενικού κινδύνου το 10ετές Ομόλογο Ελληνικού Δημοσίου, δεδομένης της αναγνώρισης από τις αγορές σημαντικού ασφάλιστρου κινδύνου (spread) στον συγκεκριμένο τίτλο.

- Ειδικός κίνδυνος της χώρας (country risk premium):

Για τον υπολογισμό του ειδικού κινδύνου της χώρας (country risk premium) λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Ο κίνδυνος που σχετίζεται με την δραστηριοποίηση στην Ελλάδα, όπως αυτός προκύπτει από το προαναφερθέν country risk premium, έχει συμπεριληφθεί στο Κόστος Κεφαλαίου (Cost of Equity) της κάθε εταιρείας και προσδιορίστηκε σε 3,65%.

- Equity risk premium:

Για τον υπολογισμό του equity risk premium λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Οι δείκτες ευαισθησίας beta αξιολογούνται ετήσια με βάση δημοσιευμένα δεδομένα της αγοράς.

Εκτός των ανωτέρω εκτιμήσεων σχετικά με τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης των ΜΔΤΡ, δεν έχουν υποπέσει στην αντίληψη της Διοίκησης, μεταβολές στις συνθήκες που ενδεχομένως να επηρέαζαν τις λοιπές παραδοχές της με βάση την ημερομηνία αναφοράς.

Παρακάτω αναφέρονται οι κυριότερες παραδοχές που υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον υπολογισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών, προκειμένου να προσδιοριστεί η αξία χρήσης και να διενεργηθεί έλεγχος απομείωσης:

Βασικές παραδοχές επιχειρηματικών πλάνων	WACC		WACC στο διηνεκές		Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
	8,1%	10,0%	8,1%	10,0%	1,6%	1,6%

Ανάλυση ευαισθησίας των ανακτήσιμων ποσών:

Η Διοίκηση δεν γνωρίζει επί του παρόντος οποιοδήποτε άλλο γεγονός ή συνθήκη που θα επέφερε λογικά πιθανή μεταβολή σε κάποια από τις βασικές παραδοχές στις οποίες βασίστηκε ο προσδιορισμός του ανακτήσιμου ποσού των ΜΔΤΡ κατά την ημερομηνία αναφοράς. Σχετικά με τις λογιστικές επιδράσεις της πανδημίας, καθώς δεν αποτελούσαν αποδεδειγμένο γεγονός κατά την ημερομηνία αναφοράς, βάσει του IAS 10 δεν μπορούν να θεωρηθούν γεγονός προσαρμογής για την χρήση του έτους 2019. Κατά συνέπεια η σχετική επίδραση θα αποτυπωθεί σε μεγάλο βαθμό στο πρώτο τρίμηνο του 2020. Παρά ταύτα, την 31/12/2019, ο Όμιλος ανέλυσε την ευαισθησία των ανακτήσιμων ποσών ανά ΜΔΤΡ σε σχέση με μία μεταβολή σε κάποιες από τις βασικές παραδοχές που παρουσιάζονται στη παρούσα σημείωση (ενδεικτικά αναφέρεται μία αλλαγή: (i) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο περιθώριο EBITDA έως το 2026 και μισής εκατοστιαίας μονάδας στο περιθώριο EBITDA έως το διηνεκές, (ii) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης έως το 2026 και μισής εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης έως το διηνεκές ή (iii) μισής εκατοστιαίας μονάδας στον ρυθμό ανάπτυξης στο διηνεκές). Από τις σχετικές αναλύσεις προκύπτει ότι στην περίπτωση των ανωτέρω μεταβολών μπορεί να ανακύψει ένα επιπλέον ποσό απομείωσης για τον Όμιλο όσον αφορά στην Υπεραξία μεταξύ €3,1 εκ. έως μέγιστο €8,0 εκ.

Αναφορικά με την αξία χρήσης του εμπορικού σήματος, η οποία προσδιορίστηκε με βάση τα έσοδα που θα προέκυπταν από τα δικαιώματα χρήσης (μέθοδος Income Approach via Relief from Royalty) και αντιπροσωπεύει την εξοικονόμηση κόστους για τον κάτοχο του άυλου στοιχείου σε σύγκριση με την παροχή δικαιώματος, χρησιμοποιήθηκε ποσοστό 3% το οποίο αντανακλά ένα μέσο ποσοστό που εφαρμόζεται διεθνώς για αντίστοιχες συμβάσεις παροχών δικαιωμάτων. Ο ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές ανέρχεται σε 1,6%, ενώ το επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για την προεξόφληση των ταμειακών ροών προ φόρων ανέρχεται σε 8,1% για τα πρώτα 7 έτη και 8,1% στο διηνεκές.

Αναφορικά με τον έλεγχο απομείωσης των ιδιοπαραγόμενων προϊόντων, ο οποίος προσδιορίστηκε με βάση τα έσοδα που θα προέκυπταν από τα δικαιώματα χρήσης (μέθοδος Income Approach via Relief from Royalty) και αντιπροσωπεύει την εξοικονόμηση κόστους για τον κάτοχο του άυλου στοιχείου σε σύγκριση με την παροχή δικαιώματος, χρησιμοποιήθηκε ποσοστό 20% βάσει αντίστοιχων ποσοστών που εφαρμόζονται σε πατέντες στον τομέα του Software. Το επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για την προεξόφληση των ταμειακών ροών προ φόρων ανέρχεται σε 8,1%.

Η Διοίκηση χρησιμοποιεί παραδοχές τις οποίες θεωρεί λογικές και βασίζονται στην καλύτερη δυνατή πληροφόρηση που έχει στη διάθεσή της και ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών καταστάσεων.

Από τον διενεργηθέντα έλεγχο, δεν προέκυψε απομείωση με βάση τα ανωτέρω στο εμπορικό σήμα, ενώ το ύψος της απομείωσης στα ιδιοπαραγόμενα προϊόντα προσδιορίζεται σε €59.218 και στην υπεραξία της Εταιρείας σε €20.000.000.

13.5 Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις

Οι επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις στις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής Εταιρείας ανέρχονται την 31/12/2019 σε €1.203.902 και την 31/12/2018 σε €1.300.865. Αναλυτικά:

Ποσά σε €		2019					
Επωνυμία Θυγατρικής	Αξία Συμμετοχής	% άμεσης συμμετοχής	% έμμεσης συμμετοχής	% συνολικής συμμετοχής	Χώρα εγκατάστασης	Είδος Συμμετοχής	Μέθοδος Ενοποίησης
P.C.S.AE	632.169	50,50%	0,00%	50,50%	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
ΜΕΤΑΣΟΦΤ ΑΕ	-	68,80%	31,20%	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
GIT HOLDINGS ΑΕ	-	100,00%	0,00%	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
SYSTEM SOFT ΑΕ	65.463	66,00%	34,00%	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
SINGULARLOGIC ROMANIA SRL	-	99,97%	0,03%	100,00%	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
SINGULARLOGIC BULGARIA EOOD	-	100,00%	0,00%	100,00%	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
SINGULARLOGIC CYPRUS LTD	-	98,80%	0,00%	98,80%	ΚΥΠΡΟΣ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
SENSE ONE TECHNOLOGIES A.E.	501.270	50,99%	0,00%	50,99%	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
SINGULARLOGIC B.V.	5.000	100,00%	0,00%	100,00%	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
Σύνολο αξίας συμμετοχής	1.203.902						
Ποσά σε €		2018					
Επωνυμία Θυγατρικής	Αξία Συμμετοχής	% άμεσης συμμετοχής	% έμμεσης συμμετοχής	% συνολικής συμμετοχής	Χώρα εγκατάστασης	Είδος Συμμετοχής	Μέθοδος Ενοποίησης
P.C.S.AE	632.169	50,50%	0,00%	50,50%	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
ΜΕΤΑΣΟΦΤ ΑΕ	-	68,80%	31,20%	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
GIT HOLDINGS ΑΕ	-	100,00%	0,00%	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
SYSTEM SOFT ΑΕ	65.463	66,00%	34,00%	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
SINGULARLOGIC ROMANIA SRL	60.953	99,97%	0,03%	100,00%	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
SINGULARLOGIC BULGARIA EOOD	36.010	100,00%	0,00%	100,00%	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
SINGULARLOGIC CYPRUS LTD	-	98,80%	0,00%	98,80%	ΚΥΠΡΟΣ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
SENSE ONE TECHNOLOGIES A.E.	501.270	50,99%	0,00%	50,99%	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
SINGULARLOGIC B.V.	5.000	100,00%	0,00%	100,00%	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ
Σύνολο αξίας συμμετοχής	1.300.865						

ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Οι γνωστοποιήσεις σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 12, είναι οι εξής:

Επωνυμία θυγατρικής	Αναλογία δικαιωμάτων ιδιοκτησίας και ψήφου από μη ελέγχουσες συμμετοχές		Κέρδη που κατανέμονται στις μη ελέγχουσες συμμετοχές		Σωρευμένες μη ελέγχουσες συμμετοχές	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
PCS AE	49,5%	49,5%	126.102	29.312	342.558	242.243
SENSE ONE TECHNOLOGIES A.E.	49,01%	49,01%	(137.194)	(93.612)	(125.439)	11.801

Συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες σχετικά με τη θυγατρική PCS ΑΕ πριν την απαλοιφή των ενδοεταιρικών συναλλαγών και υπολοίπων

Ποσά σε €	31/12/2019	31/12/2018
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού	261.999	120.779
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού	1.315.544	1.024.435
Σύνολο Ενεργητικού	1.577.543	1.145.214
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	243.446	130.573
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	642.060	525.262
Σύνολο Υποχρεώσεων	885.506	655.835
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της Μητρικής	349.479	247.137
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	342.558	242.243

Ποσά σε €	31/12/2019	31/12/2018
Πωλήσεις	2.677.425	2.401.782
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους κατανεμημένα σε ιδιοκτήτες της μητρικής	128.650	29.904
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους κατανεμημένα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	126.102	29.312
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους	254.752	59.216

Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	(17.095)	(6.209)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων κατανεμημένα σε ιδιοκτήτες της μητρικής	120.017	26.768
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων κατανεμημένα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	117.640	26.238
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	237.657	53.007

Ποσά σε €	31/12/2019	31/12/2018
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	422.051	33.201
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(32.168)	(69.085)
Καθαρές Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(108.259)	(21.309)
Συνολικές καθαρές ταμειακές ροές	281.624	(57.193)

Συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες σχετικά με τη θυγατρική SENSE ONE TECHNOLOGIES A.E. πριν την απαλοιφή των ενδοεταιρικών συναλλαγών και υπολοίπων

Ποσά σε €	31/12/2019	31/12/2018
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού	843.195	789.424
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού	356.250	377.857
Σύνολο Ενεργητικού	1.199.445	1.167.281
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	552.858	11.178
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	902.532	1.132.025
Σύνολο Υποχρεώσεων	1.455.390	1.143.202

Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της Μητρικής	(130.506)	12.278
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	(125.439)	11.801

Ποσά σε €	31/12/2019	31/12/2018
Πωλήσεις	937.256	626.617
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους κατανεμημένα σε ιδιοκτήτες της μητρικής	(142.737)	(97.394)
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους κατανεμημένα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(137.194)	(93.612)
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους	(279.931)	(191.007)

Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	(93)	4.734
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων κατανεμημένα σε ιδιοκτήτες της μητρικής	(142.784)	(94.980)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων κατανεμημένα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(137.240)	91.292)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	(280.024)	(186.273)

Ποσά σε €	31/12/2019	31/12/2018
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	340.693	(55.210)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(182.140)	(154.124)
Καθαρές Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(9.003)	190.000
Συνολικές καθαρές ταμειακές ροές	149.550	(19.333)

13.6 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

Στη χρήση 2019 και 2018 δεν εμφανίζονται κινήσεις στις Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις. Οι επενδύσεις στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις του Ομίλου την 31η Δεκεμβρίου 2019 παρουσιάζονται παρακάτω:

Επωνυμία	Χώρα εγκ/σης	% Συμμετοχής	Αξία Κτήσης	Συσσωρευμ. Απομείωση	Αξία Πώλησης	Υπόλοιπο
INFOSUPPORT A.E	Ελλάδα	34,00%	200.001	(200.001)		0
LOGODATA A.E	Ελλάδα	23,88%	49.981	(49.981)		0
INFO A.E	Ελλάδα	35,00%	350.000	(350.000)		0
Σύνολα			599.982	(599.982)		0

Οι συμμετοχές σε Infosupport, Logodata & INFO έχουν απομειωθεί πλήρως στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

13.7 Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού

Τα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας την 31η Δεκεμβρίου 2019 αναλύονται ως εξής:

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Δοσμένες Εγγυήσεις	168.944	190.254	157.689	178.899
Έντοκα Δάνεια σε τρίτους	-	-	410.000	-
Λοιπά	8.103	92.525	-	-
Σύνολο λοιπών μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	177.047	282.779	567.689	178.899

13.8 Λοιπά Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν μετοχές μη εισηγμένων εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα με μακροπρόθεσμο επενδυτικό ορίζοντα και ανέρχονται την 31/12/2019 και την 31/12/2018 σε €59.932.

13.9 Αποθέματα

Τα αποθέματα την 31/12/2019 για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύονται ως εξής:

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Εμπορεύματα	1.386.679	1.469.057	1.319.164	1.411.609
Αναλώσιμα	147.766	140.450	147.766	140.450
Τελικά προϊόντα	1.326	1.326	1.326	1.326
Σύνολο	1.535.771	1.610.833	1.468.257	1.553.384
Μείον: Προβλέψεις για Εμπορεύματα	(1.026.982)	(1.002.790)	(1.002.790)	(1.002.790)
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	508.788	608.043	465.467	550.594

Το ποσό των αποθεμάτων που αναγνωρίστηκε ως έξοδο κατά τη διάρκεια της χρήσης και περιλαμβάνεται στο κόστος πωληθέντων της Εταιρείας ανέρχεται σε €5.183.231 και για τον Όμιλο σε ποσό €6.410.766. Ο Όμιλος δεν έχει ενεχυριασμένα αποθέματα.

Οι προβλέψεις απομείωσης αποθεμάτων δεν έχουν μεταβληθεί εντός της χρήσης.

13.10 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Η ανάλυση των απαιτήσεων την 31/12/2019 έχει ως εξής:

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Εμπορικές Απαιτήσεις από τρίτους	42.596.825	42.993.205	40.556.071	39.942.567
Εμπορικές Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	1.273.671	2.255.954	3.898.807	4.772.872
Γραμμάτια Εισπρακτέα	262.094	262.704	234.135	234.135
Επιταγές Εισπρακτέες	7.958.005	7.330.236	7.737.957	7.483.129
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(38.562.651)	(38.796.785)	(38.359.444)	(38.104.198)
Καθαρές Εμπορικές Απαιτήσεις	13.527.945	14.045.315	14.067.526	14.328.506
Προκαταβολές σε Προμηθευτές	160.568	324.298	160.568	324.298
Σύνολα	13.688.512	14.369.613	14.228.094	14.652.804

Η κίνηση των προβλέψεων για επισφαλείς εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας κατά τη διάρκεια των χρήσεων που έληξαν την 31/12/2019 και 31/12/2018 έχει ως εξής:

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο ανοίγματος	(38.796.785)	(38.825.888)	(38.104.198)	(37.749.105)
Επίδραση από IFRS 9	-	(442.862)	-	(415.988)
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο	(38.796.785)	(39.268.749)	(38.104.198)	(38.165.093)
Προβλέψεις χρήσης	(487.486)	(415.654)	(865.346)	(790.812)
Εισπράξεις επισφαλειών	681.288	468.196	569.816	432.285
Διαγραφές	40.333	419.422	40.283	419.422
Υπόλοιπο κλεισίματος	(38.562.651)	(38.796.785)	(38.359.444)	(38.104.198)

Οι προβλέψεις που πραγματοποιήθηκαν εντός της χρήσης 2019 αφορούν κατά κύριο λόγο υπόλοιπα πελατών για τα οποία η Διοίκηση, σύμφωνα με τις ισχύουσες λογιστικές αρχές του Ομίλου, θεωρεί ότι υπάρχουν δεδομένα ή ενδείξεις οι οποίες δεικνύουν ότι η είσπραξη των σχετικών απαιτήσεων στο σύνολό τους ή κατά ένα μέρος δεν είναι πιθανή.

Η ανάλυση των ληξιπρόθεσμων και μη απομειωμένων εμπορικών απαιτήσεων παρατίθεται στη σημείωση 14.4.

13.11 Λοιπές απαιτήσεις

Η ανάλυση των λοιπών απαιτήσεων την 31η Δεκεμβρίου 2019 για τον Όμιλο και την Εταιρεία έχει ως εξής:

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Χρεώστες Διάφοροι	645.762	597.180	606.771	577.185
Απαιτήσεις Από Ελληνικό Δημόσιο	960.202	324.682	885.963	266.031
Λοιπές Απαιτήσεις	385.122	181.795	19.760	676
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	158.252	158.163	423.817	701.776
Δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη	-	-	-	130.000
Απαιτήσεις εκχωρούμενες σε Εταιρεία Factoring	172.762	515.528	172.762	515.528
Προκαταβολές στο προσωπικό	26.771	29.811	18.324	25.766
Εγγυήσεις	43.936	256.746	43.936	256.746
Μείον: Προβλέψεις για επισφαλείς χρεώστες	(399.805)	(371.585)	(496.186)	(353.805)
Καθαρές απαιτήσεις Χρεωστών	1.996.495	1.692.320	1.675.148	2.119.902

Το ποσό των εγγυήσεων αφορά σε δεσμεύσεις υπέρ τρίτων και υπέρ εγγυητικών επιστολών.

Η ανάλυση των προβλέψεων μέσα στην χρήση έχει ως εξής:

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο ανοίγματος	(371.585)	(367.654)	(353.805)	(349.874)
Προβλέψεις χρήσης	(8.121)	(24.931)	(122.281)	(24.931)
Αναταξινομήσεις	(21.000)	-	(21.000)	-
Διαγραφές	900	21.000	900	21.000
Υπόλοιπο κλεισίματος	(399.805)	(371.585)	(496.186)	(353.805)

13.12 Λοιπά κυκλοφοριακά στοιχεία Ενεργητικού

Τα λοιπά κυκλοφοριακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας την 31η Δεκεμβρίου 2019 αναλύονται ως εξής:

(Ποσά σε €)	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Έξοδα επόμενων χρήσεων		743.011	853.283	594.708	787.532
Απαιτήσεις από συμβάσεις έργων	13.15	433.802	830.241	433.802	830.241
Απαιτήσεις από επιχορηγήσεις προγραμμάτων		-	3.165	-	3.165
Έσοδα χρήσης εισπρακτέα		345.582	431.456	371.574	421.848
Έσοδα χρήσης εισπρακτέα από προαγορές		18.501	14.784	18.501	14.784
Έσοδα προηγούμενης χρήσεως		-	-	-	-
		1.540.896	2.132.929	1.418.584	2.057.569

Στο κονδύλι «Λοιπά κυκλοφοριακά στοιχεία Ενεργητικού» περιλαμβάνονται κυρίως έξοδα επομένων χρήσεων απαιτήσεις από επιχορηγούμενα προγράμματα καθώς και απαιτήσεις από συμβάσεις έργων.

Τα στοιχεία για τις συμβάσεις των έργων παρατίθενται στην παράγραφο 13.15 «Συμβάσεις Έργων» κατωτέρω.

13.13 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος προκύπτουν από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων και υπολογίζονται βάσει του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος που αναμένεται να ισχύει στις χρήσεις κατά τις οποίες αναμένεται να αναστραφούν οι προσωρινές φορολογητέες και εκπεστέες διαφορές.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές στον βαθμό που είναι πιθανή η πραγματοποίηση του σχετικού φορολογικού οφέλους μέσω μελλοντικών φορολογικών κερδών. Την 31/12/2019 ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχουν αναγνωρίσει αναβαλλόμενη απαίτηση για τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις όπως προκύπτουν από τις σχετικές προσωρινές φορολογικές διαφορές έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31/12/2019		31/12/2018		31/12/2019		31/12/2018	
	Απαίτηση	Υποχρέωση	Απαίτηση	Υποχρέωση	Απαίτηση	Υποχρέωση	Απαίτηση	Υποχρέωση
Μη Κυκλοφοριακά Στοιχεία								
Αύλα Περιουσιακά Στοιχεία	13.632	2.110.069	5.422	(847.219)		2.122.436	-	(832.765)
Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	1.549	(1.653)	1.938	(1.901)		(1.653)	-	(1.901)
Κυκλοφοριακά Στοιχεία								
Λοιπά Κυκλοφοριακά Στοιχεία Ενεργητικού	1.174	600.670	-	3.063.708		598.710	-	3.059.725
Αποθέματα	5.806	-	-	-	-	-	-	-
Αποθεματικά								
Επιχορηγήσεις	-	-	-	-	-	-	-	-
Επενδύσεις	-	-	-	-	-	-	-	-
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις								
Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού Λόγω Εξόδου Από Την Υπηρεσία	432.619	-	455.493	-	384.257	-	411.977	-
Μισθωτικές Υποχρεώσεις IFRS 16	10.174	-	-	-	8.914	-	-	-
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις								
Λοιπά Στοιχεία Παθητικού	1.048.613	-	1.068.995	-	1.036.199	-	1.049.744	-
Σύνολο	1.513.567	2.709.087	1.531.848	2.214.588	1.429.370	2.719.494	1.461.721	2.225.059

13.14 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρείας την 31η Δεκεμβρίου 2019 και την 31η Δεκεμβρίου 2018 ήταν αντίστοιχα μηδέν.

13.15 Συμβάσεις έργων

Τα στοιχεία που αφορούν στις συμβάσεις έργων αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
<i>(Ποσά σε €)</i>				
Πραγματοποιηθέντα έξοδα έργων	1.333.256	2.025.736	1.333.256	2.025.736
<u>Πλέον/(Μείον): Αναγνωρισμένα Κέρδη/(Ζημιές)</u>	(541.732)	36.754	(541.732)	36.754
Συνολικό αναγνωρισθέν ποσό βάσει ποσοστού ολοκλήρωσης	791.524	2.062.489	791.524	2.062.489
Εναπομείναν ποσό προς τιμολόγηση/ (υπερβάλλον ποσό από τιμολόγηση)	(410.024)	545.677	(410.024)	545.677
Απαίτηση από πελάτες για συμβατικό έργο	433.802	830.241	433.802	830.241
Υποχρέωση προς πελάτες για συμβατικό έργο	(185.610)	(172.026)	(185.610)	(172.026)
Σύνολο μη τιμολογηθέντος έργου	248.192	658.215	248.192	658.215
Προκαταβολές	-	-	-	-
Ανεκτέλεστο Υπόλοιπο	655.196	497.915	655.196	497.915

Την 31/12/2019 το ποσό της υποχρέωσης από συμβάσεις έργων περιλαμβάνονται στο κονδύλι της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» και οι απαιτήσεις συμπεριλαμβάνονται στο κονδύλι «Λοιπά Κυκλοφοριακά Στοιχεία Ενεργητικού», ενώ στη παρούσα χρήση δεν έχουν εισπραχθεί ποσά ως προκαταβολές. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά την κερδοφορία των έργων σε εξέλιξη σε μηνιαία βάση χρησιμοποιώντας αναλυτικές διαδικασίες παρακολούθησης της πορείας τους. Οι λογιστικές αξίες που αναλύονται ανωτέρω αντικατοπτρίζουν τη δυνατή εκτίμηση της Διοίκησης για το αποτέλεσμα από κάθε ένα από τα συμβόλαια έργων καθώς και για το ποσοστό ολοκλήρωσης κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

13.16 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Τα ταμειακά διαθέσιμα για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
<i>Ποσά σε €</i>				
Μετρητά στο ταμείο	7.787	5.044	4.379	1.910
Ταμειακά διαθέσιμα στην τράπεζα	1.873.351	1.695.349	517.712	510.794
Βραχυπρόθεσμες προθεσμιακές τραπεζικές καταθέσεις	-	-	-	-
Δεσμευμένες καταθέσεις	1.890.995	5.073	1.890.995	5.073
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	3.772.133	1.705.465	2.413.086	517.776

13.17 Ίδια Κεφάλαια

13.17.1 Μετοχικό Κεφάλαιο

(Ποσά σε €)	Αριθμός μετοχών	Ονομαστική αξία	Κοινές μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
31-Δεκ-16	20.643.215	1,00	20.643.215	70.547.001	91.190.216
31-Δεκ-17	20.643.215	1,00	20.643.215	70.547.001	91.190.216
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικού υπέρ το άρτιο		2,76	56.975.273	(56.975.273)	0
	20.643.215	3,76	77.618.488	13.571.728	91.190.216
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	-	(2,76)	(56.975.273)	-	(56.975.273)
	(19.743.215)	1,00	(19.743.215)	-	(19.743.215)
31-Δεκ-18	900.000	1,00	900.000	13.571.728	14.471.728
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από μετατροπή ομολογίων μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου	31.782.000	1,00	31.782.000	-	31.782.000
31-Δεκ-19	32.682.000	1,00	32.682.000	13.571.728	46.253.728

Με την από 30.12.2019 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρείας αποφασίσθηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου αυτής μέχρι του ποσού των τριάντα ενός εκατομμυρίων επτακοσίων ογδόντα δύο χιλιάδων ευρώ (€31.782.000) με καταβολή μετρητών ποσού €4.500.660 και συμψηφισμό χρέους της Εταιρείας ποσού €27.281.340 προερχόμενου κατά €26.007.938 από εξαγορά οφειλόμενου ποσού ομολογιακών δανείων και κατά €1.273.402 από κεφαλαιοποίηση τόκων ομολογιακών δανείων με την έκδοση τριάντα ενός εκατομμυρίων επτακοσίων ογδόντα δύο χιλιάδων ευρώ (€31.782.000) νέων ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας ενός (€1) εκάστης και με τιμή διάθεσης €1 εκάστη.

Έτσι το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας διαμορφώθηκε σε τριάντα δύο εκατομμύρια εξακόσιες ογδόντα δύο χιλιάδες ευρώ (€32.682.000) και διαιρείται σε τριάντα δύο εκατομμύρια εξακόσιες ογδόντα δύο χιλιάδες ευρώ (€32.682.000) ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας ενός ευρώ (€1) η κάθε μία.

13.17.2 Αποθεματικά κεφάλαια

Τα λοιπά αποθεματικά του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		
	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
31-Δεκ-17	104.326	(25.572)	78.754
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων θυγατρικών εξωτερικού	-	212	212
31-Δεκ-18	104.326	(25.360)	78.966
31-Δεκ-18	104.326	(25.360)	78.966
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων θυγατρικών εξωτερικού	-	(1.539)	(1.539)
31-Δεκ-19	104.326	(26.899)	77.427

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
(Ποσά σε €)

31-Δεκ-17
31-Δεκ-18
31-Δεκ-19

Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
73.296	-	73.296
73.296	-	73.296
73.296	-	73.296

13.18 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων καθώς και αυτά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής :

Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Ποσά σε €			
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	1.802.580	1.821.972	1.601.071	1.647.906
Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος	-	-	-	-
	1.802.580	1.821.972	1.601.071	1.647.906
Ταξινομημένη ως :				
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση	1.802.580	1.821.972	1.601.071	1.647.906
Βραχυπρόθεσμη υποχρέωση				

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης για τα καθορισμένα προγράμματα παροχών έχει ως εξής:

	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	1.821.972	1.748.815	1.647.906	1.594.856
Από απόκτηση θυγατρικής	-	-	-	-
Τρέχον κόστος απασχόλησης	76.523	169.567	67.091	151.713
Έξοδο τόκων	30.974	31.479	28.014	28.642
Αναλογιστικές ζημιές/(κέρδη) στην υποχρέωση	19.211	(41.901)	4.159	(55.112)
Κόστος Μεταφοράς Προσωπικού	-	-	-	(3.624)
Παροχές πληρωθείσες	(530.693)	(618.572)	(530.693)	(524.138)
Κόστος προϋπηρεσίας	384.594	532.584	384.594	455.570
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	1.802.580	1.821.972	1.601.071	1.647.906

Οι σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση είναι οι ακόλουθες:

	31/12/2019	31/12/2018
Προεξοφλητικό επιτόκιο της 31ης Δεκεμβρίου	1,15%	1,70%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,00%	2,00%
Πληθωρισμός	1,50%	1,50%

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων είναι:

	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	76.523	169.567	67.091	151.713
Κόστος προϋπηρεσίας	384.594	532.584	384.594	455.570
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	30.974	31.479	28.014	28.642
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	492.090	733.629	479.699	635.925

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημιές) από μεταβολές σε δημογραφικές παραδοχές	-	-	-	-
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημιές) από μεταβολές σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	(75.097)	(28.412)	(49.346)	(25.157)
Επανεκτιμήσεις - αναλογιστικές (ζημιές) / κέρδη από μεταβολές στην εμπειρία	55.886	70.313	45.188	80.269
Συνολικά έσοδα / (έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	(19.211)	41.901	(4.159)	55.112

Η επίδραση των μεταβολών σε σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές είναι :

	31/12/2019		31/12/2018	
	Προεξοφλητικό επιτόκιο	Προεξοφλητικό επιτόκιο	Προεξοφλητικό επιτόκιο	Προεξοφλητικό επιτόκιο
	0,50%	-0,50%	0,50%	-0,50%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	(147.476)	133.681	(136.622)	150.861
	-8%	7%	-7%	8%
	Μελλοντικές αυξήσεις μισθών		Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	
	0,50%	-0,50%	0,50%	-0,50%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	130.566	(146.133)	149.624	(136.878)
	7%	-8%	8%	-8%

13.19 Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Λοιπές Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	107.591	197.602	-	-
Σύνολο	107.591	197.602	-	-

13.20 Δανειακές υποχρεώσεις

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας την 31η Δεκεμβρίου 2019 αναλύονται ως εξής:

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Ομολογιακά Δάνεια	24.436.058	-	24.306.058	-
Δάνεια από συνδεδεμένα μέρη	5.850.000	-	5.850.000	-
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	30.286.058	-	30.156.058	-
Βραχυπρόθεσμα δάνεια				
Τραπεζικός δανεισμός	4.834.098	5.060.888	3.597.151	3.836.268
Τραπεζικός δανεισμός μέσω factoring	841.191	959.906	841.191	959.906
Ομολογίες πληρωτέες σε επόμενη χρήση	-	51.443.996	-	51.313.996
Δάνεια από συνδεδεμένα μέρη	-	5.250.000	-	5.305.000
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	5.675.289	62.714.790	4.438.342	61.415.170
Σύνολο δανείων	35.961.347	62.714.790	34.594.400	61.415.170

Την 31/12/2019 τα δάνεια του Ομίλου ανέρχονται σε €35.961 χιλ. εκ των οποίων ποσό €5.675 χιλ. αφορά σε βραχυπρόθεσμο δανεισμό ενώ το υπόλοιπο ποσό €30.286 χιλ. αφορά σε μακροπρόθεσμο δανεισμό. Αντίστοιχα τα δάνεια της Εταιρείας ανέρχονται σε €34.594 χιλ. εκ των οποίων ποσό €4.438 χιλ αφορά σε βραχυπρόθεσμο δανεισμό ενώ το υπόλοιπο ποσό €30.156 χιλ. αφορά σε μακροπρόθεσμο. Στο ποσό του μακροπρόθεσμου δανεισμού περιλαμβάνονται ομολογιακά δάνεια στον Όμιλο ποσού €24.436 χιλ. και στην Εταιρεία ποσού €24.306 χιλ. Η μείωση του ποσού των Ομολογιακών Δανείων της Εταιρείας σε σχέση με την προηγούμενη χρήση οφείλεται αφενός στην αποπληρωμή ποσού €1.000 χιλ. και αφετέρου στην κεφαλαιοποίηση το Δεκέμβριου του 2019, ποσού €26.008 χιλ. από τη μέτοχο ΜΑΡΦΙΝ ΙΝΒΕΣΤΜΕΝΤ ΓΡΟΥΠ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ η οποία είχε αποκτήσει ομολογίες αντίστοιχου ποσού (βλ. σημείωση 13.17). Η λήξη του μακροπρόθεσμου δανεισμού στον Όμιλο και στην Εταιρεία για ποσό €30.156 χιλ. ορίζεται την 31/01/2021 ενώ για το υπόλοιπο ποσό των €130 χιλ. στον Όμιλο ορίζεται την 30/04/2021. Παράλληλα συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις για τη περαιτέρω αναδιάρθρωση των δανείων της Εταιρείας .

Οι ημερομηνίες λήξης του συνόλου των δανείων είναι οι εξής :

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Έως 1 έτους	5.675.289	62.714.790	4.438.342	61.415.170
Μεταξύ 1 και 2 ετών	30.286.058	-	30.156.058	-
	35.961.347	62.714.790	34.594.400	61.415.170

Τα πραγματικά μέσα επιτόκια δανεισμού την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης είναι τα παρακάτω:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Τραπεζικός δανεισμός (βραχυπρόθεσμος)	5,63%	3,79%	5,72%	3,77%
Τραπεζικός δανεισμός (μακροπρόθεσμος)	3,60%	-	3,59%	-

13.21 Μακροπρόθεσμες & Βραχυπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις

Οι Μακροπρόθεσμες & Βραχυπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας την 31η Δεκεμβρίου 2019 αναλύονται ως εξής:

Βραχυπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις
Μακροπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις
(Ποσά σε €)

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Βραχυπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις	887.287	2.493	719.170	-
Μακροπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις	561.778	5.850	414.436	-
Σύνολο μισθωτικών υποχρεώσεων	1.449.065	8.343	1.133.605	-

Η ανάλυση των ελάχιστων μελλοντικών καταβολών των μισθωτικών υποχρεώσεων έχει ως ακολούθως:

<i>(Ποσά σε €)</i>	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	31/12/2019		31/12/2018	
	Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές	Παρούσα αξία ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές	Παρούσα αξία ελάχιστων μελλοντικών καταβολών
Έως 1 έτους	942.721	887.287	2.809	2.493
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	573.562	533.752	6.767	5.850
Άνω των 5 ετών	28.517	28.026	-	-
Σύνολο Ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	1.544.801	1.449.065	9.576	8.343
Μείον: Ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(95.735)	-	(1.232)	-
Σύνολο παρούσας αξίας ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	1.449.065	1.449.065	8.343	8.343

<i>(Ποσά σε €)</i>	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31/12/2019		31/12/2018	
	Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές	Παρούσα αξία ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές	Παρούσα αξία ελάχιστων μελλοντικών καταβολών
Έως 1 έτους	761.633	719.170	-	-
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	421.600	386.410	-	-
Άνω των 5 ετών	28.517	28.026	-	-
Σύνολο Ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	1.211.751	1.133.605	-	-
Μείον: Ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(78.145)	-	-	-
Σύνολο παρούσας αξίας ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	1.133.605	1.133.605	-	-

Τα πραγματικά μέσα επιτόκια των μισθωτικών υποχρεώσεων την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης είναι τα παρακάτω:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Βραχυπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις	5,93%	4,43%	5,95%	-
Μακροπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις	5,75%	4,43%	5,71%	-

13.22 Προβλέψεις

Η ανάλυση των προβλέψεων την 31η Δεκεμβρίου 2019 και η κίνηση του λογαριασμού μέσα στην χρήση έχει ως εξής:

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	Φορολογικές υποχρεώσεις	Λοιπές Προβλέψεις	Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων	Σύνολο
31-Δεκ-17	383.437	106.165	368.685	858.287
Πρόσθετες προβλέψεις	-	458.085	-	458.085
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	-	(391.526)	-	(391.526)
31-Δεκ-18	383.437	172.724	368.685	924.847
Πρόσθετες προβλέψεις	-	223.104	-	223.104
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	-	(22.086)	(266.061)	(288.147)
Ανταξινόμηση	-	(21.000)	-	(21.000)
31-Δεκ-19	383.437	352.742	102.624	838.803

	Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	Σύνολο
31-Δεκ-18	-	924.847	924.847
31-Δεκ-19	-	838.803	838.803

(Ποσά σε €)	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Φορολογικές υποχρεώσεις	Λοιπές Προβλέψεις	Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων	Σύνολο
31-Δεκ-17	379.151	106.165	368.685	854.002
Πρόσθετες προβλέψεις	-	458.085	-	458.085
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	-	(391.526)	-	(391.526)
31-Δεκ-18	379.151	172.724	368.685	920.561
Πρόσθετες προβλέψεις	-	223.104	0	223.104
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	-	(22.086)	(266.061)	(288.147)
		(21.000)	0	(21.000)
31-Δεκ-19	379.151	352.742	102.624	834.518

	Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	Σύνολο
31-Δεκ-18	-	920.561	920.561
31-Δεκ-19	-	834.518	834.518

13.23 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των υπολοίπων των προμηθευτών και των λοιπών συναφών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως εξής:

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Προμηθευτές	8.398.943	7.975.723	8.189.816	7.515.175
Επιταγές Πληρωτέες	3.691	43.525	-	43.525
Προκαταβολές πελατών	3.000	3.000	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	0	3.172	-	-
Σύνολο	8.405.634	8.025.420	8.189.816	7.558.700

13.24 Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις για φόρο εισοδήματος για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 αναλύονται ως εξής:

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Φόρος εισοδήματος	95.062	46.649	-	-
Σύνολο	95.062	46.649	-	-

13.25 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις για τον Όμιλο και την Εταιρεία την 31η Δεκεμβρίου 2019 αναλύονται ως εξής:

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Τόκοι δεδουλευμένοι	1.898.033	1.844.120	1.889.574	1.814.157
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	1.174.479	1.239.226	1.047.385	1.125.466
Μερίσματα πληρωτέα	77.962	77.993	-	-
Υποχρεώσεις προς το προσωπικό	291.711	222.286	287.953	219.999
Έσοδα επόμενης περιόδου	5.264.109	6.837.878	4.540.521	6.212.278
Έξοδα δεδουλευμένα	1.424.635	1.293.209	1.385.643	1.266.733
Λοιπές υποχρεώσεις	1.559.865	1.620.199	1.469.448	1.456.462
Λοιπές υποχρεώσεις από φόρους	2.105.450	2.072.156	1.927.722	1.899.158
Σύνολο	13.796.244	15.207.065	12.548.247	13.994.253

Το μεγαλύτερο μέρος των λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων αφορά σε κόστη υπεργολάβων και λοιπά δεδουλευμένα έξοδα για έργα του Ομίλου καθώς και σε έσοδα μεταφερόμενα σε επόμενες χρήσεις από υπηρεσίες συντήρησης που ο Όμιλος μερίζει με βάση τη χρονική εξέλιξη και την περίοδο που αφορούν οι εν λόγω συμβάσεις.

13.26 Κόστος πωληθέντων – Έξοδα διοίκησης – Έξοδα διάθεσης

Το κόστος πωληθέντων, τα έξοδα διοίκησης και έξοδα διάθεσης του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ							
	1/1 - 31/12/2019				1/1 - 31/12/2018			
	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διοίκησης	Έξοδα Διάθεσης	Σύνολο	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διοίκησης	Έξοδα Διάθεσης	Σύνολο
Αμοιβές, συνταξιοδοτικές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	14.524.466	4.111.743	4.577.394	23.213.604	14.386.525	3.771.494	4.834.324	22.992.343
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	6.410.533	232	-	6.410.766	4.887.465	229	-	4.887.695
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	7.477.635	1.635.841	967.220	10.080.697	5.855.407	1.516.964	1.028.614	8.400.985
Παροχές τρίτων	798.942	123.837	100.496	1.023.276	691.705	112.415	103.840	907.960
Επισκευές και συντηρήσεις	2.268.377	66.252	40.972	2.375.601	2.565.936	9.262	19.988	2.595.186
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	162.728	30.149	87.859	280.735	786.258	212.409	358.061	1.356.729
Φόροι και τέλη	74.338	22.976	40.759	138.073	113.410	27.118	34.575	175.104
Προβλέψεις	-	-	6.336	6.336	-	-	-	-
Διαφήμιση	32.222	93.464	114.986	240.672	12.503	101.595	97.550	211.647
Λοιπά έξοδα	1.102.621	179.635	375.421	1.657.677	734.164	335.669	349.536	1.419.370
Αποσβέσεις παγίων	2.205.758	215.914	114.911	2.536.583	1.573.354	172.216	94.302	1.839.872
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης παγίων	539.082	179.492	234.488	953.063	-	-	-	-
Σύνολο	35.596.704	6.659.535	6.660.843	48.917.083	31.606.728	6.259.372	6.920.790	44.786.890

(Ποσά σε €)	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ							
	1/1 - 31/12/2019				1/1 - 31/12/2018			
	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διοίκησης	Έξοδα Διάθεσης	Σύνολο	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διοίκησης	Έξοδα Διάθεσης	Σύνολο
Αμοιβές, συνταξιοδοτικές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	12.617.191	3.645.235	3.761.129	20.023.555	12.690.809	3.377.475	3.902.106	19.970.389
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	5.183.231	-	-	5.183.231	3.649.971	-	-	3.649.971
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	7.622.412	1.036.432	914.998	9.573.841	6.486.817	1.006.255	932.793	8.425.865
Παροχές τρίτων	759.064	98.163	82.238	939.465	654.017	82.449	86.428	822.895
Επισκευές και συντηρήσεις	2.268.275	66.053	40.963	2.375.291	2.565.505	9.133	19.816	2.594.454
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	149.612	25.076	80.496	255.183	736.050	149.875	329.138	1.215.063
Φόροι και τέλη	69.089	15.097	38.130	122.316	105.697	19.052	29.108	153.856
Διαφήμιση	30.720	86.388	86.480	203.588	9.820	95.169	85.246	190.235
Λοιπά έξοδα	1.055.101	119.109	311.433	1.485.643	684.512	165.886	290.942	1.141.341
Αποσβέσεις παγίων	2.057.404	162.389	99.637	2.319.430	1.430.520	123.542	80.776	1.634.838
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης παγίων	472.751	106.260	193.897	772.908	-	-	-	-
Σύνολο	32.284.849	5.360.202	5.609.401	43.254.451	29.013.718	5.028.835	5.756.353	39.798.906

13.27 Λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης

(Ποσά σε €)	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Λοιπά λειτουργικά έσοδα					
Έσοδα από Επιχορηγήσεις		3.114.499	3.076.763	2.808.579	2.735.106
Έσοδα από Ενοίκια		4.313	2.641	15.054	31.456
Λοιπά		524.707	503.045	423.719	601.235
Έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις	13.10 & 13.22	1.070.261	859.485	954.434	823.811
Αναστροφή προβλέψεων		-	-	-	-
Κέρδη από πώληση παγίων		9.861	65	8.796	65
Σύνολο		4.723.641	4.442.000	4.210.582	4.191.674
Λοιπά λειτουργικά έξοδα					
Πρόστιμα και προσαυξήσεις		(47.583)	(50.491)	(46.678)	(49.161)
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	13.10 & 13.22	(1.068.291)	(898.669)	(1.573.262)	(1.273.828)
Ζημιά από πώληση /καταστροφή παγίων/εμπορευμάτων		(98)	(102.978)	(98)	(88.621)
Λοιπά		(524.722)	(378.689)	(372.242)	(171.059)
Σύνολο		(1.640.694)	(1.430.827)	(1.992.281)	(1.582.669)

Η Εταιρεία στη χρήση 2019 σχημάτισε νέες προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες, λοιπές απαιτήσεις και για ζημιές έργων ποσού €1.573.262 ενώ στον Όμιλο οι νέες προβλέψεις ανήλθαν σε €1.068.291. Οι προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων μειώθηκαν κατά ποσό €1.070.261 στον Όμιλο και κατά €954.434 στην Εταιρεία λόγω είσπραξης επισφαλών απαιτήσεων ποσού €681.288 στον Όμιλο και €569.816 στην Εταιρεία αφενός και αφετέρου λόγω αντιστροφής ποσού €384.618 ζημίας έργων λόγω ολοκλήρωσής τους.

13.28 Χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα

(Ποσά σε €)	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Έσοδα τόκων:					
-Τραπεζών		3.757	5.177	1.371	1.010
-Πελατών		0	1.586	0	1.586
Λοιποί τόκοι έσοδα		357.354	-	347.774	-
-Χορηγηθέντων Δανείων		139	238	20.117	15.629
		361.250	7.002	369.261	18.225
Έξοδα τόκων:					
- Προεξόφληση Υποχρεώσεων παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	13.17	(30.973)	(31.479)	(28.014)	(28.642)
-Τραπεζικά δάνεια (Βραχυπρόθεσμα)		(531.649)	(419.520)	(495.813)	(356.502)
-Τραπεζικά δάνεια (Ομολογιακά)		(1.800.090)	(1.946.288)	(1.792.135)	(1.938.710)
- Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών		(344.857)	(304.234)	(344.857)	(303.985)
- Factoring		(98.650)	(165.827)	(98.650)	(165.827)
- Χρηματοδοτικές Μισθώσεις		(112.568)	(363)	(89.012)	-
-Τόκοι από Υπεραναλήψεις		(27.447)	-	-	-
- Λοιπά Τραπεζικά Έξοδα		(145.552)	(538.863)	(139.787)	(534.250)
		(3.091.785)	(3.406.574)	(2.988.268)	(3.327.916)

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα στο μεγαλύτερο ποσοστό τους περιλαμβάνουν έξοδα τόκων από ληφθέντα δάνεια, ενώ τα χρηματοοικονομικά έσοδα περιλαμβάνουν κυρίως έσοδα τόκων από μείωση επιτοκίου ομολογιακών δανείων και έσοδα τόκων πελατών.

13.29 Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων μέσω αποτελεσμάτων χρηματοοικονομικών στοιχείων	-	-	-	-
Προβλέψεις απομείωσης δανείων και λοιπών επενδύσεων	(20.059.218)	(2.657.144)	(20.156.181)	-
Έσοδα από μερίσματα	-	-	17.675	8.585
Κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές	(5.983)	(4.071)	(4.941)	(12.663)
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	-	-	-	(5.502)
Χρηματοοικονομικό κόστος προεξόφλησης απαιτήσεων	-	(9.666)	-	-
Σύνολα	(20.065.201)	(2.670.881)	(20.143.447)	(9.580)

Στα Λοιπά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα κατά την τρέχουσα χρήση στον Όμιλο και στην Εταιρεία περιλαμβάνονται προβλέψεις απομείωσης μέρους της υπεραξίας κατά €20.000.000 και αύλων περιουσιακών στοιχείων κατά €59.218. Στη χρήση 2018 είχε πραγματοποιηθεί στον Όμιλο πρόβλεψη απομείωσης μέρους της υπεραξίας του Ομίλου κατά €2.657.144.

Επίσης κατά την τρέχουσα χρήση στην Εταιρεία περιλαμβάνονται και απομειώσεις συμμετοχής σε θυγατρικές της, συγκεκριμένα ποσού €60.953 σε SingularLogic Romania και ποσού €36.010 σε SingularLogic Bulgaria.

13.30 Φόροι εισοδήματος

Το ποσό φόρου που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης διαμορφώθηκε ως εξής:

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Φόρος χρήσης	(95.344)	(47.152)	-	-
Τέλος επιτηδεύματος	-	-	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος	(539.218)	(838.162)	(548.352)	(813.750)
Λοιποί φόροι	(954)	(11.899)	-	-
Σύνολο	(635.516)	(897.212)	(548.352)	(813.750)

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων του Ομίλου και της Εταιρείας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό το οποίο θα προέκυπτε αν χρησιμοποιούσαμε τον μέσο σταθμικό φορολογικό συντελεστή, ως εξής:

	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
(Ποσά σε €)				
	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Κέρδη Προ Φόρων	(21.681.301)	(6.339.330)	(22.271.284)	(3.393.843)
Φορολογικός συντελεστής	24%	29%	24%	29%
Αναμενόμενο φορολογικό έξοδο με τον θεσπισμένο φορολογικό συντελεστή	(5.203.512)	(1.838.406)	(5.345.108)	(984.214)
Αφορολόγητα Εισοδήματα	-	-	-	-
Συμφηφισμός λόγω σωρευμένων ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(806.286)	-	(789.134)	-
Ζημιές για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβ. φορολ. απαίτηση	4.425.724	2.599.677	4.482.055	1.699.011
Μερίσματα ή κέρδη από συμμετοχές	-	-	(4.242)	(2.490)
Προσαρμογή για έσοδα απαλλασσόμενα της φορολογίας:				
Προσαρμογή στο φόρο για τις μη εκπιπτόμενες δαπάνες:				
- μη εκπιπτόμενες δαπάνες	107.475	297.437	99.533	288.737
- λοιπές προσαρμογές	1.993.203	-	1.993.203	-
Επίδραση από μεταβολές φορολογικού συντελεστή	119.723	(173.395)	112.044	(187.294)
Διαφορές φόρου προηγούμενων χρήσεων	954	11.899	-	-
- Επίδραση από διαφορές φορολογικών συντελεστών θυγατρικών εξωτερικού	(1.765)	-	-	-
Πραγματοποιηθέν φορολογικό έξοδο (καθαρό)	635.516	897.212	548.352	813.750

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν μια ενδεχόμενη υποχρέωση για πρόσθετες ποινές και φόρους από τις ανέλεγκτες χρήσεις, για τις οποίες έχουν διενεργηθεί επαρκείς προβλέψεις (βλ. σημείωση 13.37). Οι ανέλεγκτες χρήσεις της Εταιρείας και των ενοποιούμενων εταιρειών του Ομίλου, παρουσιάζονται στη σημείωση 13.37.

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν. 4646/2019, ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται στις ελληνικές επιχειρήσεις για τη χρήση 2019 μειώθηκε στο 24%. Ο ισχύων νόμος για τη χρήση 2018 (άρθρο 23 του Ν. 4579/2018), προέβλεπε τη σταδιακή μείωση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων στην Ελλάδα, εξαιρουμένων των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά 1% ετησίως, καταλήγοντας από 28% για το φορολογικό έτος 2019 σε 25% για το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής.

Από τη μείωση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος, λόγω της επαναμέτρησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, προέκυψαν αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος (έξοδα) ποσού €119.723 για τον Όμιλο και €112.044 για την Εταιρεία τα οποία επιβάρυναν την Κατάσταση Αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρείας αντίστοιχα. Επιπροσθέτως προέκυψαν αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος (έσοδα) ποσού €21.826 για τον Όμιλο και €20.567 για την Εταιρεία τα οποία καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση μέσω της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

13.31 Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

(Έμμεση μέθοδος παρουσίασης)

Οι προσαρμογές στα αποτελέσματα για την Κατάσταση Ταμειακών Ροών αναλύονται ως εξής:

(Ποσά σε €)

Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

Κέρδη Περιόδου

Προσαρμογές για:

Φόρο

Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων

Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων

Προβλέψεις

Έσοδα από χρησιμοποίηση προβλ. Προηγ. Χρήσεων

Προβλέψεις απομείωσης δανείων και λοιπών επενδύσεων

(Κέρδη) / ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων

(Κέρδη)/ζημιές από πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Μη ταμειακά έξοδα

Πιστωτικοί τόκοι & συναφή έσοδα

Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα

Μερίσματα

Μερίδιο αποτελέσματος σε συνδεδεμένες εταιρείες

Λοιπές Συναλλαγματικές Διαφορές

Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης

(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων

(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων

(Αύξηση) / μείωση λοιπών λογαριασμών κυκλοφορούντος ενεργητικού

Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων

Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Κέρδη Περιόδου	(22.316.817)	(7.236.542)	(22.819.635)	(4.207.593)
Προσαρμογές για:				
Φόρο	635.516	897.212	548.352	813.750
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	2.314.834	439.054	2.098.937	405.959
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	1.174.811	1.400.818	993.401	1.228.879
Προβλέψεις	1.151.150	1.068.237	1.640.353	1.425.541
Έσοδα από χρησιμοποίηση προβλ. Προηγ. Χρήσεων	(1.070.261)	(859.485)	(954.434)	(823.811)
Προβλέψεις απομείωσης δανείων και λοιπών επενδύσεων	20.059.218	2.657.144	20.156.181	-
(Κέρδη) / ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	(9.763)	102.912	(8.698)	88.555
(Κέρδη)/ζημιές από πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	-	-
Μη ταμειακά έξοδα	-	9.666	-	-
Πιστωτικοί τόκοι & συναφή έσοδα	(361.250)	(7.002)	(369.261)	(18.225)
Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	3.091.786	3.406.574	2.988.268	3.327.916
Μερίσματα	-	-	(17.675)	(8.585)
Μερίδιο αποτελέσματος σε συνδεδεμένες εταιρείες	-	-	-	5.502
Λοιπές Συναλλαγματικές Διαφορές	5.982	4.071	4.941	12.663
	4.675.206	1.882.659	4.260.730	2.250.551
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης				
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων	104.550	(44.250)	85.128	(43.072)
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων	383.268	77.953	46.027	(346.992)
(Αύξηση) / μείωση λοιπών λογαριασμών κυκλοφορούντος ενεργητικού	697.513	(587.422)	844.144	(620.417)
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων	(1.430.967)	(841.920)	(1.484.771)	(1.015.051)
	(245.637)	(1.395.638)	(509.472)	(2.025.532)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	4.429.569	487.020	3.751.258	225.019

13.32 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη πραγματοποιούνται σε καθαρά εμπορική βάση. Οι εταιρείες του Ομίλου δεν συμμετείχαν σε καμία συναλλαγή ασυνήθους φύσεως ή περιεχομένου η οποία να είναι ουσιώδης για τον Όμιλο, ή τις εταιρείες και τα άτομα που συνδέονται στενά με αυτόν, και δεν αποσκοπούν να συμμετάσχουν σε τέτοιου είδους συναλλαγές στο μέλλον.

Καμία από τις συναλλαγές δεν εμπεριέχει ειδικούς όρους και συνθήκες και καμία εγγύηση δε δόθηκε ή λήφθηκε. Τα εκκρεμή υπόλοιπα συνήθως διακανονίζονται τοις μετρητοίς.

Οι συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με ολική ενοποίηση απαλείφονται.

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα που αποτελούν τις συναλλαγές των συνδεδεμένων από τον Όμιλο μερών αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
<i>Ποσά σε Ευρώ</i>				
<u>Πωλήσεις αγαθών/παγίων</u>	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μητρική	-	-	-	-
Θυγατρικές	-	-	35.963	75.512
Συγγενείς	6.000	7.993	6.000	7.993
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	418.906	678.116	415.762	550.052
Σύνολο	424.906	686.108	457.726	633.556
<u>Αγορές αγαθών/παγίων</u>	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μητρική	-	-	-	-
Θυγατρικές	-	-	-	-
Συγγενείς	-	-	-	-
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	-	-	-	-
Σύνολο	-	-	-	-
<u>Πωλήσεις υπηρεσιών</u>	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μητρική	-	-	-	-
Θυγατρικές	-	-	515.228	825.108
Συγγενείς	392.292	374.272	392.292	374.272
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	2.098.397	5.370.968	1.883.701	5.018.968
Σύνολο	2.490.689	5.745.240	2.791.220	6.218.347
<u>Αγορές υπηρεσιών</u>	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μητρική	-	-	-	-
Θυγατρικές	-	-	150.680	149.781
Συγγενείς	15.914	11.251	15.914	11.251
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	113.088	178.701	113.088	178.701
Σύνολο	129.003	189.952	279.683	339.733
<u>Λοιπά έσοδα</u>	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μητρική	-	-	-	-
Θυγατρικές	-	-	146.910	212.157
Συγγενείς	-	-	-	188
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	6.300	99.516	6.300	99.516
Σύνολο	6.300	99.516	153.210	311.860
<u>Λοιπά έξοδα</u>	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μητρική	-	-	-	-
Θυγατρικές	-	-	1.051	-
Συγγενείς	-	-	-	-
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	1.654.708	1.300.652	1.617.911	1.263.827
Σύνολο	1.654.708	1.300.652	1.618.962	1.263.827
<u>Έσοδα τόκων από δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη</u>	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Θυγατρικές	-	-	19.977	15.390
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	576.259	805	576.259	805
Σύνολο	576.259	805	596.236	16.195

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
<u>Έξοδα τόκων από δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη</u>				
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	276.755	134.894	276.755	134.894
Σύνολο	276.755	134.894	276.755	134.894
<u>Απαιτήσεις</u>				
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μητρική	-	-	-	-
Θυγατρικές	-	-	3.336.248	3.205.005
Συγγενείς	603.987	565.814	603.987	565.814
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	2.502.587	3.054.710	2.421.658	2.821.492
Σύνολο	3.106.575	3.620.523	6.361.893	6.592.310
<u>Υποχρεώσεις</u>				
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μητρική	-	-	-	-
Θυγατρικές	-	-	294.887	280.329
Συγγενείς	14.262	7.739	14.262	7.739
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	35.922.972	35.308.190	35.169.691	34.554.894
Σύνολο	35.937.234	35.315.930	35.478.839	34.842.962

Στο ποσό των Θυγατρικών στην κατηγορία Απαιτήσεις περιλαμβάνεται στην χρήση 2018 & 2019 ποσό €410.000 που αφορά δάνειο σε θυγατρική. Στο ποσό των Λοιπών συνδεδεμένων μερών στην κατηγορία Υποχρεώσεις περιλαμβάνονται στη χρήση 2019 ποσά δανείων στον Όμιλο από την Τράπεζα Πειραιώς € 28.391.249 και από τη μητρική €5.850.000 ενώ στην Εταιρεία περιλαμβάνονται ποσά €26.806.058 από την Τράπεζα Πειραιώς και €5.850.000 από τη μητρική. Στη χρήση 2018 το δάνειο από την Τράπεζα Πειραιώς ανερχόταν σε €28.033.145 στον Όμιλο και €27.289.145 στην Εταιρεία.

Επιπλέον στο ποσό των Θυγατρικών στη κατηγορία Απαιτήσεις στην Εταιρεία περιλαμβάνονται προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων ποσού €1.074.273 στη χρήση 2019 από το οποίο ποσό €531.941 επηρέασε αρνητικά τα αποτελέσματα της εν λόγω χρήσης. Στη χρήση 2018 οι αντίστοιχες προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων ήταν €542.332 με ισόποση αρνητική επίδραση στα αποτελέσματα της χρήσης 2018.

13.33 Συναλλαγές με Βασικά Διοικητικά Στελέχη

Οι παροχές προς τη Διοίκηση σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Μισθοί και κόστος κοινωνικής ασφάλισης	1.416.603	1.063.657	1.158.225	831.240
Αμοιβές συνεδριάσεων Διοικητικού Συμβουλίου	279.021	294.128	-	64.428
Αποζημιώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία	10.500	82.593	10.500	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες παροχές	3.457	-	912	-
Συντάξεις προγράμματα καθορισμένων εισφορών	3.924	-	-	-
Σύνολο	1.713.505	1.440.378	1.169.637	895.667

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 δεν υφίστανται δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη του Ομίλου (και σε συγγενικά με αυτά μέρη).

13.34 Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού

Ο αριθμός του προσωπικού κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 για τον Όμιλο και την Εταιρεία έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Μισθωτοί	520	577	437	489

13.35 Εμπράγματα Βάρη

Προς εξασφάλιση των ομολογιακών δανείων της Εταιρείας έχουν συσταθεί ενέχυρα επί του συνόλου των μετοχών της, καθώς και επί εμπορικών σημάτων και εμπορικών απαιτήσεων της με κριτήρια που ορίζονται από τις δανειακές συμβάσεις. Στα πλαίσια αυτά έχουν εκχωρηθεί απαιτήσεις ύψους €8.976χιλ. (31/12/2018: €8.604χιλ.).

Επίσης η Εταιρεία έχει συστήσει ενέχυρο επί του συνόλου των μετοχών εκδόσεως θυγατρικών της, κυριότητας της, το οποίο εκτείνεται στα μερίσματα των ως άνω μετοχών και αποδίδονται στην Εταιρεία εφόσον δε συντρέχει γεγονός καταγγελίας.

13.36 Ενδεχόμενες απαιτήσεις – υποχρεώσεις

Η Εταιρεία έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της ως εξής:

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης έργων	2.512.949	2.555.185	2.512.949	2.555.185
Εμπράγματα Εξασφαλίσεις (Ενέχυρα-Κυμαινόμενη Ασφάλεια) για την αποπληρωμή δανεισμού)	8.976.268	8.603.504	8.976.268	8.603.504
Εγγυητικές προκαταβολής-Δεσμευμ. Καταθ.	3.537.076	3.782.746	3.534.867	3.780.542
Εγγυητικές για την συμμετοχή σε διάφορους διαγωνισμούς	229.097	216.123	229.097	216.123
Σύνολο	15.255.390	15.157.558	15.253.180	15.155.354

Το ποσό των δεσμευμένων καταθέσεων για εγγυητικές ανέρχεται σε €583.984 στον Όμιλο και σε €581.776 στην Εταιρεία.

Την 31/12/2019 η Εταιρεία και θυγατρική της έχουν παράσχει εγγύηση για τον βραχυπρόθεσμο δανεισμό εταιρειών του Ομίλου ποσού €1,2 εκ.

Η Εταιρεία και αντίστοιχα ο Όμιλος σχηματίζουν προβλέψεις στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμούσες ενώπιον των δικαστηρίων υποθέσεις όταν πληρούνται τα κριτήρια του ΔΛΠ 37, όταν δηλαδή είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Για λοιπές υποθέσεις, για τις οποίες δεν έχουν αναγνωριστεί προβλέψεις στις Οικονομικές Καταστάσεις, η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει την πιθανή ζημία, καθώς βρίσκονται σε αρχικό στάδιο και δεν υπάρχει κάποια βεβαιότητα ούτε σχετικά με την έγερση σχετικών αγωγών αλλά ούτε για την πιθανότητα της τελικής έκβασής τους.

Επιπλέον στον Όμιλο ενδέχεται να υπάρξει επιβάρυνση για τη διευθέτηση σχετικής υποχρέωσης σε περίπτωση δυσμενούς έκβασης εκκρεμούς δικαστικής υποθέσεως στην θυγατρική εταιρεία SystemSoft λόγω έγερσης αγωγής εναντίον της από πρώην εργαζομένη για την οποία η εν λόγω θυγατρική εταιρεία δεν έχει σχηματίσει πρόβλεψη για την υπόθεση αυτή.

Περαιτέρω σημειώνεται ότι την 6/3/2020 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση του συνόλου της συμμετοχής της Εταιρείας στην βουλγαρική εταιρεία «SINGULARLOGIC BULGARIA COMPUTER APPLICATIONS EOOD» προς την «VISION CONSULTING GROUP OOD» («η Αγοράστρια»). Σύμφωνα με τους επιμέρους όρους αγοραπωλησίας η Εταιρεία έχει αναλάβει περιορισμένες εγγυοδοτικές δηλώσεις έναντι της Αγοράστριας, σε σχέση με μεμονωμένες δικαστικές υποθέσεις και οφειλές προς ασφαλιστικούς οργανισμούς και φορολογικές αρχές που τυχόν θα προκύψουν.

13.37 Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις των εταιρειών του Ομίλου έχουν ως εξής:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
SINGULARLOGIC AE	2014-2019
PCS AE	2014--2019
ΜΕΤΑΣΟΦΤ ΑΕ	2014-2019
INFOSUPPORT AE	2014-2019
LOGODATA AE	2014-2019
SYSTEM SOFT AE	2014-2019
SENSE ONE TECHNOLOGIES S.A	2014-2019
GIT HOLDINGS A.E.	2014-2019
INFO A.E.	2014-2019

Την 31/12/2019 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31/12/2013 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρ. 36 του Ν. 4174/2013, με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία για παράταση του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου δεν είναι οριστικές, καθώς υπάρχουν ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, οι οποίες αναλύονται στη παρούσα σημείωση των Οικονομικών Καταστάσεων της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31/12/2019. Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά τον χρόνο που θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν. Ο Όμιλος προβαίνει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων, διενεργώντας σχετικές προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Ο Όμιλος έχει διενεργήσει προβλέψεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις ύψους €383 χιλ. (31/12/2018: €383 χιλ.) και αντίστοιχα η Εταιρεία ύψους €379 χιλ. (31/12/2018: €379 χιλ.).

Η Διοίκηση θεωρεί ότι πέρα των σχηματισμένων προβλέψεων, τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν, δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στα ίδια κεφάλαια, στα αποτελέσματα και στις ταμειακές ροές του Ομίλου και της Εταιρείας.

Για τη χρήση 2019, ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2019. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις. Σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής σε προαιρετική βάση.

14 Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων, πιστωτικών κινδύνων και κινδύνων ρευστότητας. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου που προκύπτει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων.

Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η παρακάτω:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του Ομίλου,
- Σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων και
- Εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη Διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, ομολογιακά και βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια, δικαιώματα υπερανάλιψης σε τράπεζες, βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά προϊόντα υψηλής ρευστότητας διαπραγματεύσιμα στην χρηματαγορά, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές, δάνεια από και προς τις θυγατρικές, επενδύσεις σε μετοχές.

14.1 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ε.Ε. και συνεπώς η έκθεση σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών δεν είναι μεγάλη.

Παρόλα αυτά προκύπτει κίνδυνος από εμπορικές συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όπως επίσης και από καθαρές επενδύσεις σε οικονομικές οντότητες του εξωτερικού τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία των οποίων εκτίθενται σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών (κυρίως σε USD και σε RON Ρουμανίας). Το ύψος των συναλλαγών αυτών δεν είναι σημαντικό και δεν ακολουθείται πολιτική αντιστάθμισης του συναλλαγματικού κινδύνου.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

<i>Ποσά σε € και ζ.ν</i>	31/12/2019				31/12/2018			
	EUR	USD	GBP	RON	EUR	USD	GBP	RON
Ονομαστικά ποσά								
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία	841.648	260.277	6.137	2.880.713	887.792	326.734	6.137	2.777.699
Χρημ/κές υποχρεώσεις	(768.881)	(230.175)	(1.676)	(2.686.059)	(725.148)	(173.584)	(1.676)	(2.666.226)
Βραχυχρόνια έκθεση	72.767	30.101	4.461	194.655	162.644	153.150	4.461	111.473

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις μεταβολές του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε μία πιθανή αλλαγή της τάξεως του 10% στις κυμαινόμενες ισοτιμίες στο Αμερικανικό Δολάριο (USD), Ρουμάνικη Λίρα (RON) και Λίρα Αγγλίας (GBP) .

Η ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται στα χρηματοοικονομικά εργαλεία σε ξένο νόμισμα που κατέχει ο Όμιλος για κάθε περίοδο αναφοράς.

Ανάλυση Ευαισθησίας σε Μεταβολές Συναλλάγματος:

<i>Ποσά σε €</i>	31/12/2019					
	USD		GBP		RON	
Αποτέλεσμα χρήσης (μετά φόρων)	2.679	(2.679)	524	(524)	4.073	(4.073)
Καθαρή Θέση	2.679	(2.679)	524	(524)	4.073	(4.073)

<i>Ποσά σε €</i>	31/12/2018					
	USD		USD		USD	
Αποτέλεσμα χρήσης (μετά φόρων)	13.376	(13.376)	499	(499)	2.390	(2.390)
Καθαρή Θέση	13.376	(13.376)	499	(499)	2.390	(2.390)

Η έκθεση του Ομίλου στο συναλλαγματικό κίνδυνο ποικίλλει κατά τη διάρκεια του έτους ανάλογα με τον όγκο των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα. Εν τούτοις, η ανωτέρω ανάλυση θεωρείται αντιπροσωπευτική της έκθεσης του Ομίλου στο συναλλαγματικό κίνδυνο.

14.2 Ανάλυση ευαισθησίας κινδύνου επιτοκίου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο μεταβολής των μελλοντικών ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων καθώς έχει εκδώσει Ομολογιακά δάνεια ενώ έχει λάβει βραχυπρόθεσμα δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο. Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεσή του στον κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Την 31η Δεκεμβρίου 2019, ο Όμιλος είναι Την 31η Δεκεμβρίου 2018, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό του, ο οποίος υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου (Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε σημείωση 13.20 που αφορά στον τραπεζικό δανεισμό).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του 1% ή -1% (2018: +/-1%). Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς.

Ανάλυση ευαισθησίας των δανείων του Ομίλου και της Εταιρείας σε μεταβολές επιτοκίων:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31/12/2019		31/12/2018		31/12/2019		31/12/2018	
<i>Ποσά σε €</i>								
Αποτέλεσμα χρήσης (μετά φόρων)	(359.613)	359.613	(627.231)	627.231	(345.944)	345.944	(614.152)	614.152
Καθαρή Θέση	(359.613)	359.613	(627.231)	627.231	(345.944)	345.944	(614.152)	614.152

14.3 Ανάλυση κινδύνου λοιπών τιμών

Ο κίνδυνος από τη μεταβλητότητα των τιμών των χρεογράφων κρίνεται αμελητέος για τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου λόγω των περιορισμένων επενδύσεών του σε οντότητες.

14.4 Ανάλυση πιστωτικού κινδύνου

Η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (μέσα) τα οποία την 31.12.2019 αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
<i>Ποσά σε €</i>				
<i>Κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων</i>				
Ταμειακά διαθέσιμα και Ισοδύναμα	3.772.133	1.705.465	2.413.086	517.776
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	16.118.809	16.892.174	16.337.044	17.602.948
Σύνολα	19.890.942	18.597.640	18.750.130	18.120.724

Παρατίθεται ενηλικίωση των ληξιπροθέσμων και μη απομειωμένων εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων την 31/12/2019 & 31/12/2018:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
<i>Ληξιπρόθεσμες και μη απομειωμένες</i>				
Λιγότερο από 3 μήνες	2.974.309	2.087.392	2.780.487	1.900.948
Μεταξύ 3 και 6 μηνών	432.761	512.966	422.103	524.274
Μεταξύ 6 μηνών και 1 έτους	38.446	264.723	441.862	578.675
Μεγαλύτερη του 1 έτους	-	15.101	468.795	667.202
	3.445.516	2.880.184	4.113.248	3.671.099

Για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε εξαιρετικά σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους. Οι απαιτήσεις του ομίλου προέρχονται από μία μεγάλη, ευρεία πελατειακή βάση. Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα και ενσωματώνει τις πληροφορίες αυτές στους ελέγχους του πιστωτικού ελέγχου. Όπου είναι διαθέσιμες χρησιμοποιούνται εξωτερικές εκθέσεις ή αναλύσεις σχετικά με τους πελάτες. Η πολιτική του Ομίλου είναι να συνεργάζεται μόνο με αξιόπιστους πελάτες.

Την 31/12/2019 η Διοίκηση του Ομίλου κρίνει ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος που να μην καλύπτεται ήδη από κάποια πρόβλεψη επισφαλούς απαίτησης. Ο πιστωτικός κίνδυνος για τα ταμειακά διαθέσιμα θεωρείται αμελητέος, δεδομένου ότι ο Όμιλος συνεργάζεται με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

14.5 Ανάλυση κινδύνου ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητάς του με προσεκτική παρακολούθηση των χρεών των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31η Δεκεμβρίου 2019 για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2019

	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Αργότερο από 5 έτη
<i>Ποσά σε €</i>				
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	-	-	30.286.058	-
Μισθωτικές Υποχρεώσεις	461.412	425.875	533.752	28.026
Εμπορικές Υποχρεώσεις	3.651.415	4.754.219	-	-
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	8.179.787	5.711.519	107.591	-
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	5.675.289	-	-	-
	17.967.903	10.891.613	30.927.401	28.026

31/12/2018

	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Αργότερο από 5 έτη
<i>Ποσά σε €</i>				
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	1.000.000	50.443.996	-	-
Μισθωτικές Υποχρεώσεις	-	2.493	5.850	-
Εμπορικές Υποχρεώσεις	3.531.811	4.493.609	-	-
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	8.571.232	6.682.482	197.602	-
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	-	11.270.794	-	-
	13.103.043	72.893.375	203.453	-

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2019

	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Αργότερο από 5 έτη
<i>Ποσά σε €</i>				
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	-	-	30.156.058	-
Μισθωτικές Υποχρεώσεις	372.918	346.251	386.410	28.026
Εμπορικές Υποχρεώσεις	4.913.890	3.275.927	-	-
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	7.501.502	5.046.745	-	-
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	4.438.342	-	-	-
	17.226.652	8.668.923	30.542.468	28.026

31/12/2018

	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Αργότερο από 5 έτη
<i>Ποσά σε €</i>				
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	1.000.000	50.313.996	-	-
Εμπορικές Υποχρεώσεις	4.552.630	3.006.070	-	-
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	7.829.920	6.164.333	-	-
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	-	10.101.174	-	-
	13.382.549	69.585.574	-	-

Την 31/12/2019 τα δάνεια του Ομίλου ανέρχονται σε €35.961 χιλ. εκ των οποίων ποσό €5.675 χιλ. αφορά σε βραχυπρόθεσμο δανεισμό ενώ το υπόλοιπο ποσό €30.286 χιλ. αφορά σε μακροπρόθεσμο δανεισμό. Αντίστοιχα τα δάνεια της Εταιρείας ανέρχονται σε €34.594 χιλ. εκ των οποίων ποσό €4.438 χιλ. αφορά σε βραχυπρόθεσμο δανεισμό ενώ το υπόλοιπο ποσό €30.156 χιλ. αφορά σε μακροπρόθεσμο. Στο ποσό του μακροπρόθεσμου δανεισμού περιλαμβάνονται ομολογιακά δάνεια στον Όμιλο ποσού €24.436 χιλ. και στην Εταιρεία ποσού €24.306 χιλ. Η μείωση του ποσού των Ομολογιακών Δανείων της Εταιρείας σε σχέση με την προηγούμενη χρήση οφείλεται αφενός στην αποπληρωμή ποσού €1.000 χιλ. και αφετέρου στην κεφαλαιοποίηση το Δεκέμβριου του 2019, ποσού €26.008 χιλ. από τη μέτοχο MARFIN INVESTMENT GROUP A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ η οποία είχε αποκτήσει ομολογίες αντίστοιχου ποσού (βλ. σημείωση 13.17). Η λήξη του μακροπρόθεσμου δανεισμού στον Όμιλο και στην Εταιρεία για ποσό €30.156 χιλ. ορίζεται την 31/01/2021 ενώ για το υπόλοιπο ποσό των €130 χιλ. στον Όμιλο ορίζεται την 30/04/2021 (βλ. σημείωση 13.20).

Παράλληλα συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις για τη περαιτέρω αναδιάρθρωση των δανείων της Εταιρείας .

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω γεγονότων αλλά και δεδομένου ότι η Διοίκηση δεν έχει λάβει καμία ένδειξη ότι οι ενέργειες που έχει σχεδιάσει δεν θα ολοκληρωθούν επιτυχώς, εκτιμάται ότι δεν θα αντιμετωπίσει θέματα χρηματοδότησης και ρευστότητας του Ομίλου και της Εταιρείας εντός των επόμενων 12 μηνών (βλ. σημειώσεις 9.1 και 13.20). Τα ενδεχόμενα ρίσκα συνδέονται και με τα θέματα που έχουν αναλυθεί επί της πανδημίας COVID-19.

14.6 Κίνδυνος ατυχημάτων

Λόγω της φύσεως των εργασιών της η εταιρεία υπόκειται στον προαναφερόμενο κίνδυνο που ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα αποτελέσματα, την πελατεία ή και τη λειτουργία της. Στο πλαίσιο αυτό η SINGULARLOGIC καλύπτεται από ασφαλιστήριο περιουσίας, αστικής ευθύνης, επαγγελματικής ευθύνης, πυρός και εργοδοτικής αστικής ευθύνης.

14.7 Παρουσίαση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ανά κατηγορία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων μπορούν να κατηγοριοποιηθούν και ως εξής:

<i>Ποσά σε €</i>	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Μη κυκλοφοριακά στοιχεία ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις	177.047	282.779	567.689	178.899
Λοιπά Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	59.932	59.932	59.932	59.932
Σύνολο	236.980	342.711	627.621	238.831
Κυκλοφοριακά στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	-	-
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	16.118.809	16.892.174	16.337.044	17.602.948

Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	3.772.133	1.705.465	2.413.086	517.776
Σύνολο	19.890.942	18.597.640	18.750.130	18.120.724
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	30.286.058	-	30.156.058	-
Μακροπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις	561.778	5.850	414.436	-
Σύνολο	30.847.836	5.850	30.570.494	-
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	5.675.289	62.715.040	4.438.342	61.415.170
Βραχυπρόθεσμες Μισθωτικές Υποχρεώσεις	887.287	2.243	719.170	-
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	8.405.634	8.025.420	8.189.816	7.558.700
Λοιπές Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	13.796.244	15.207.065	12.548.247	13.994.253
Σύνολο	28.764.455	85.949.768	25.895.575	82.968.123

14.8 Επιμετρήσεις Εύλογης αξίας

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρούνται σε εύλογες αξίες στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας ταξινομούνται βάσει της παρακάτω ιεραρχίας σε 3 Επίπεδα για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

Επίπεδο 1: Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 2: Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα (είτε άμεσα είτε έμμεσα) σε παρατηρήσιμα δεδομένα της.

Επίπεδο 3: Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Ανάλυση επιπέδων χρηματοοικονομικών μέσων Ομίλου-Εταιρείας

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού 2019	Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς χρησιμοποιώντας:			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Ποσά σε €				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων				
- Μετοχές	-	-	59.932	59.932
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	-	-	59.932	59.932
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
- Δάνεια	-	-	-	-
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	-	-	-	-
Καθαρή εύλογη αξία	-	-	59.932	59.932

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού 2018	Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς χρησιμοποιώντας:			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Ποσά σε €				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων				
- Μετοχές	-	-	59.932	59.932
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	-	-	59.932	59.932
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
- Δάνεια	-	-	-	-
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	-	-	-	-
Καθαρή εύλογη αξία	-	-	59.932	59.932

14.9 Πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι οι εξής:

- να εξασφαλίσει την ικανότητα του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητά του (going-concern) και
- να εξασφαλίσει μια ικανοποιητική απόδοση στους μετόχους τιμολογώντας προϊόντα και υπηρεσίες αναλογικά με το επίπεδο κινδύνου.

Ο Όμιλος παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του ποσού των ιδίων κεφαλαίων πλέον των δανείων μειωμένης εξασφάλισης μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα όπως αυτά απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Το κεφάλαιο για τη χρήση στον Όμιλο και στην Εταιρεία αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Ποσά σε €				
Δάνεια	35.961.347	62.723.134	34.594.400	61.415.170
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(3.772.133)	(1.705.465)	(2.413.086)	(517.776)
Καθαρός Δανεισμός	32.189.214	61.017.668	32.181.314	60.897.394
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	11.736.409	2.632.466	14.176.266	5.546.097
Καθαρός Δανεισμός προς Καθαρή Θέση	2,74	23,18	2,27	10,98

15 Γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς

- Την 10/03/2020 παρατήθηκε το μέλος του Δ.Σ Christophe Henri Vivien του Francois.
Σε συνέχεια αυτού το Διοικητικό Συμβούλιο ανασυγκροτήθηκε σε Σώμα ως ακολούθως:
 - Ιωάννης Θεοδωρόπουλος του Νικολάου , Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
 - Γεώργιος Ευστρατιάδης του Ευστρατίου, Μέλος
 - Αναστάσιος Κυπριανίδης του Γεωργίου, Μέλος
 - Καψάσκης Στέφανος του Κωνσταντίνου, Μέλος
- Την 6/3/2020 μεταβιβάστηκε το 100% των μετοχών της θυγατρικής SINGULARLOGIC BULGARIA
- Εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19

Η δραστηριότητα του Ομίλου επηρεάζεται σημαντικά από τις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες παρουσιάζουν έντονη ευαισθησία ως προς την λιανική κατανάλωση, καθώς και τις κρατικές επενδύσεις οι οποίες βρίσκονται σε πλήρη συνάρτηση με τα μακροοικονομικά μεγέθη της χώρας. Από μελέτες στην ελληνικά αγορά προκύπτει μια αυξητική μεταβολή του κλάδου της πληροφορικής στις μεταβολές των προαναφερόμενων παραμέτρων, οι οποίες σε συνδυασμό με τις καθαρές εξαγωγές προσδιορίζουν την μεταβολή του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος της Χώρας (GDP growth rate).

Πριν την εμφάνιση του κορωνοϊού COVID-19, η Ελληνική οικονομία φαινόταν να ξεπερνάει την πολυετή οικονομική κρίση και να βρίσκεται σε στάδιο επιταχυνόμενης μεγέθυνσης. Άρχισε να ενισχύεται η καταναλωτική εμπιστοσύνη και να παρατηρείται σημαντική βελτίωση του οικονομικού κλίματος. Η άρση των ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων σε συνδυασμό με τη σταδιακή μείωση του κόστους χρηματοδότησης και η έναρξη υλοποίησης σημαντικών επενδυτικών σχεδίων είναι παράγοντες που βελτιώνουν το οικονομικό κλίμα. Στο πλαίσιο αυτό και με την προϋπόθεση ότι θα ξεπεραστεί γρήγορα η πανδημία του COVID-19, υπάρχουν βάσιμες ελπίδες ότι η Εταιρεία μπορεί να συνεχίσει απερίσπαστη τους προγραμματισμένους της στόχους.

Εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19- Κίνδυνοι – επιπτώσεις - λήψη μέτρων αντιμετώπισης

Στις 30 Ιανουαρίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) δήλωσε την εξάπλωση του ιού COVID-19 ως «έκτακτη ανάγκη διεθνούς ενδιαφέροντος για τη δημόσια υγεία» και τον Μάρτιο 2020 ο ΠΟΥ κήρυξε τον COVID-19 πανδημία. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 10, ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 αποτελεί μη διορθωτικό γεγονός για τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019.

Η πανδημία του COVID-19 έχει πλήξει την επιχειρηματική και οικονομική δραστηριότητα σε όλο τον κόσμο. Ολόκληροι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας έχουν αναστείλει ή επιβραδύνει τη δραστηριότητά τους ενώ έχουν επιβληθεί περιοριστικά μέτρα από πολλές χώρες στην ελεύθερη διακίνηση των πολιτών. Ειδικότερα, στην Ελλάδα η εμφάνιση της πανδημίας αναχαίτισε τις ευνοϊκές προοπτικές που είχαν διαμορφωθεί στις αρχές του έτους για την πορεία της ελληνικής οικονομίας, καθώς αναμένεται μείωση του ΑΕΠ, η οποία εκτιμάται ότι θα προέρχεται σχεδόν από το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας, με τους κλάδους του τουρισμού, της εστίασης, των μεταφορών, του εμπορίου και της ψυχαγωγίας να επηρεάζονται περισσότερο.

Η Εταιρεία λόγω του εύρους του προϊόντικού της χαρτοφυλακίου συνεργάζεται με κλάδους που έχουν πληγεί σημαντικά από τον COVID-19, καθώς όμως και με άλλους που παρουσίασαν αύξηση της δραστηριότητάς τους. Κατά συνέπεια υπάρχει μια μεικτή επίδραση στα οικονομικά της αποτελέσματα με μεγαλύτερη την βαρύτητα των αρνητικών επιδράσεων.

Η Ελληνική πολιτεία έλαβε δέσμη μέτρων για την καταπολέμηση της διασποράς της πανδημίας. Επίσης, με πράξη νομοθετικού περιεχομένου τέθηκαν, μεταξύ άλλων, περιορισμοί στην είσπραξη επιταγών για τις

πληττόμενες επιχειρήσεις καθώς και μετάθεσης πληρωμών φόρων και εργοδοτικών εισφορών στηρίζοντας την ταμειακή διαχείριση της πανδημίας.

Κίνδυνοι από την πανδημία του Covid-19

Ειδικότερα, η πανδημία δημιουργεί σημαντικό αριθμό κινδύνων που θα μπορούσαν να έχουν επίπτωση στην οικονομική θέση και τα αποτελέσματα της χρήσης 2020, οι οποίοι εστιάζονται στους κάτωθι τομείς:

Απώλεια εσόδων κατά την χρήση 2020: αρνητική διακύμανση του GPR growth και κατά συνέπεια αρνητικές επιδράσεις στους προγραμματισμένους στόχους της Εταιρείας.

Κίνδυνος απομείωσης περιουσιακών στοιχείων: Λόγω της αναμενόμενης επίδρασης της πανδημίας στην παγκόσμια οικονομία και στη χώρα μας και κατ' επέκταση στην οικονομική απόδοση του Ομίλου υπάρχει κίνδυνος τα περιουσιακά στοιχεία του, ήτοι η αναγνωρισμένη υπεραξία και το σήμα της Εταιρείας καθώς και οι επενδύσεις σε θυγατρικές να αποτιμηθούν στις επόμενες χρήσεις σε χαμηλότερες αξίες και να προκύψουν ενδεχόμενες απομειώσεις οι οποίες να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα και την οικονομική θέση του Ομίλου.

Οικονομική θέση / ρευστότητα: Η ρευστότητα του Ομίλου κρίνεται ικανοποιητική στην παρούσα περίοδο, υπό την έννοια ότι μπορεί να καλύψει πλήρως της ανάγκες για ολόκληρη τη χρήση 2020, σύμφωνα με το επιχειρησιακό σχέδιο της Διοίκησης Τελεί όμως υπό σημαντικά ρίσκα ως απόρροια της πανδημίας. Επίσης, υστέρηση στην ρευστότητα δημιουργούν και οι περιορισμοί που επεβλήθησαν με πράξη νομοθετικού περιεχομένου στην είσπραξη επιταγών για τις πληττόμενες επιχειρήσεις.

Πιστωτικός κίνδυνος: Η Εταιρεία χειρίζεται ικανοποιητικά τον πιστωτικό κίνδυνο έχοντας αναπτύξει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών. Όμως, η εμφάνιση της πανδημίας δημιουργεί νέες συνθήκες και επιτάσσει την επαγρύπνηση για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων περιπτώσεων αδυναμίας πληρωμής ή μεταχρονολόγησης υποχρεώσεων που δυνητικά θα μπορούσαν να επέλθουν.

Η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και λαμβάνει σειρά μέτρων προκειμένου να προσαρμόζει το επιχειρηματικό της μοντέλο στις μεταβαλλόμενες συνθήκες, να διασφαλιστεί η οικονομική θέση της Εταιρείας και να περιοριστούν οι αρνητικές επιπτώσεις στο μικρότερο δυνατό βαθμό.

Επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου

Οι πρόσφατες εξελίξεις ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά τις οικονομικές επιδόσεις του Ομίλου για τη χρήση 2020, καθώς ο κλάδος δραστηριοποιείται σε πελάτες με μικτή επίδραση στα οικονομικά τους αποτελέσματα.

Το εύρος των επιπτώσεων θα εξαρτηθεί από παράγοντες όπως η διάρκεια της επιδημίας και των ισχυόντων περιοριστικών μέτρων, τυχόν λήψη πρόσθετων μέτρων από τις κυβερνήσεις καθώς και το μέγεθος της αρνητικής επίδρασης στο σύνολο της παγκόσμιας οικονομίας.

Ιδιαίτερα για την Εταιρεία μέχρι και την περίοδο του Απριλίου δεν παρατηρούνται ιδιαίτερες αποκλίσεις έναντι των προγραμματισμένων στόχων. Κατά το μήνα Μάιο αποτυπώνεται μια πρώτη επίδραση έναντι των προγραμματισμένων στόχων, η οποία πιθανόν να διατηρηθεί για όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού λόγω και της εποχικότητας της δραστηριότητας.

Η διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί σε συνεχή βάση κάθε νέο στοιχείο που προκύπτει από την εξέλιξη της πανδημίας και τις σχετικές αποφάσεις που λαμβάνουν οι Αρχές και προσαρμόζει σε τακτά χρονικά διαστήματα τον σχεδιασμό της έχοντας ως βασικό μέλημα την προστασία της οικονομικής θέσης του Ομίλου.

Παράλληλα, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει μέτρα περιορισμού του κόστους λειτουργίας και ενίσχυσης της Οικονομικής Θέσης του, προκειμένου να μην επηρεαστεί σε σημαντικό βαθμό η αρχική του εκτίμηση για τα λειτουργικά του αποτελέσματα για το 2020.

Τα ανωτέρω δεδομένα έχουν στηριχθεί σε επικαιροποιημένη πληροφόρηση για την εξέλιξη της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων που ανακοινώνει η πολιτεία, λαμβάνουν υπόψη τα μέτρα ανακούφισης καθώς επίσης και το αποτέλεσμα των ενεργειών που έλαβε η διοίκηση της Εταιρείας για την ενίσχυση της οικονομικής θέσης του Ομίλου.

Σημειώνεται ωστόσο ότι καθώς το φαινόμενο είναι σε πλήρη εξέλιξη, οι ανωτέρω εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας. Τα δεδομένα μπορεί να αλλάξουν δραστικά είτε προς τη θετική πλευρά, εφόσον βρεθούν άμεσα τρόποι αντιμετώπισης της πανδημίας και ιδιαίτερα το εμβόλιο καθώς και εφόσον υλοποιηθούν αποτελεσματικά μέτρα στήριξης της οικονομικής δραστηριότητας, είτε αρνητικά, σε περίπτωση που επιδεινωθεί η κατάσταση και η πανδημία λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά.

Επιπτώσεις στην Χρηματοοικονομική Θέση του Ομίλου

Η Διοίκηση βρίσκεται σε διαδικασία επαναξιολόγησης της εμπορικής της δραστηριότητας και των σχετικών ταμειακών ροών, χρησιμοποιώντας αναθεωρημένες υποθέσεις και ενσωματώνοντας αρνητικά σενάρια στην αξιολόγηση των πραγματικών και δυνητικών χρηματοδοτικών αναγκών, λαμβάνοντας υπόψη τις κύριες επιπτώσεις που προσδιορίστηκαν παραπάνω.

Ο Όμιλος διαφυλάσσει τις ταμειακές ροές του, καταβάλλοντας προσπάθειες για τη διατήρηση επαρκούς κεφαλαίου κίνησης και εντοπίζοντας περιοχές εξοικονόμησης κόστους όπου είναι πιθανό όπως έχει ήδη αναφερθεί στην παράγραφο σχετικά με τις δράσεις της Διοίκησης.

Λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19

Για την αντιμετώπιση της έκτακτης κατάστασης που δημιούργησε η πανδημία του κορωνοϊού COVID -19, η Εταιρεία έθεσε τους κάτωθι τρεις κύριους στόχους:

- I. Προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, και των συνεργατών,
- II. Επιχειρησιακή συνέχεια του Ομίλου,
- III. Μέτρα περιορισμού του κόστους λειτουργίας και ενίσχυσης της οικονομικής θέσης του Ομίλου

I. Προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, των πελατών και των συνεργατών.

Για τον Όμιλο, κυρίαρχο μέλημα αποτελεί η υγεία των εργαζομένων, των πελατών και των συνεργατών του. Για τον λόγο αυτό έλαβε έγκαιρα σειρά προληπτικών μέτρων δίνοντας συγκεκριμένες οδηγίες για τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο κάθε εργαζόμενος σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων ασθένειας.

Εφαρμόστηκε από τις πρώτες ημέρες η εξ αποστάσεως εργασία σε ποσοστό άνω του 70% του προσωπικού, διατηρώντας το ελάχιστο προσωπικό ασφαλείας στα γραφεία. Παράλληλα, έχουν ανασταλεί όλα τα επαγγελματικά ταξίδια καθώς και οι δια ζώσης συναντήσεις, οι οποίες πλέον πραγματοποιούνται μέσω τηλεδιάσκεψης ή βιντεοδιάσκεψης. Επιπλέον, πιστοποιημένα συνεργεία εξωτερικών συνεργατών πραγματοποιούν τακτικά απολυμάνσεις στα κτήρια των γραφείων.

II. Επιχειρησιακή Συνέχεια

Η Εταιρεία με την εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοϊού δημιούργησε Ομάδα Διαχείρισης Κρίσης με σκοπό τη διαρκή ενημέρωση, για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων αναφορικά με την προστασία των εργαζομένων της και εφάρμοσε εξειδικευμένο πλάνο επιχειρησιακής συνέχειας, το οποίο επιτρέπει την υφιστάμενη λειτουργία του συνόλου των εργασιών και υπηρεσιών του Ομίλου εφαρμόζοντας εργασία εξ αποστάσεως μέσω τηλεργασίας αξιοποιώντας τις σχετικές τεχνολογικές δυνατότητες.

III. Μέτρα περιορισμού του κόστους λειτουργίας και ενίσχυσης της οικονομικής θέσης του Ομίλου.

Η διοίκηση προέβη στη λήψη αποφάσεων προκειμένου να περιορίσει το κόστος λειτουργίας και να ενισχύσει την οικονομική θέση του Ομίλου, οι οποίες συνοψίζονται στα εξής:

- Έγινε χρήση όλων των μέτρων ανακούφισης που ανακοίνωσε η πολιτεία για τις πληττόμενες επιχειρήσεις με στόχο να διασφαλιστεί επαρκής ρευστότητα, ακόμη και στην περίπτωση που η πανδημία ενταθεί και λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά.
- Έγιναν ενέργειες για περαιτέρω βελτίωση της ρευστότητας μέσω επιμήκυνσης του χρόνου καταβολής υποχρεώσεων στους προμηθευτές ,διαπραγματεύσεων μισθωμάτων πέραν των εκ του νόμου και για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα καθώς και αναβολή προμηθειών που δεν είναι απολύτως αναγκαίες.
- Αποφασίστηκε η εκ περιτροπής εργασία για εργαζόμενους , σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θέτει η Νομοθεσία και σε συνδυασμό με τις επιχειρησιακές ανάγκες της Εταιρείας ,για χρονικό διάστημα 2 εβδομάδων στην διάρκεια του Πάσχα.

N. Κηφισιά, 01/06/2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ &
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΜΕΛΟΣ Δ.Σ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ Ρ653471

ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ
Α.Δ.Τ ΑΝ098563

ΘΕΟΔΩΡΑ
ΜΠΕΝΕΤΑΤΟΥ
Α.Δ.Τ. Ρ075261

ΑΦΡΟΔΙΤΗ
ΠΥΡΓΙΩΤΑΚΗ Α.Δ.Τ.
Χ046755 ΑΡ.ΑΔΕΙΑΣ
ΤΑΞΗ Α' 4664